

**ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงาน
และพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี**

**สารนิพนธ์
ของ
นายไพฑูรย์ ไชยสมนึก**

**เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา**

พฤษภาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงาน
และพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

บทคัดย่อ
ของ
นายไพฑูรย์ ไชยสมนึก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2547

๒ 2501๐๙

ไพฑูรย์ ไชยสมนึก. (2547). ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนสอนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทยพิสุทธิ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา ความคิดเห็น ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผล -ประเมินผล เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน จำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน คุณวุฒิทางการศึกษา ขนาดโรงเรียน และเพื่อ รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2546 จำนวน 218 คน

จำแนกเป็นผู้บริหาร 109 คน ครูผู้สอน 109 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 46 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่า (F-test) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติจะใช้การทดสอบรายคู่ โดยใช้วิธี Tukey- Kramer Test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสถานภาพ ตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและ พื้นฐานอาชีพ โดยที่ผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวม แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ผู้บริหารมีความคิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 โดยผู้บริหารชายมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ มากกว่าผู้บริหารหญิง ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและ รายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีระดับเงินเดือน มีประสบการณ์ในการทำงาน มีคุณวุฒิทางการศึกษา และ มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ปัญหา และข้อเสนอแนะ ของผู้บริหารและครูผู้สอน คือ ขาดแคลนงบประมาณสนับสนุน ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหาวิชามีมากเกินไป ยากต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน และขาดบุคลากร โดยเฉพาะครูผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถ เฉพาะทาง

**OPINIONS OF PRINCIPALS AND TEACHERS TOWARD THE MANAGEMENT OF
WORK – ORIENTED EXPERIENCES OF PRATHOMSUKSA V – VI IN ELEMENTARY
SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF PETCHABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION.**

**AN ABSTRACT
BY
MR.PAITOON CHAISOMNUK**

**Presented in Partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
May 2004**

Paitoon Chaisomnuk. (2004) *Opinions of Principals and Teachers toward the Management of Work-Oriented Experiences of Prathomsuksa V-VI in Elementary Schools under The Office of Petchaburi Provincial Primary Education*. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University, Advisor : Assoc. Prof. Dr. Suphapham Siribaedbisuddhi

The purposes of this research were to studying opinions of Principals and Teachers toward the Management of Work-Oriented Experiences of Prathomsuksa V-VI in Elementary in 4 aspects :objectives of curriculum, the content, management and evaluation; to compare the opinions of principals and teachers toward the management as classified by position, gender, salary, working experience, educational background and school-size; and to collect the problems and suggestion in management of work-oriented experience.

The samples used in this research were 218 principals and teachers who taught in work-oriented experiences of Prathomsuksa V-VI in elementary schools under the office of Petchaburi Provincial Primary Education of academic year 2003. The instrument used for collecting data was the five rating scale questionnaires. The statistic used for the analysis of data were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and one way analysis of variance in the case of the different statistic by Tukey - Kramer.

The findings were as follows:

1. The principals and teachers with different position had opinions toward the management of Work-Oriented Experience in overall and each aspect with no statistical significant difference.
2. principals and teachers with different gender had no statistical significant in opinion of management in overall. Principals had different opinion in management at the significant level of .01 . Male administrators had opinion more than female. While in other dimensions no statistical significant different was found. Teachers who had different gender had opinion for management of Work-Oriented experience in overall and each aspect at no statistical significant difference.
3. The principals and teachers who had different salary level Working experience educational background different size of school had opinion about management of Work-Oriented experiences in overall and each aspect at no statistical significant difference.
4. The problems and recommendation of principals and teachers were budget deficiency for instruction media ,class activities, the content of each cows were for complicate and not related to the student 's interest and deficiency of teachers in sprcial field.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(อาจารย์ สนิฏฐากร ชูทรัพย์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ สนิฏฐากร ชูทรัพย์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่ 22 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์ ประธานที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ที่ได้กรุณา ให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไข ข้อบกพร่อง จนทำให้ สารนิพนธ์ฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพิร์ ล้มไทย ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายัณห์ จันทร์วิรัช สถาบันราชภัฏเพชรบุรี และอาจารย์สมยศ จันทร์วงศ์ ศึกษาในเทศก์ 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ แก้ไขเครื่องหมาย และให้คำแนะนำ ในการทำวิจัย ครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์สนาม สรรพคุณ ที่ได้สร้างโอกาสทางการศึกษาในระดับ ท้องถิ่น แก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งข้อมูล จากการตอบแบบสอบถาม เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัยเป็นอย่างมาก

ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์ศุภี ไชยสมนึก เพื่อนนิสิต และเจ้าหน้าที่บริการทางการศึกษาของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจ จนงานวิจัย สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบพระคุณบิดา มารดา ที่ได้อบรมสั่งสอนผู้วิจัยให้เป็นคนดี ขยัน อดทน ซื่อสัตย์ มี คุณธรรม และมอบโอกาสการศึกษาเป็นวิชาความรู้ติดตัวจนถึงปัจจุบัน

คุณประโยชน์และความดีอันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ญาติๆ บุรพคณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ไพฑูรย์ ไชยสมนึก

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของเนื้อหา	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	4
ตัวแปรที่ศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
สมมติฐานการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
เอกสารที่เกี่ยวกับความคิดเห็น	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน	10
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)	10
จุดประสงค์การจัดการศึกษากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	13
โครงสร้างเนื้อหาวิชากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	16
อัตราเรียนเวลาเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	24
องค์ประกอบการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	24
การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	28
การวัดผลและประเมินผล	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	51
วิธีการสร้างเครื่องมือ	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล	52
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	52
สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	82
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	82
	ความสำคัญของการการศึกษาค้นคว้า	82
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	82
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	83
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	83
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	84
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
	อภิปรายผล.....	88
	ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	92
	บรรณานุกรม	95
	ภาคผนวก.....	100
	ภาคผนวก ก.....	101
	ภาคผนวก ข.....	108
	ภาคผนวก ค.....	110
	ภาคผนวก ง.....	119
	ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	128

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 อัตราเวลาเรียนของมวลประสบการณ์ทั้ง 5 ในแต่ละระดับชั้น กำหนดไว้โดยประมาณ.....	12
2 กรอบจุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ.....	14
3 แสดงแผนภูมิโครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ.....	17
4 แสดงอัตราเวลาเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6.....	24
5 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามขนาดโรงเรียน	50
6 จำนวน และร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน คุณวุฒิทางการศึกษา และขนาดโรงเรียน.....	58
7 จำนวน และร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน คุณวุฒิทางการศึกษา และขนาดโรงเรียน.....	59
8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัด การเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยรวม และ รายด้าน	60
9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัด การเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยรวม และ รายด้าน	61
10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัด การเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านจุดประสงค์ของ หลักสูตร โดยรวม และ รายข้อ (ข้อ 1 – 12).....	62
11 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัด การเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านจุดประสงค์ของ หลักสูตร โดยรวม และ รายข้อ (ข้อ 1 – 12).....	63
12 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัด การเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านเนื้อหาวิชาโดยรวม และ รายข้อ (ข้อ 13 - 19).....	64
13 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัด การเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านเนื้อหาวิชาโดยรวม และ รายข้อ (ข้อ 13 - 19).....	65

บัญชีตาราง (ต่อ)

[illegible]

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

23	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถม ศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม คุณวุฒิทางการศึกษา โดยรวม และรายด้าน.....	74
24	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและ พื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน โดยรวม และรายด้าน.....	75
25	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถม ศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม ขนาดโรงเรียนโดยรวม และรายด้าน.....	76
26	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและ พื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยรวม และรายด้าน.....	77
27	ค่าความถี่ ปัญหาเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียน การสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถม ศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี.....	78
28	ค่าความถี่ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี.....	80

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศ ต้องพัฒนาให้ครบทั้งระบบที่เกี่ยวข้องกัน ประเทศที่ได้รับการพัฒนา หรือ ประเทศที่เจริญ จะต้องให้ความสำคัญ ในการพัฒนาที่สำคัญรวม 4 ระบบ คือ ระบบการเมือง ระบบ เศรษฐกิจ ระบบสังคม ระบบการศึกษา ระบบทั้ง 4 ระบบ มีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ในการดำรง อยู่ร่วมกันของประเทศชาติ หากการพัฒนา ทั้ง 4 ระบบ ได้รับการพัฒนาแยกส่วนกัน ความสำเร็จใน การพัฒนาประเทศ ย่อมเกิดขึ้นอย่างมั่งคั่ง และสมบูรณ์ไม่ได้ โดยเฉพาะหนึ่งในสี่ระบบนี้ อันได้แก่ ระบบ การศึกษา จำเป็นต้องให้ความสำคัญมากที่สุด เพราะเป็นกระบวนการอบรมบ่มเพาะ (Socialization) ทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นตัวป้อนสำคัญ ของระบบเศรษฐกิจ สังคม และ การเมือง (ภิรมยา อินทรกำแหง. 2540 : 20) ด้วยเหตุนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540 – 2544) และ ฉบับที่ 9 (2545 – 2549) จึงมุ่งเน้นการพัฒนาคน และกำหนดให้คนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2539 : 7 : 2544 : 2) และสอดคล้องกับแผนพัฒนาการ ศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาสังคมไทยท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในแง่บวก และแง่ลบ อันมีผลกระทบเชื่อมโยงจากบริบทสังคมโลกเพื่อให้สังคมไทยสามารถก้าวไปข้างหน้า ได้อย่าง มั่นคง แข่งขันกับนานาประเทศได้อย่างมีศักดิ์ศรีบนฐานแห่งความเป็นไทย โดยที่ประชาชนมีความสุข ครอบ คล้ว ชุมชน และสังคมมีสันติ การพัฒนาคนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ การศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 7)

ในการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาสังคมและ ประเทศชาติได้นั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ แต่ที่สำคัญประการหนึ่งและเป็นหัวใจสำคัญของการ จัดการศึกษา คือ หลักสูตร ที่ถือว่าเป็นแนวทาง แบบแผนในการจัดการศึกษา ซึ่ง สจัด อุทรานันท์ (2532 : 34) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นหลักการทั้งมวล ที่จัดให้กับผู้เรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มี ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ในปัจจุบันสภาวะสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่ใช้มาหลายสิบปี ไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ปัจจุบัน ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยใช้ชื่อว่า หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งหลักสูตรดังกล่าว ได้ตั้งจุดหมาย เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและ หน้าที่ของตนเอง ในฐานะพลเมืองดี ตามระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทนต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ ทั้ง ร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็น และครองชีวิตอย่างสงบสุข

ดังนั้นการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา นับว่าเป็นระดับสำคัญยิ่งระดับหนึ่งของประเทศไทย เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งการพัฒนาผู้เรียนให้พัฒนาคุณภาพชีวิต ให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ซึ่งเขาเหล่านั้นจะนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ฉะนั้นรัฐจึงต้อง ดำเนินการให้ประชาชนทุกคน ได้รับการศึกษาระดับนี้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นพลเมืองดี

มีความรู้ความสามารถ มีทักษะขั้นพื้นฐานและประกอบอาชีพได้ตามควรแก่วัย และความสามารถ สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ และทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคม ประเทศชาติ (กรมวิชาการ. 2529 ก : 1)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรไว้ 5 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ประกอบด้วย ภาษาไทย และคณิตศาสตร์
- กลุ่มที่ 2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ว่าด้วยกระบวนการแก้ไขปัญหาของชีวิตและสังคม โดยเน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อความดำรงอยู่ และการดำรงชีวิตที่ดี
- กลุ่มที่ 3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ว่าด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมวินัย ค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่การมีบุคลิกภาพที่ดี
- กลุ่มที่ 4 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพว่าด้วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงานและความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ

กลุ่มที่ 5 กลุ่มประสบการณ์พิเศษ ว่าด้วยกิจกรรมความสนใจของผู้เรียน

กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นกลุ่มประสบการณ์ที่มีความสำคัญกลุ่มหนึ่ง ในโครงสร้างของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ประกอบด้วย งานบ้าน งานเกษตร และงานเล็อก (งานประดิษฐ์และงานช่าง) ซึ่งจัดให้นักเรียนได้เรียน โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีนิสัยในการรักงาน เห็นประโยชน์ของการทำงาน ทำงานเป็น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อันจะนำไปสู่การดำรงชีวิตที่ดี พึ่งตนเองได้ และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อปลูกฝังให้มีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เบื้องต้นกับการทำงานในชีวิตประจำวัน และงานที่เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
2. มีทักษะในการใช้มือ เครื่องมือ และทักษะในกระบวนการทำงาน ทำงานอย่างมีแผน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือครอบครัว และผู้อื่นได้ตามควรแก่วัย
3. มีนิสัยที่ดีในการทำงาน และรู้จักพึ่งตนเอง
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการปรับปรุงผลงาน และกระบวนการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

(กรมวิชาการ. 2532 : 5,89)

ถาวร บัวศรี. (2521) กล่าวถึงการศึกษาด้านการงานและพื้นฐานอาชีพว่า เป็นการศึกษาที่เตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะประกอบอาชีพได้ ทั้งเป็นอาชีพอิสระ หรืออาชีพรับจ้าง ทั้งในส่วนที่ต้องให้ความรู้พื้นฐาน และทักษะอย่างง่าย ๆ ตามความต้องการและความสามารถของผู้เรียน เน้นหนักในด้านปูพื้นฐาน สร้างความสนใจ และความสำนึกในความสำคัญของงานอาชีพ รวมทั้งการสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ

ในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ จะนำหลักสูตรไปสู่เป้าหมาย คือ การปลูกฝังนิสัยที่ดี และมีความขยันหมั่นเพียรในการทำงานนั้น กระบวนการเรียนการสอนจะต้องเน้นการปฏิบัติมากกว่าสิ่งอื่น โดยเริ่มตั้งแต่การทำงานเล็กน้อยเป็นต้นไป และเพื่อให้ถึงจุดหมายปลายทางให้ได้ ครูก็ต้องเป็นทั้งผู้นำ คอยให้กำลังใจ เสนอแนะแก่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิด ถ้าครูไม่ทำ ไม่สอน นักเรียนย่อมจะไม่ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพนั้น นอกจากจะเป็นการเปลี่ยนทัศนคติ และสร้างสมนิสัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว ครูยังต้องใช้เทคนิค และวิธีหลายอย่างเพื่อให้การสอนบรรลุเป้าหมาย (สวัสดิ์ จงกล. 2521 : 20) จึงเป็นเหตุให้ครูทั่วๆไป มักไม่ให้ความสำคัญแก่การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

การใช้หลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เท่าที่ผ่านมา นั้น ประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ (สุทธิ ประจักษ์ และ ศิริกุล ไทพิทักษ์. 2525) กล่าวว่า เราคงพูดไม่ได้เต็มปากเต็มคำว่าการศึกษาวិชาการงานและพื้นฐานอาชีพของการศึกษาไทยประสบผลสำเร็จ สาเหตุสำคัญที่การศึกษาทางด้านการงานและพื้นฐานอาชีพล้มลุกคลุกคลานมาตลอดนั้น เกิดจากการศึกษาของไทยเราไม่มีความพร้อมหลาย ๆ ด้าน อาทิเช่น การขาดแคลนครูผู้สอน โรงฝึกปฏิบัติงาน เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และเจตคติของพ่อแม่ผู้ปกครอง เป็นต้น

จากผลการประเมิน การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถมศึกษา (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 1) พบว่า การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถมศึกษา ยังดำเนินการไม่ได้ผลเท่าที่ควร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจทั้งนี้สืบเนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น ผู้บริหารโรงเรียนยังขาดความรู้เรื่องหลักสูตร และไม่ให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มประสบการณ์นี้เท่าที่ควร ครูผู้สอนส่วนมากยังขาดความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานเฉพาะด้าน นอกจากนี้ประสบการณ์ของผู้วิจัยเอง พบว่า ครูคนเดียวรับผิดชอบสอนทุกวิชา ทั้งงานประดิษฐ์ และงานช่าง ทั้งๆที่ไม่มีความรู้และประสบการณ์มาก่อน ทำให้ขาดความรู้ ความชำนาญการ ทำให้การจัดการเรียนการสอน ไม่ประสบความสำเร็จ และจากการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การจัดการศึกษา เกี่ยวกับวิชาชีพในระดับประถมศึกษาของประเทศไทยในอดีตถึงปัจจุบัน พบว่าไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้มาจากสาเหตุหลายประการ ได้แก่ ความขาดแคลนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ ครูไม่มีทักษะความรู้ในเรื่องที่จะสอน และวิธีสอน คำนิยมของสังคมที่ไม่สนับสนุนการเรียนการสอนด้านวิชาชีพ ตลอดจนการจัดเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนในหลักสูตร ไม่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของบุคคลและสังคม จึงทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา (กรมวิชาการ. 2529 ข : 3)

จากสภาพปัญหา ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพดังกล่าวข้างต้น ในส่วนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ก็พบว่ามีปัญหาเช่นเดียวกันทั้งในเรื่องของครูคนเดียวสอนทุกวิชาครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ความชำนาญในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้เรื่องหลักสูตร และไม่ให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ในกลุ่มประสบการณ์นี้เท่าที่ควร ซึ่งผลการประเมินคุณภาพนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2543 พบว่า กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคะแนนในเกณฑ์ภาคความรู้ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการอธิบายขั้นตอนกระบวนการทำงานในภาคปฏิบัติ นักเรียนทำข้อทดสอบในภาคความรู้เฉลี่ยร้อยละต่ำกว่าเป้าหมาย ถ้าดูในระดับคะแนนเต็มก็อยู่ในระดับพอใช้ได้ คือ นักเรียนที่เข้าสอบทั้งหมด 4,489 คน ได้ระดับ 0 จำนวน - คน ได้ระดับ 1 จำนวน 131 คน ได้ระดับ 2 จำนวน 605 คน ได้ระดับ 3 จำนวน 1,521 คน ได้ระดับ 4 จำนวน 2,232 คน (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี. 2544 : 111 - 113) ซึ่งผลจากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้วิจัย ต้องศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เพื่อค้นหาข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการนำไปประกอบการคิดค้น และแสวงหาทางที่จะนำไปสู่การนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียน การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดผล และประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน คุณวุฒิทางการศึกษา และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ครูผู้สอนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา
การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งการศึกษาความคิดเห็น ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของผู้บริหาร และครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
 - 2.1 ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร และครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2546 จำนวน 481 คน จาก 240 โรงเรียน แยกเป็นผู้บริหาร 240 คน ครูผู้สอน 241 คน
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ 218 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ดังนี้
 - 2.1.1 คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนประชากร 481 คน เพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดที่จะยอมรับได้ ว่ามากพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากรได้ โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 (0.5) โดยใช้สูตร (Taro Yamane :1976)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ขนาดของประชากร
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้เท่ากับร้อยละ 5 หรือเท่ากับ 0.05 เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นที่

ระดับ 95 %

เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ

$$n = \frac{481}{1 + 481 (0.05)^2}$$

$$= 218 \text{ คน}$$

จากการคำนวณตามสูตร ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 218 คน จากประชากร 481 คน แยกเป็นผู้บริหาร 109 คน และครูผู้สอน 109 คน เนื่องจากมีจำนวนประชากรใกล้เคียงกัน

2.2 แบ่งผู้บริหารและครูผู้สอน ออกเป็น 3 กลุ่ม ตามขนาดโรงเรียน โดยเจาะจงใช้ประชากรผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่ เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เนื่องจากมีจำนวนน้อย แล้วนำประชากรผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มาหาสัดส่วนตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูผู้สอน ดังตาราง 5 หน้า 50

2.3. สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากกลุ่มตัวอย่างตามขนาดโรงเรียน โดยสุ่มรายชื่อโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน โดยการจับสลาก ยกเว้นโรงเรียนขนาดใหญ่ใช้ประชากรผู้บริหารและครูผู้สอน เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

3.1 ตัวแปรอิสระ สถานภาพของผู้บริหาร และครูผู้สอน

3.1.1 ตำแหน่ง

- 1) ผู้บริหาร
- 2) ครูผู้สอน

3.1.2 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.1.3 ระดับเงินเดือน

- 1) ต่ำกว่า 15,000 บาท
- 2) มากกว่า 15,000 บาท

3.1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน

- 1) ต่ำกว่า 15 ปี
- 2) มากกว่า 15 ปี

3.1.5 คุณวุฒิทางการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.6 ขนาดโรงเรียน

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดกลาง
- 3) ขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ใน 4 ด้านดังนี้

- 3.2.1 ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร
- 3.2.2 ด้านเนื้อหาวิชา
- 3.2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 3.2.4 ด้านการวัดผลประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)หมายถึง แนวคิดผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ ที่มีต่อการปฏิบัติในด้านจุดประสงค์ เนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ตามที่โรงเรียนยึดใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนโดยมีขอบเขตดำเนินการ ดังนี้

1.1 จุดประสงค์ของหลักสูตร หมายถึง คุณลักษณะที่ต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ระดับประถมศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เบื้องต้นเกี่ยวกับงานในชีวิตประจำวัน และงานที่เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ มีทักษะในการใช้มือ ทำงานอย่างมีแผน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือครอบครัว และผู้อื่นได้ตามควรแก่วัย มีนิสัยที่ดีในการทำงาน และรู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการปรับปรุงผลงาน และกระบวนการทำงานได้ดี

1.2 เนื้อหาวิชากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ หมายถึง สารต่างๆที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ความสอดคล้อง กับความมุ่งหมายในการเรียนรู้ ความเหมาะสมกับการรับรู้ของผู้เรียน ระดับชั้นของผู้เรียน การจัดรายวิชาสอนให้ยืดหยุ่นเปลี่ยนแปลง ได้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น และเหมาะสม ในการนำไปประกอบอาชีพ

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึงการจัดประมวลประสบการณ์ต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ให้สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์รายวิชา จุดประสงค์ของหลักสูตร ความพร้อมของโรงเรียน และยืดหยุ่นตามสภาพความต้องการของท้องถิ่น รวมถึงการจัดการเตรียมการสอนให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และการนำไปใช้ศึกษาภาคปฏิบัติ หรือทางด้านฝึกทักษะ

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล หมายถึง การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ การปฏิบัติงาน แล้วนำมาประเมินว่าผ่านจุดมุ่งหมาย ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรให้ครบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย ด้านปฏิบัติ เพื่อตัดสินหรือสรุปว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพียงใด

2. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

3. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ได้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ หรือผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

4. ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ปฏิบัติการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนละ 1 คน

5. ระดับเงินเดือน หมายถึง เงินรายได้ของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่ได้รับขณะดำรงตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน ในที่นี้แบ่งรายได้ออกเป็น 2 ระดับ คือ ต่ำกว่า 15,000 บาท และ มากกว่า 15,000 บาท

6. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการทำงานของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ในที่นี้แบ่งประสบการณ์ในการทำงาน ออกเป็น 2 ระดับ คือ ต่ำกว่า 15 ปี และมากกว่า 15 ปี

7. คุณวุฒิทางการศึกษา หมายถึง วุฒิทางการศึกษาของผู้บริหาร และครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ที่ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

8. ขนาดโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาหรือสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี แบ่งขนาดโรงเรียนโดยมีจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ แบ่งเป็น 3 ขนาด คือ

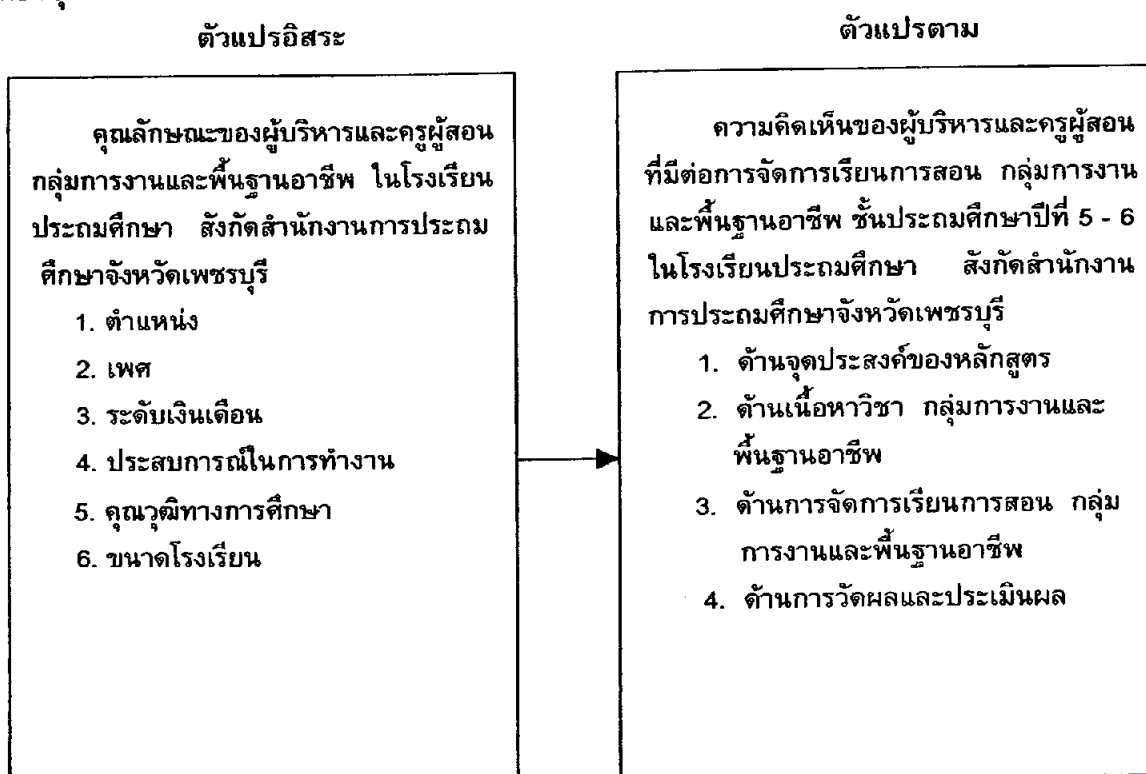
8.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาหรือสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 – 120 คน

8.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาหรือสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 – 300 คน

8.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาหรือสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี มีกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสถานภาพตามตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีระดับเงินเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
6. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยจึงเสนอเอกสารและงานวิจัยเพื่อสนับสนุนวิจัยนี้ ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวกับความคิดเห็น
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน
 - 2.1 หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
 - 2.2 จุดประสงค์การจัดการศึกษากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
 - 2.3 โครงสร้างเนื้อหาวิชากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
 - 2.4 ประกอบการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
 - 2.5 การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
 - 2.6 การวัดผลและประเมินผลกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวกับความคิดเห็น

ในการศึกษาเรื่องความคิดเห็นนี้ ได้มีผู้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้หลายประการพอที่จะนำเสนอ ดังนี้

ธีระพร อูวรรณโณ. (2529 : 51 – 54) กล่าวว่า อิทธิพลที่มีต่อความคิดเห็น มีดังนี้

1. อิทธิพลจากพ่อแม่ เป็นแหล่งที่มีอิทธิพลสูงสุดโดยเฉพาะในวัยเด็กที่กำลังจะมีการพัฒนาทางด้านค่านิยม ความเชื่อ และความรู้สึกนึกคิดออกมา ในกรอบของครอบครัวที่มีพ่อแม่ เป็นผู้มีอำนาจให้คุณเมื่อทำความดี และมีอำนาจให้โทษเมื่อทำสิ่งไม่ดี หรือสิ่งที่พ่อแม่ไม่เห็นด้วย
 2. อิทธิพลจากกลุ่มต่าง ๆ ในสถานศึกษา เช่น ครู และเพื่อน มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น
 3. อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัว นักวิเคราะห์ เน้นประสบการณ์ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรุนแรง และกระทบกระเทือนใจบุคคลได้นาน
 4. อิทธิพลจากสื่อมวลชน เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่พยายามเปลี่ยนความคิดเห็นของคนให้หันไปนิยมผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ต้องเข้าไปจำหน่ายให้กับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ
- สุชา จันทรเฒ และสุรางค์ จันทรเฒ. (2540 : 104) กล่าวว่า เป็นการยากที่จะแยกความคิดเห็นและเจตคติออกจากกันได้โดยเด็ดขาดเพราะทั้งความคิดเห็น และเจตคติมีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ลักษณะของความคิดเห็นไม่ลึกซึ้งเหมือนเจตคติ
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526 : 13) กล่าวว่า ความคิดเห็นถือได้ว่าเป็นการแสดงออกด้านเจตคติอย่างหนึ่ง แต่การลงความคิดเห็นนั้น มักมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ และเป็นส่วนที่พร้อมที่จะปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

ฮอนบี้, กาเทนโบร์ และวอร์คฟีลด์ (Hombly) Gateonby and Wakefield. 1969 : 886) ได้พูดถึงความคิดเห็นว่า คือความเชื่อหรือการลงความเห็นที่ไม่ได้เป็นความรู้ที่อันแท้จริง หรือคือความเห็นในบางอย่างนี้อาจเป็นจริงได้

จิตตินันท์ เดชะคุปต์. (2538 : 5) กล่าวว่า ความหมายของความคิดเห็น (Opinion) หมายถึง การแสดงออกถึงความเชื่อบางอย่าง เจตคติบางอย่าง และค่านิยมของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งการกระทำอาจไม่สอดคล้องกับการแสดงออกทางความเห็นต่อสิ่งนั้น

จากความหมายต่างๆ ข้างต้น สรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การที่บุคคลได้รับสภาวะการณ์รอบตัวเข้าไป นำไปประมวลกับความรู้ที่มีอยู่ ซึ่งรวมอิทธิพลต่าง ๆ ที่มี เช่น พ่อ แม่ กลุ่มต่าง ๆ ในสถานศึกษา ประสบการณ์ส่วนตัว สื่อมวลชน ฯลฯ และแสดงออกมาในทางความคิดต่อสิ่งนั้น ซึ่งองค์ประกอบของความคิดเห็นจะประกอบด้วย ความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรม

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

2.1 หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นหลักสูตรที่ได้ปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลง ความต้องการด้านเศรษฐกิจ สังคม ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต และเป็นหลักสูตร ที่มุ่งเน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ค่านิยม และการจัดการ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ สามารถคิด และแก้ปัญหา เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรประถมศึกษา ยังคงแบ่งเป็น 5 กลุ่มประสบการณ์เหมือนเดิม สำหรับกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ได้กำหนดเป็นกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน ซึ่งไม่ต้องนำมาเป็นเกณฑ์ การตัดสินผลการเรียน แต่มีการวัดผลและประเมินเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน หลักสูตรปรับปรุงนี้เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาหลักสูตร และสื่อการเรียน ขณะเดียวกันก็มุ่งเน้นให้หลักสูตรเป็นตัวนำในการปรับปรุงการเรียนการสอนด้วย จึงได้เพิ่มแนวดำเนินการใช้หลักสูตรไว้เพื่อเป็นแนวทางของการจัดการศึกษาให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สำหรับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้เริ่มใช้เมื่อปีการศึกษา 2534 เป็นต้นมา

2.1.1 หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรศึกษามีหลักการสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการศึกษาพื้นฐานเพื่อปวงชน
2. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียน นำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต
3. เป็นการศึกษาที่มุ่งเอกภาพของชาติ โดยมีเป้าหมายหลักร่วมกัน แต่ให้ท้องถิ่นมีโอกาสพัฒนาหลักสูตรบางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการได้

2.1.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานใน

การดำรงชีวิต ทนต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ ทำงานเป็น และครองชีวิตอย่างสงบสุข

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ คงสภาพอ่านออกเขียนได้และคิดคำนวณได้
2. มีความรู้ ความเข้าใจกับตนเอง ธรรมชาติแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงของสังคม
3. สามารถปฏิบัติตนในการรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองและครอบครัว
4. สามารถวิเคราะห์สาเหตุ และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัวได้อย่าง

มีเหตุผล ด้วยทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

5. มีความภูมิใจในความเป็นไทย มีนิสัยไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

อย่างมีความสุข

6. มีนิสัยรักการอ่าน และใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ
7. มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการทำงาน มีนิสัยรักการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
8. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในบ้านและชุมชนสามารถปฏิบัติตน ตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของบ้านและชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมในชุมชนรอบ ๆ บ้าน

2.1.3 โครงสร้างของหลักสูตร

มวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มี 5 กลุ่มประสบการณ์

กลุ่มที่ 1 กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ประกอบด้วย ภาษาไทย และคณิตศาสตร์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ว่าด้วยกระบวนการแก้ไขปัญหาของชีวิต และสังคมโดยเน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อความดำรงอยู่ และการดำเนินชีวิตที่ดี

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ว่าด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างนิสัย ค่านิยม เจตคติและพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่การมีบุคลิกภาพที่ดี

กลุ่มที่ 4 กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพว่าด้วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงานและความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ

กลุ่มที่ 5 กลุ่มประสบการณ์พิเศษ ว่าด้วยกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน

สำหรับกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ในชั้น ป.5 – 6 โรงเรียนอาจเลือกจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะ ในกลุ่มประสบการณ์ทั้ง 4 หรือเลือกจัดกิจกรรมอื่นๆ ตามความสนใจของผู้เรียนเช่น ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ทั้งนี้อาจเลือกจัดหลาย ๆ กิจกรรมก็ได้

2.1.4 อัตราเวลาเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา

ตลอดหลักสูตรประถมศึกษา ใช้เวลาเรียนประมาณ 6 ปี แต่แต่ละปีการศึกษาควรมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 40 สัปดาห์ ในหนึ่งสัปดาห์ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 25 ชั่วโมง หรือ 75 คาบ ซึ่งกำหนดให้คาบละ 20 นาที ทั้งนี้เมื่อรวมแล้วต้องไม่ต่ำกว่า 200 วัน และไม่ต่ำกว่า 1,000 ชั่วโมง และสำหรับนักเรียนชั้น ป.5 – 6 นั้น ให้เพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียนในกลุ่มประสบการณ์พิเศษอีกไม่ต่ำกว่า 200 ชั่วโมง

ตาราง 1 อัตราเวลาเรียนของมวลประสบการณ์ทั้ง 5 ในแต่ละระดับชั้น กำหนดไว้โดยประมาณ

มวลประสบการณ์	อัตราเวลาเรียน					
	ป. 1 - 2		ป. 3 - 4		ป. 5 - 6	
	ร้อยละ	คาบ/ปี	ร้อยละ	คาบ/ปี	ร้อยละ	คาบ/ปี
1.กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้	50	1,500	35	1,050	25	750
2.กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	15	450	20	600	25	750
3.กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	25	750	25	750	20	600
4.กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	10	300	20	600	30	900
รวม	100	3,000	100	3,000	100	3,000
5.กลุ่มประสบการณ์พิเศษ	-	-	-	-	-	600

หมายเหตุ เวลาเรียนคาบละ 20 นาที คิดเป็นชั่วโมงละ 3 คาบ

2.1.5 แนวดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักสูตร

เพื่อให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ประสบความสำเร็จตามจุดหมายข้างต้นจึงกำหนดแนวดำเนินการไว้ ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนให้ยึดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่นโดยให้ท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับท้องถิ่นตามความเหมาะสม
2. จัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้สอดคล้องกับความสนใจและสภาพชีวิตจริงของผู้เรียน และโอกาสเท่าเทียมกันในการพัฒนาตนเองตามความสามารถ
3. จัดการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยง หรือบูรณาการ ทั้งภายในกลุ่มประสบการณ์และระหว่างกลุ่มประสบการณ์ให้มากที่สุด
4. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และสร้างสรรค์ และกระบวนการกลุ่ม
5. จัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงได้มากที่สุด และเน้นให้เกิดความคิดรวบยอดในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ
6. จัดให้มีการศึกษา ติดตามและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
7. ให้สอดคล้องกรอบมาตรฐานจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

8. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย

9. จัดสภาพแวดล้อม และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน

2.1.6 การวัดผล การประเมินผล และการติดตามผลตามหลักสูตร

การวัดผลและการประเมินผล ตลอดจนการติดตามผล เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนและการจัดให้ผู้เรียนได้เรียน หรือเลื่อนชั้นระหว่างปี หรือปลายปีตามความสามารถของผู้เรียน ให้เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้ทดสอบเป็นระยะ และ หรือทดสอบเมื่อจบแต่ละบทเรียน ตามลักษณะการจัดประสบการณ์ และเนื้อหาวิชา ทั้งนี้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน

อนึ่ง สำหรับกลุ่มประสบการณ์พิเศษ จะไม่นำมาเป็นเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน แต่เป็นการวัดผลและประเมินผล เพื่อความก้าวหน้าจากการทำกิจกรรม (กรมวิชาการ. 2532 : 1 – 4)

สรุปหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นเพียงแนวทางที่ครู อาจารย์ และผู้สอน จะต้องนำหลักสูตรไปศึกษาและใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่ผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนจะเป็นไปตามความคาดหวังของหลักสูตร คือ ผู้เรียนต้องคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และทำงานอย่างมีระบบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะเป็นประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทหน้าที่ของตน และต้องปลูกฝังให้ผู้เรียน เกิดคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การพัฒนาตน ได้แก่ มีความรู้พื้นฐาน มีสุขภาพกายใจสมบูรณ์ แก้ปัญหาเป็น เสียสละ และมุ่งมั่นพัฒนา

2. การพัฒนาอาชีพ ได้แก่ การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รักการทำงานและทำงานไว

3. การพัฒนาสังคม ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ของตนเองต่อบ้าน ชุมชน ประเทศ และโลก

2.2 จุดประสงค์การจัดการศึกษากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดจุดประสงค์ของการจัดการศึกษากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ซึ่งเป็นกลุ่มประสบการณ์ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีนิสัยรักงาน เห็นประโยชน์ของการทำงาน ทำงานเป็น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อันนำไปสู่การดำรงชีวิตที่ดี พึ่งตนเองได้ และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน และงานที่เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

2. มีทักษะในการใช้มือ เครื่องมือ และทักษะในกระบวนการทำงาน ทำงานอย่างมีแผน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือครอบครัว และผู้อื่นได้ตามควรแก่วัย

3. มีนิสัยที่ดีในการทำงาน และรู้จักพึ่งตนเอง

4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการปรับปรุงผลงานและกระบวนการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

(กรมวิชาการ. 2532 : 89)

จุดประสงค์การเรียนรู้

ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งใช้เป็นเป้าหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนนั้น ได้ดำเนินโดยนำจุดประสงค์ของแต่ละกลุ่มประสบการณ์ มาวิเคราะห์ตามลักษณะของพฤติกรรมแต่ละด้านว่าต้องพัฒนาผู้เรียนในเรื่องใดบ้าง สิ่งที่ได้อาจจากการวิเคราะห์นี้เรียกว่า "สมรรถภาพ" กลุ่มการเรียนรู้และพื้นฐานอาชีพ วิเคราะห์แล้วได้สมรรถภาพ ดังนี้

1. ด้านพุทธิพิสัย
 - 1.1 มีความรู้ความเข้าใจงาน
 - 1.2 วิเคราะห์งานและวิธีการทำงาน
 - 1.3 วางแผนการทำงาน
2. ด้านจิตพิสัย
 - 2.1 ตั้งใจทำงาน
 - 2.2 มุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ
3. ด้านทักษะพิสัย
 - 3.1 ปฏิบัติงาน
 - 3.2 ปรับปรุงแก้ไขงาน

เมื่อได้สมรรถภาพแล้ว จึงนำไปสร้างเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ของชั้นเรียนต่างๆต่อไป จุดประสงค์การเรียนรู้ที่สร้างนี้ ได้กำหนดให้เป็นจุดประสงค์ของช่วงชั้น คือ ป.1 - 2 , ป.3 - 4 และ ป.5 - 6 เช่นเดียวกับช่วงชั้นของหลักสูตร ดังนั้น ชั้นเรียนที่อยู่ในช่วงเดียวกัน จะใช้จุดประสงค์ชุดเดียวกัน ความแตกต่างระหว่างชั้นเรียน จึงขึ้นอยู่กับความยากและความซับซ้อนของกิจกรรมที่จัด ส่วนจุดประสงค์การเรียนรู้ของชั้นเรียนที่อยู่ต่างช่วงชั้นกัน จะมีความแตกต่างกันในระดับขั้นของการพัฒนาการ การจะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ต่างๆ หลักสูตรฉบับปรับปรุง(พ.ศ. 2533) ได้เสนอแนวการดำเนินการ ให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและวิธีการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาการโดยผ่านกระบวนการต่างๆ

สำหรับรายละเอียดสมรรถภาพและกรอบจุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่มการเรียนรู้และพื้นฐานอาชีพมีดังนี้

ตาราง 2 กรอบจุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่มการเรียนรู้และพื้นฐานอาชีพ

สมรรถภาพ	จุดประสงค์การเรียนรู้ ชั้น ป. 1 - 2	จุดประสงค์การเรียนรู้ ชั้น ป. 3 - 4	จุดประสงค์การเรียนรู้ ชั้น ป. 5 - 6
กระบวนการปฏิบัติงาน			
1.รู้เข้าใจหลักการและวิธีการปฏิบัติ	1.อธิบายความหมาย ลักษณะ และประโยชน์ ของงาน	1.อธิบายข้อดี ข้อเสีย ของการทำงาน หรือการ นำผลงานไปใช้	1.อธิบายผลกระทบของ งานต่อสิ่งแวดล้อมสภาพ ต่างๆ
2.วิเคราะห์งาน	2.อธิบายหลักการและวิธี การและวิธีการปฏิบัติ	2.วิจารณ์การปฏิบัติงาน ตามหลักการและวิธีการ ปฏิบัติงาน	2.อธิบายหลักการและวิธี การทำงานให้เหมาะสม กับสภาพแวดล้อมต่างๆ

ตาราง 2 (ต่อ)

สมรรถภาพ	จุดประสงค์การเรียนรู้ ชั้น ป. 1 - 2	จุดประสงค์การเรียนรู้ ชั้น ป. 3 - 4	จุดประสงค์การเรียนรู้ ชั้น ป. 5 - 6
3.วางแผนการทำงาน	3.ระบุขั้นตอนการทำงานตามที่เรียนรู้	3.กำหนดขั้นตอนการทำงานตามลักษณะการทำงานต่างๆ	3.กำหนดขั้นตอนการทำงานให้สอดคล้องกับสภาพความพร้อมต่างๆ
4.ปฏิบัติงานตามขั้นตอน	4.ปฏิบัติงานตามคำแนะนำ	4.ปฏิบัติงานด้วยตนเอง	4.ปฏิบัติงานอย่างชำนาญ และ สร้างสรรค์
5.ปรับปรุงการปฏิบัติงาน	5.ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติตามคำแนะนำ	5.ปรับปรุงแก้ไขงานด้วยตนเอง	5.ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5.ปรับปรุงการปฏิบัติงาน	5.ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติตามคำแนะนำ	5.ปรับปรุงแก้ไขงานด้วยตนเอง	5.ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
<u>คุณลักษณะที่ต้องการเน้น</u>			
6. ค่านิยมที่ดีต่อการทำงาน	6.ยินดีเรียนรู้การปฏิบัติงาน	6.ตั้งใจปฏิบัติงานและชื่นชมยินดี เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ	6.แนะนำชักชวนผู้อื่น ให้ปฏิบัติงานและชื่นชมต่อผู้ปฏิบัติงานสำเร็จ
7. ลักษณะที่ดีในการทำงาน	7. ทำงานด้วยความตั้งใจจนสำเร็จ	7.ทำงานอย่างเอาใจจริง เอาใจ และ พึ่งตนเองจนสำเร็จ	7. ทำงานด้วยความมุ่งมั่น รับผิดชอบ การทำงาน

(กรมวิชาการ. 2534 จ : 95 – 112)

นอกจากนี้ หลักสูตรยังได้กำหนดคุณสมบัติที่ต้องการเน้นของกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ได้แก่ การทำงานเป็น มีนิสัยรักการทำงาน และมีการปรับปรุงงานอยู่เสมอ ซึ่งมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบของการทำงานเป็น ประกอบด้วย

1.1 มีทักษะในการใช้มือ เช่น เลือกใช้เครื่องมือได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง คล่องแคล่ว และปลอดภัยกับงาน

1.2 มีทักษะในกระบวนการทำงาน กล่าวคือ มีทักษะในการวิเคราะห์ วางแผนปฏิบัติ และประเมินผลการทำงาน

1.3 มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น คือ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรับผิดชอบเอื้อเฟื้อ ไม่เอาเปรียบคนอื่น เสนอความเห็น สรุปและเสนอผลงาน

2. องค์ประกอบของการมีนิสัยรักการทำงาน

การที่ผู้เรียนจะมีนิสัยรักการทำงานได้ ผู้เรียนต้องมีคุณสมบัติที่เป็นพื้นฐานอย่างน้อย 3 ประการ คือ

2.1 มีความรู้ ความสามารถในการทำงาน เช่น รู้จักงาน วางแผน และวิธีการทำงาน การแก้ปัญหา

2.2 เจตคติที่ดีต่อการทำงาน หมายถึง มีความสนใจในการทำงาน แสวงหาวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

2.3 มีนิสัยในการทำงาน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความประหยัด ขยัน อดทน ละเอียดถี่ถ้วน มีระเบียบ ซื่อสัตย์ และพึ่งตนเอง

3. องค์ประกอบของการปรับปรุงงานอยู่เสมอ

3.1 วิเคราะห์เพื่อหาข้อบกพร่อง หรือหาวิธีการทำให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2 หาทางเลือกในการแก้ปัญหา และเลือกทางเลือก

3.3 นำทางเลือกมาปรับปรุงการทำงานและผลงาน

ทั้งนี้และทั้งนั้น การปรับปรุงงานจำเป็นต้องอาศัยการมีทักษะ และแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้วย (กรมวิชาการ. 2534 ก : 43 – 45)

2.3 โครงสร้างเนื้อหาวิชากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในกลุ่มวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ มุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่สำคัญ คือ ทำงานเป็น มีนิสัยรักการทำงาน มีการปรับปรุงงานอยู่เสมอ และมีทักษะพื้นฐานในงานอาชีพ

เนื้อหาโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้ปรับปรุงให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยกำหนดให้มีงานเลือกทุกชั้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความพอใจ ความถนัด และความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ส่วนงานบังคับ ซึ่งเป็นงานพื้นฐานที่ทุกคนต้องเรียนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ ป.1 – ป.6 กำหนดให้เรียน 2 งาน ได้แก่ งานบ้าน กับงานเกษตร

สำหรับงานเลือกในชั้น ป.1 – 4 จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัส และมีประสบการณ์ในงานอาชีพตามสภาพ ซึ่งจะเป็นการเตรียมพื้นฐานในการเรียนระดับต่อไป ส่วนงานเลือกชั้น ป.5 – 6 ต้องการให้ผู้เรียนได้เห็นโลกกว้างของการทำงาน และได้สัมผัสหรือมีประสบการณ์ ในงานที่เตรียมไปสู่อาชีพ จึงจะช่วยให้ผู้เรียนเลือกอนาคตได้เหมาะสมขึ้น ดังแผนภูมิโครงสร้างหลักสูตรต่อไปนี้

ตาราง 3 แสดงแผนภูมิโครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

ระดับชั้น	งานบังคับ		งานเลือก	
ป. 1 - 2	งานบ้าน	งานเกษตร	งานประดิษฐ์ และงานช่าง	งานอื่นๆ
ป. 3 - 4	งานบ้าน	งานเกษตร	งานประดิษฐ์ และงานช่าง	งานอื่นๆ
ป. 5 - 6	งานบ้าน	งานเกษตร	งานประดิษฐ์ และงานช่าง	งานที่เตรียม ไปสู่อาชีพ

จากตาราง 3 แผนภูมิโครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ได้แบ่งงานเป็น 2 งาน คือ งานบังคับ และ งานเลือก มีรายละเอียด ดังนี้

1. งานบังคับ หรือ งานที่ต้องเรียนต่อเนื่อง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ให้เรียน 2 งาน คือ
 - 1.1 งานบ้าน บ้านเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทุกคนต้องรู้จักจัดบ้าน ที่อยู่อาศัยให้น่าอยู่
 - 1.2 งานเกษตร การเกษตรเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ
2. งานเลือก หลักสูตรกำหนดให้กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ มีงานเลือก เพื่อให้ท้องถิ่นได้มีโอกาสรสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นของตนเอง มีรายละเอียดดังนี้
 - 2.1 งานเลือกในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 4 ได้จัดประสบการณ์กว้าง ๆ ให้กับผู้เรียน เพื่อสร้างความรู้พื้นฐานสำหรับการเรียนชั้นสูงต่อไป แบ่งงานเลือกเป็น 2 งาน ซึ่งโรงเรียนสามารถเลือกสอนได้ทั้ง 1 หรือ 2 งานก็ได้ คือ

2.1.1 งานประดิษฐ์และงานช่าง มี 3 เรื่อง คือ งานประดิษฐ์วัสดุ และเศษวัสดุเป็นของเล่นของใช้และของประดับตกแต่ง

2.1.2 งานอื่น เป็นงานที่ช่วยให้มีประสบการณ์โดยตรงต่อการทำงาน ได้จัดเนื้อหาให้เลือก 3 ประเภท ได้แก่

- 1) งานที่ผู้ปกครอง หรือท้องถิ่นทำอยู่
- 2) งานที่นำไปสู่การมีรายได้ตอบแทน
- 3) งานที่น่าสนใจ หรือต้องการส่งเสริมเป็นการเฉพาะ

การเลือกเนื้อหาจะเลือกได้มากกว่า 1 เนื้อหากก็ได้ แต่ต้องมีเวลาในการปฏิบัติงาน เพราะงานทั้ง 3 ประเภทนี้ เน้นที่การฝึกปฏิบัติ หรือการทดลองที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถ

2.2. งานเลือกในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 เป็นงานที่ต้องการให้ผู้เรียนได้สัมผัส หรือมีประสบการณ์ในการทำงานต่าง ๆ เพื่อเตรียมไปสู่อาชีพ และให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกอาชีพที่เหมาะสมในอนาคตได้ มี 2 งาน จะเลือก 1 หรือ 2 งานก็ได้

2.2.1 งานประดิษฐ์และงานช่าง เนื้อหาจะมุ่งเน้นให้นักเรียนคิดออกแบบด้วยตนเองในการประดิษฐ์ต่าง ๆ ด้วยวิธีการสอน แกะสลัก เย็บ ปัก ถัก ร้อย เลื่อย ฉลุ ตัดต่อ เป็นต้น ซึ่งวิธีการต่าง ๆ จะเป็นพื้นฐานของการทำงาน ที่เป็นกระบวนการ และเป็นพื้นฐานของงานช่างต่อไป หลักสูตรได้จัดเนื้อหาไว้ 3 งาน คือ

- ประติษฐ์วัสดุ และเศษวัสดุเป็นของเล่น
- ประติษฐ์วัสดุ และเศษวัสดุเป็นของใช้
- ประติษฐ์วัสดุ และเศษวัสดุเป็นของประดับตกแต่ง

2.2.2 งานที่เตรียมไปสู่อาชีพ ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ขบวนการ คือ งานบ้าน – งานเกษตร – งานประดิษฐ์ – งานช่าง และงานอาชีพอื่น ๆ ทั้งนี้ในแต่ละงานต้องมีเนื้อหาจบในตัวเอง ใช้เวลาเรื่องละประมาณ 50 คาบ และเนื้อหาต้องไม่ยากเกินไป ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนงานต่าง ๆ ได้หลายงาน ทำให้เกิดความรู้ และมีทักษะเพื่อเป็นช่องทางสำหรับการประกอบอาชีพต่อไป (กรมวิชาการ. 2534 ก : 45 – 48)

งานที่เตรียมไปสู่อาชีพ ชั้น ป.5 – ป.6 ทั้ง 5 ขบวนการ มีกลุ่มงานและเรื่องเลือก ดังนี้

1. ขบวนการงานบ้าน ประกอบด้วยกลุ่มงาน/เรื่องให้เลือก ดังต่อไปนี้

กลุ่มงาน/เรื่อง

1.1 อาหารและโภชนาการ

1) อาหารคาว	2) อาหารจานเดียว
3) อาหารตามเทศกาล	4) อาหารว่าง
5) การถนอมอาหาร	6) ขนมไทย
7) ขนมผิง	8) เครื่องดื่ม

1.2 งานเสื้อผ้า

1) การจักรีดเสื้อผ้า	2) การตัดเย็บเบี่ยงตัน
3) การปักมือ	4) การถักโครเชต์ประกอบผ้า
5) การซ่อมแซมและดัดแปลงเสื้อผ้า	

1.3 งานเลี้ยงเด็ก

2. ขบวนการงานเกษตร ประกอบด้วยกลุ่มงาน/เรื่อง ให้เลือกดังต่อไปนี้

กลุ่มงาน/เรื่อง

2.1 การปลูกพืช

1) การปลูกผักกาดขาวตุ้ง ตะค้า	2) การปลูกผักตั้งโอ๋ ขึ้นฉ่าย ผักชี
3) การปลูกผักกาดขาวปลี ผักกาดเขียวปลี	4) การปลูกผักสลัดใบ สลัดปลี
5) การปลูกขิง ข่า ขมิ้น กระชาย ตะไคร้	6) การปลูกโหระพา กะเพรา แมงลัก
7) การปลูกหอมแบ่ง กระเทียมต้น กุยช่าย	8) การปลูกกะหล่ำปลม กะหล่ำปลี
9) การปลูกกะหล่ำดอก บร็อกเคอรี่	10) การปลูกผักบุ้ง ผักกระเฉด
11) การปลูกสาระแหน่ ผักชีฝรั่ง	12) การปลูกชะอม กระถิน แด
13) การปลูกตำลึง ผักปลัง	14) การปลูกมะเขือต่าง ๆ
15) การปลูกถั่วฝักยาว ถั่วลันเตา ถั่วแขก	16) การปลูกฟัก ฟักทอง น้ำเต้า
17) การปลูกบวบ มะระ ถั่วพู	18) การปลูกแตงกวา แตงร้าน
19) การปลูกพริกต่าง ๆ	

2.2 การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ

1) การปลูกกุหลาบ	2) การปลูกเบญจมาศ เขอนีร่า
3) การปลูกเอสเตอร์ สร้อยทอง ลั่นมังก	4) การปลูกดาวเรือง หงอนไก่

- 5) การปลูกมะลิ พุดซ้อน
- 7) การปลูกบานชื่น บานไม่รู้โรย
- 9) การปลูกแก้ว ราตรี
- 11) การปลูกประทัดจีน ผกากรอง
- 13) การปลูกโกสน เล็บครุฑ
- 15) การปลูกบอนต่าง ๆ
- 17) การปลูกหมากต่าง ๆ
- 19) การปลูกปาล์มต่าง ๆ
- 21) การปลูกไทรต่าง ๆ
- 23) การปลูกเตเฟ้ เกล็ดปลาช่อน
ปีกแมลงสาบ รวงข้าว
- 25) การปลูกทองหลางต่าง ๆ
- 27) การปลูกกระบองเพชร
- 29) การปลูกหญ้าต่าง ๆ
- 31) การปลูกบานบุรี เฟื่องฟ้า
- 33) การปลูกเล็บมือนาง พวงแสด
- 35) การปลูกรสสุคนธ์ เสาวคนธ์
- 37) การปลูกกกต่าง ๆ
- 39) การปลูกชัยพฤกษ์ กัลปพฤกษ์ นนทรี
- 41) การปลูกยูคาลิปตัส
- 43) การปลูกสนต่าง ๆ
- 45) การปลูกแคสแต แคนฝรั่ง
- 6) การปลูกพุทธรักษา
- 8) การปลูกทองอุไร ดอนยา
- 10) การปลูกยี่โถ ยี่เข่ง
- 12) การปลูกชบา พุระหง
- 14) การปลูกดาตตะกั่วต่าง ๆ
- 16) การปลูกเฟิร์นต่าง ๆ
- 18) การปลูกพลูต่าง ๆ
- 20) การปลูกปรังต่าง ๆ
- 22) การปลูกไผ่ต่าง ๆ
- 24) การปลูกยางต่าง ๆ
- 26) การปลูกจิ้ง เตำร้าง
- 28) การปลูกใบเงิน ใบทอง ใบนาถ
- 30) การปลูกปริกต่าง ๆ โปร่งฟ้า
- 32) การปลูกการเวก นมแมว
- 34) การปลูกพวงโกเมน พวงหยก
- 36) การปลูกบัวต่าง ๆ
- 38) การปลูกประดู่ ตะแบก อินทนิล
- 40) การปลูกศรีตรัง เหลืองอินเดีย
- 42) การปลูกหลิวต่าง ๆ
- 44) การปลูกกาหลง ชงโค
- 46) การปลูกช่อนกลั่น วานสีทิศ

2.3 การปลูกพืชไร่

- 1) การปลูกมันสำปะหลัง
- 3) การปลูกถั่วเหลือง
- 5) การปลูกถั่วพุ่ม
- 7) การปลูกสับปะรด
- 9) การปลูกแตงโม
- 11) การปลูกไม้ตง
- 13) การปลูกไม้สีสุก
- 15) การปลูกไม้รวก
- 17) การปลูกมะพร้าว
- 19) การปลูกปอกระเจา
- 2) การปลูกข้าวโพด
- 4) การปลูกถั่วเขียว
- 6) การปลูกถั่วลิสง
- 8) การปลูกกาแฟ
- 10) การปลูกแตงไทย
- 12) การปลูกไม้หวาน
- 14) การปลูกไม้จันทน์
- 16) การปลูกปอแก้ว
- 18) การปลูกข้าวฟ่าง

2.4 การทำสวนผลไม้

- 1) การปลูกฝรั่ง
- 3) การปลูกชมพู่
- 5) การปลูกเงาะ
- 2) การปลูกกล้วย
- 4) การปลูกมังคุด
- 6) การปลูกลำไย

7) การปลูกลองกอง	8) การปลูกยางสด
9) การปลูกลิ้นจี่	10) การปลูกทุเรียน
11) การปลูกตะมุตะ	12) การปลูกน้อยหน่า
13) การปลูกมะปราง	14) การปลูกพุทรา
15) การปลูกส้ม	16) การปลูกมะขาม
17) การปลูกมะขามหวาน	18) การปลูกมะขามเทศ
19) การปลูกมะนาว	20) การปลูกมะม่วง
21) การปลูกมะม่วงหิมพานต์	22) การปลูกท้อ
23) การปลูกกระท้อน	24) การปลูกมะกอก
25) การปลูกมะขวิด	26) การปลูกมะตูม
27) การปลูกมะดัน	28) การปลูกโกโก้
29) การปลูกมะเฟือง	30) การปลูกอะโวคาโด
- 2.5 การทำสวนอื่น ๆ**
1) การปลูกสะตอ	2) การทำสวนยางพารา
- 2.6 การทำนา**
1) การทำนาดำ	2) การทำนาหว่าน
3) การทำนาปรัง	
- 2.7 การขยายพันธุ์พืชเพื่อการจำหน่าย**
1) การขยายพันธุ์พืชด้วยวิธีเพาะเมล็ด	2) การปักชำ
3) การตอน	4) การติดตา
5) การทาบกิ่ง	6) การเสียบก
- 2.8 การเลี้ยงสัตว์น้ำ – ครึ่งบกครึ่งน้ำ**
1) การเลี้ยงปลาไหล	2) การเลี้ยงปลาตุก
3) การเลี้ยงปลาช่อน	4) การเลี้ยงปลาสาบ
5) การเลี้ยงปลานิล	6) การเลี้ยงปลาตะเพียนขาว
7) การเลี้ยงปลาจีน	8) การเลี้ยงปลาหมอเทศ
9) การเลี้ยงปลาสลิด	10) การเลี้ยงกุ้งก้ามกราม
11) การเลี้ยงกุ้ง	12) การเลี้ยงหอยแครง
13) การเลี้ยงหอยนางรม	14) การเลี้ยงหอยแมลงภู
15) การเลี้ยงกบ	
- 2.9 การเลี้ยงสัตว์ปีก**
1) การเลี้ยงเป็ดไข่	2) การเลี้ยงเป็ดเนื้อ
3) การเลี้ยงไก่วง	4) การเลี้ยงห่าน
5) การเลี้ยงนกกระทา	6) การเลี้ยงนกพิราบ
7) การเลี้ยงนกเขา	8) การเลี้ยงนกหงส์หยก
9) การเลี้ยงนกขุนทอง	10) การเลี้ยงนกแก้ว
11) การเลี้ยงนกเอี้ยง	12) การเลี้ยงไก่ไข่

- 13) การเลี้ยงไก่เนื้อ
15) การเลี้ยงไก่ตอน
- 2.10 การเลี้ยงสัตว์เล็ก**
1) การเลี้ยงสุกร
3) การเลี้ยงแกะ
5) การเลี้ยงแมว
- 2.11 การเลี้ยงสัตว์ใหญ่**
1) การเลี้ยงโคเนื้อ
3) การเลี้ยงกระบือ
- 2.12 การเลี้ยงสัตว์เลื้อยคลาน**
1) การเลี้ยงงู
3) การเลี้ยงตะกวด
- 2.13 การประมง**
1) การประมงน้ำจืด
- 2.14 การเกษตรอื่น ๆ**
1) การเพาะเห็ดฟาง
3) การเพาะเห็ดเป๋าฮื้อ
5) การเพาะเห็ดนางฟ้า
7) การเลี้ยงไหม
- 2.15 การทำไร่นาสวนผสม**
- 3. แขนงงานช่างประดิษฐ์ ประกอบกลุ่มงาน/เรื่อง ให้เลือกดังต่อไปนี้**
กลุ่มงาน/เรื่อง
- 3.1 งานประดิษฐ์ของชำร่วย**
- 3.2 งานประดิษฐ์เศษวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น**
1) การประดิษฐ์ของเล่น
3) การประดิษฐ์ของประดับตกแต่ง
- 3.3 งานประดิษฐ์ไม้ไผ่**
1) การประดิษฐ์ของเล่น
3) การประดิษฐ์ของประดับตกแต่ง
- 3.4 งานประดิษฐ์ดอกไม้แห้ง**
1) ดอกไม้ประดิษฐ์
- 3.5 งานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย**
1) การจัดดอกไม้สด
3) การประดิษฐ์ใบตอง
5) งานแกะสลักไม้เนื้ออ่อน
7) งานทำรูปหนังตะลุง
- 14) การเลี้ยงไก่กระทง
2) การเลี้ยงแพะ
4) การเลี้ยงกระต่าย
6) การเลี้ยงสุนัข
2) การเลี้ยงโคนม
4) การเลี้ยงม้า
2) การเลี้ยงเต่า
2) การประมงน้ำเค็ม
2) การเพาะเห็ดหูหนู
4) การเพาะเห็ดนางรม
6) การเพาะเห็ดแชมปิญอง
2) การประดิษฐ์ของเล่น
2) การประดิษฐ์ของใช้
2) ดอกไม้เลียนแบบธรรมชาติ
2) งานประดิษฐ์ดอกไม้สด
4) งานแกะสลักของอ่อน
6) งานสลักหยวก
8) งานลงรัก

4. แขนงงานช่าง ประกอบกลุ่มงาน/เรื่อง ให้เลือกดังต่อไปนี้

กลุ่มงาน/เรื่อง

4.1 งานเรียนแบบ

1) งานเขียนแบบตัวอักษร และสัญลักษณ์	2) งานออกแบบง่าย
3) งานเขียนแบบช่างไม้	

4.2 งานไฟฟ้า

1) งานไฟฟ้าในบ้าน	2) งานซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าง่ายๆในบ้าน

4.3 งานวิทยุ

1) งานวิทยุแรม	2) งานเครื่องขยายเสียงทรานซิสเตอร์
ง่าย ๆ
3) งานวิทยุทรานซิสเตอร์ง่าย ๆ	

4.4 งานเครื่องยนต์

1) งานใช้และบำรุงรักษาเครื่องยนต์เล็ก	

4.5 งานโลหะ

1) งานตัดและดัดลวดทำของใช้ในบ้าน	2) งานทำของใช้ง่ายๆจากสังกะสี

4.6 งานหนัง

1) งานประดิษฐ์ของใช้ง่ายๆ	

4.7 งานถักทอ

1) งานทอเสื้อ	2) งานถักเครื่องใช้ด้วยเชือก

4.8 งานสาน

1) งานสานของใช้ในบ้าน	2) งานสานของเล่น
3) งานสานของประดับบ้าน	

4.9 งานเครื่องปั้นดินเผา

1) งานปั้นภาชนะเครื่องใช้	2) งานปั้นของประดับตกแต่ง

4.10 งานไม้

1) งานช่างไม้ประดิษฐ์ของเล่น	2) งานช่างไม้ประดิษฐ์ของใช้ในครัวเรือน

4.11 งานปูน

1) งานก่ออิฐฉาบปูน	2) งานซีเมนต์หล่อแบบ

4.12 งานทาสี

1) งานทาเซลลิกและแล็กเกอร์	2) งานทาสีพลาสติก
3) งานทาสีน้ำมัน	

4.13 งานพิมพ์

1) งานพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์ไม้	2) งานพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์ยาง
3) งานพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์ทรายใหม่	4) งานพิมพ์ด้วยแม่พิมพ์โลหะ

5. แขนงงานอาชีพอื่น ๆ ประกอบกลุ่มงาน/เรื่อง ให้เลือกดังต่อไปนี้

กลุ่มงาน/เรื่อง

5.1 งานซื้อขายบริการ

1) การขายของหน้าร้าน	2) พนักงานขายน้ำมัน
3) การรับจ้างล้างมีด	4) ผู้แทนจำหน่ายสินค้า
5) การนำเที่ยวในท้องถิ่น	6) การปะยางรถจักรยาน
7) พนักงานบริการอาหารและเครื่องดื่ม	8) การขายดอกไม้สด
9) การขายหนังสือ	10) การล้างรถ
11) การจัดสวน	12) การห่อของขวัญ

5.2 งานเสริมสวยและส่งเสริมความงาม

1) การแต่งผม	2) การแต่งเล็บ
3) การแต่งหน้า	4) การตัดผมนักเรียน
5) การตัดผม	

5.3 งานอุตสาหกรรมย่อยในท้องถิ่น

1) การทำไม้กวาด	2) การทำสับตัด
3) การทำไม้ถือ	4) การทำที่มุงหลังคาจากพืช
5) การทำว้าว	6) การผลิตตามเครื่องมือ
7) การเขียนลายร่ม	8) การทำน้ำตาลโตนด
9) การทำน้ำตาลมะพร้าว	10) การกรีดยางพารา
11) การทำยางแผ่น	12) การทำกาวยางน้ำ

(กรมวิชาการ. 2532 : 100 – 124)

การเลือกสอนงานที่เตรียมไปสู่อาชีพ ให้เลือกโดยคณะกรรมการวิชาการโรงเรียน โดยคำนึงถึงความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน การสนับสนุนของโรงเรียน และผู้ประกอบการ ความพร้อมของครู ความเหมาะสมกับสภาพความต้องการท้องถิ่น ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงของสังคม อาจเลือกสอนงานนอกเหนือจากงานที่กำหนดไว้ โดยท้องถิ่นจัดทำหลักสูตร รายละเอียดของหลักสูตรตามความเหมาะสม ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของกรมวิชาการ

หลักสูตรนี้เตรียมไปสู่อาชีพ 5 แขนงงาน จัดเนื้อหาไว้ให้เลือกเป็นเรื่อง ๆ จบในตัวเอง กำหนดเวลาสอนไว้เรื่องละประมาณ 50 คาบ

วิธีเลือก เลือกเรื่องต่าง ๆ จากหลักสูตรทั้ง 5 แขนงให้ครบตามเวลาที่กำหนด ควรเลือกเรื่องจากหลายแขนงงานเพื่อให้มีพื้นฐานด้านอาชีพกว้างขวาง และไม่เลือกเรื่องซ้ำในแต่ละชั้นเรียน

จะเห็นได้ว่าโครงสร้างเนื้อหาวิชาในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีรายละเอียดเนื้อหาวิชาที่เปิดกว้าง โดยเฉพาะงานที่เตรียมไปสู่อาชีพในระดับชั้น ป.5 – ป.6 มีมากมาย เพื่อให้โรงเรียนสามารถเลือก หรือปรับปรุงให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพของแต่ละท้องถิ่นได้

2.4 อัตราเวลาเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

อัตราเวลาเรียนตลอดทั้งปีของกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในภาพรวมทั้งหมดแบ่งเวลาเรียน ดังนี้คือ

ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 ประมาณ 300 คาบ

ระดับประถมศึกษาปีที่ 3 – 4 ประมาณ 600 คาบ

ระดับประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ประมาณ 900 คาบ

หรือคิดเป็นชั่วโมง (คาบละ 20 นาที) จะเท่ากับ 100, 200 และ 300 ชั่วโมง ตามลำดับ

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 315 – 319)

ตาราง 4 แสดงอัตราเวลาเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6

เวลาเรียน 900 คาบ : ปี			
งานบังคับ		งานเลือก	
งานบ้าน	งานเกษตร	งานประดิษฐ์ และงานช่าง	งานที่เตรียม ไปสู่งานอาชีพ
300 คาบ	300 คาบ	300 คาบ	

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 319)

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าเนื้อหางานบังคับนั้นให้เรียน 2 งาน คือ งานบ้าน และงานเกษตร สำหรับงานเลือกมี 2 งาน คือ งานประดิษฐ์และงานช่าง กับงานที่เตรียมไปสู่อาชีพ โดยกำหนดเวลาเรียนในงานบังคับรวมกัน 600 คาบ งานเลือก 300 คาบ ซึ่งในช่วงชั้นที่ต้องการเน้นงานที่เตรียมไปสู่อาชีพมากกว่างานเลือกประเภทอื่น จึงจัดไว้เป็นงานบังคับเลือก ด้วยเหตุผลที่ว่า ต้องการจะให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นในด้านอาชีพแล้ว ยังต้องการให้ผู้เรียนได้เห็นโลกกว้างของการทำงาน ซึ่งช่วยให้เลือกอาชีพได้เหมาะสม

สรุปในรอบปีการศึกษา ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 มีเวลาเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ 900 คาบ

2.5 องค์ประกอบการเรียนรู้การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งส่วนที่เป็นพื้นฐานอาชีพและงานเลือก จะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรคำนึงถึงองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1. ครูผู้สอน ครูผู้สอนเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญมากสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนเป็นผู้ควบคุมและตัดสินใจในการเลือกเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนและเนื้อหาวิชา การเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา จะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว จึงขึ้นอยู่กับครูผู้สอนเป็นสำคัญ (รัชชชัย ชัยจิรฉายากุล. 2525 : 281) สอดคล้องกับความเห็นของ (สงบ ลักษณะ. 2534 : 1) เกี่ยวกับครูผู้สอนว่า ครูเป็นหัวใจสำคัญของการบรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตร ครูจะต้องสามารถนำ

ความมุ่งหวังของหลักสูตร มาแปลเป็นภาคปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องใช้วิธีสอนหลากหลายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ทั้งความรู้ ความคิด การปฏิบัติ เจตคติ จริยธรรม การสอนที่ดีที่สุด คือ การสอนที่ครูไม่เป็นผู้บอกความรู้ หรือให้ความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง แต่ครูจะเน้นจัดกิจกรรมเชิงกระบวนการ ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสปฏิบัติกิจกรรม หาความรู้ และพัฒนาความสามารถต่าง ๆ

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2527 : 164 – 168) ให้พรศนะเกี่ยวกับครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพว่า ครูผู้สอนควรเป็นผู้มีความรู้ในเรื่องหลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เพราะความรู้พื้นฐานของครูผู้สอนมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอนงานเลือกกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพให้บรรลุเป้าหมายได้ชัดเจน และบังเกิดผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนอย่างแท้จริง พื้นฐานที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ได้แก่ พื้นฐานความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร เนื้อหาการจัดกิจกรรมพื้นฐานความรู้ในเรื่องเนื้อหาที่จะสอน พื้นฐานความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พื้นฐานความรู้ในเรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอน พื้นฐานความรู้ในเรื่องการวัดผลประเมินผล พื้นฐานความรู้ในเรื่องการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อชีวิต

นอกจากครูผู้สอนจะต้องมีความรู้พื้นฐานดังกล่าวแล้ว ครูผู้สอนจะต้องหมั่นหาโอกาสศึกษาหาความรู้ในเนื้อหา และฝึกทักษะการปฏิบัติงานจนเกิดความชำนาญ โดยอาจศึกษาเพิ่มเติมจากหนังสือ หรือเอกสารประกอบการสอนที่มีอยู่ในตอนท้ายของแผนการสอนหรืออาจศึกษาจากเพื่อนครู หรือผู้ประกอบอาชีพอื่นๆที่มีความรู้และประสบการณ์ นอกจากนี้ควรต้องหาโอกาสเข้ารับการอบรมฝึกปฏิบัติในเรื่องที่เห็นว่าจำเป็น และเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน เมื่อมีหน่วยงานใดจัดขึ้น จะเป็นการจัดที่โรงเรียน หรือกลุ่มโรงเรียน โดยการเชิญวิทยากรจากสถาบันหรือท้องถิ่นมาให้ความรู้ ซึ่งจะทำให้ครูผู้สอน ได้ทั้งความรู้ ทักษะ เนื้อหา การปฏิบัติ และกระบวนการสอน หรือเทคนิคการสอนต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ของครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ (สงบ ลักษณะ. 2534 : 3) ได้เสนอแนะว่า ครูผู้สอนจะต้องจัดทำแผนการสอนไว้ล่วงหน้า เพื่อครูผู้สอนเองจะได้มีการออกแบบ และเตรียมการสอน มีรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละหัวข้อย่อยของเนื้อหาวิชา หรือสำหรับการสอนแต่ละครั้ง สิ่งที่ต้องปฏิบัติการทำแผนการสอน มีดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร เพื่อคัดเลือกประเด็นของวิชาที่จะสอน พิจารณาคำอธิบายรายวิชา
2. ศึกษาคู่มือหลักสูตร เอกสารคู่มือการสอน เพื่อให้เข้าใจจุดเน้น เข้าใจบทบาทของผู้บริหาร และครูผู้สอน
3. โครงสร้างเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์ของหลักสูตรและจุดประสงค์รายวิชา มากำหนดข้อ เนื้อหาย่อยๆ จุดประสงค์นำทางและจุดประสงค์ปลายทาง
4. ศึกษาตัวอย่างแผนการสอน นำมากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน และจำนวนคาบให้เหมาะสมกับหัวข้อเนื้อหาย่อย ๆ และจุดประสงค์
5. จัดทำแผนการสอน โดยพิจารณาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มาประกอบ เช่นหนังสือค้นคว้าอ้างอิง วัสดุอุปกรณ์สำหรับนักเรียนฝึกปฏิบัติ

2.5.2 การบริหาร การบริหารนับว่าเป็นกระบวนการ ที่เป็นตัวจักรสำคัญในการจัดการเรียนการสอน การจัดกระบวนการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนให้เกิดสัมฤทธิ์ผลได้นั้น จะต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนอย่างจริงจัง จริงใจ และต่อเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีหน้าที่บริหารและบริหารในการจัดการเรียนการสอน (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 192 – 194) ได้กำหนดหน้าที่ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ ดังต่อไปนี้

1. จัดครูเข้ารับฝึกอบรมการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยจัดให้ครูได้สอนตามความถนัด ความรู้ และประสบการณ์
 2. พัฒนาบุคลากรในโรงเรียน ให้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์การสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ซึ่งอาจดำเนินการโดยส่งครูผู้สอนไปฝึกอบรมระยะสั้นจากสถานศึกษาต่าง ๆ
 3. ประสานงานร่วมกันระหว่างกลุ่มโรงเรียนกับชุมชน หรือหน่วยงานอื่นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน เช่น ขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรพิเศษ เพื่อเพิ่มความรู้ และประสบการณ์ในการเรียนเนื้อหากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ สำหรับนักเรียนและครูผู้สอน
 4. ประสานงานและสร้างความเข้าใจกับทุกฝ่าย ให้เห็นในหลักการและเป้าหมายหลักร่วมกัน ทั้งครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในการส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ให้บังเกิดประโยชน์ ต่อนักเรียนและชุมชน
 5. ให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ถ้าขวัญในการปฏิบัติงานของครูสูง ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนก็จะสูง และการสอนจะดีไปด้วย
 6. สนับสนุนวัสดุฝึกงานของนักเรียน โดยการจัดงบประมาณสำหรับการจัดซื้อ จัดหาวัสดุฝึกงาน และอุปกรณ์สำหรับกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ
 7. จัดสถานที่สำหรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ใน โรงเรียนให้เหมาะสมและเพียงพอแก่นักเรียน
 8. ให้การสนับสนุนครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- นอกจากผู้บริหารโรงเรียนจะบริหารและบริการด้านการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนควรได้มีการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยควรดำเนินการเดือนละครั้งตามมาตรฐานเกณฑ์ขั้นต่ำ การนิเทศ และติดตามผลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 2) การบริหารและการบริการ ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ นอกจากจะเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนแล้ว ยังถือว่าผู้บริหารการศึกษาที่โรงเรียนสังกัดอยู่ ได้แก่ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ จะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนด้วย โดยต้องดำเนินการนิเทศและติดตามผลการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพอยู่เสมอ (มุสดี กุญอินทร์ : 825) ศึกษาในเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอควรดำเนินการนิเทศ และติดตามผลการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษาเดือนละครั้ง

2.5.3 นักเรียน นักเรียนเป็นผลผลิตขั้นสุดท้ายของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนซึ่งมีความแตกต่างกันในด้านความสามารถ ความพร้อม ความสนใจและประสบการณ์ ฉะนั้นความแตกต่างดังกล่าว จึงมีความสำคัญต่อการเรียนของนักเรียนที่ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจในธรรมชาติของเด็ก เพื่อจะได้เลือกเทคนิควิธีสอนและกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพความแตกต่างและวัยของนักเรียน (ชวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. 2525 : 281)

นักเรียนในระดับประถมศึกษา มีลักษณะของพฤติกรรมการเรียนรู้โดยธรรมชาติ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ พฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้หรือพุทธิพิสัย เป็นความรู้เฉพาะด้านเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเป็นรูปธรรม

ซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานที่ช่วยให้นักเรียนสามารถรับรู้เรื่องที่สลับซับซ้อนที่เป็นนามธรรมต่อไป พฤติกรรมเจตพิสัย เป็นพฤติกรรมที่เกิดภายในของแต่ละบุคคล จะแสดงออกมาในรูปค่านิยม ความสนใจ ความซาบซึ้ง และด้านที่สาม คือ พฤติกรรมด้านทักษะ หรือทักษะพิสัย เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับทักษะในการใช้วาระต่าง ๆ ของร่างกายเช่น การใช้จอบขุดดิน การใช้ฉ้อนตอกตะปู เป็นต้น (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 2 – 3) ลักษณะทั้ง 3 ด้าน ของนักเรียนมีความจำเป็นมากต่อการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ กล่าวคือนักเรียนที่เรียนเนื้อหากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพจะต้องมีพฤติกรรมทั้งสามด้านควบคู่กันไป โดยที่นักเรียนจะได้เลือกเรียนเนื้อหาของงานเลือกตามความถนัดและความสนใจของตนซึ่งจะเป็นการตอบสนองและก่อให้เกิดพฤติกรรมทั้งทางด้านความรู้ เจตคติ และทักษะให้นักเรียนได้เกิดพฤติกรรมทางการเรียนรู้งานเลือกอย่างหลากหลาย ฉะนั้นเมื่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว นักเรียนควรจะได้เรียนเนื้อหาของงานเลือกเพิ่มเติมขึ้นจากเดิม ไม่ควรที่จะเรียนเนื้อหาเดิม ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ และประสบการณ์ในการทำงานกว้างขวางขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2525 : 24)

2.5.4 เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเลือกเนื้อหาที่จะนำมาจัดประสบการณ์ให้นักเรียนทางโรงเรียนต้องคำนึงว่าเนื้อหาใดจะให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และเกิดการพัฒนาได้ผลสัมฤทธิ์สูง โดยเนื้อหาที่เรียนต้องสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และฐานะทางเศรษฐกิจของนักเรียน ดังพรรณนะของ สมชัย วุฒิปรีชา. (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2533 : 151) ว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาการทำงานและพื้นฐานอาชีพ คงต้องคิดอย่างหนักว่าอาชีพสำหรับเด็กในเมืองกับอาชีพสำหรับเด็กในชนบทแตกต่างกันอย่างไร โดยความคิดทั่วไป อาชีพการเกษตรก็ยังคงเป็นอาชีพหลักใน บ้านเมือง แต่จะต้องเป็นเกษตรที่ใช้ความรู้ในด้านเทคนิคอย่างสูง เพราะว่าพื้นที่การผลิตจะน้อยลง แต่ว่าปริมาณการผลิตต้องมากขึ้น เพื่อที่จะเลี้ยงประชาชนในประเทศ และเหลือเป็นสินค้าส่งออกเพื่อเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศ เพราะฉะนั้น การเกษตรต้องเป็นเกษตรที่ใช้เทคโนโลยีสูง การเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษาคงจะต้องดัดแปลงให้เหมาะสม

สเตลีย์ (ลักษณะ สมเชื้อ. 2524 : 14 ; อ้างอิงจาก Stanley. 1970) ได้ให้พรรณนะเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาการทำงานและพื้นฐานอาชีพว่า เนื้อหาที่จะจัดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจ และเป็นงานที่ส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่น และการเตรียมอาชีพให้เด็กนั้น ควรให้เด็กได้เตรียมตัวก่อนที่จะออกจากโรงเรียน 1 – 2 ปี เพื่อให้เด็กได้รู้ตัวตนเองมีโอกาสที่จะทำงานนั้นได้ และจะมีขนาดอย่างไร แนวคิดของ สเตลีย์ นับว่า สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนงานเลือกกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 166) ซึ่งกำหนดให้นักเรียนได้เรียนงานเลือกตามความสนใจ และตามความถนัดของนักเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 แต่เนื่องจากปัจจุบันความพร้อมของโรงเรียนและครูไม่เพียงพอ จึงไม่สามารถให้นักเรียนเลือกเรียนเนื้อหาของงานเลือกได้ตามความต้องการของผู้เรียน จึงเปลี่ยนแปลงวิธีเลือกโดยโรงเรียนหรือครูผู้สอนเป็นผู้เลือกเอง โดยปรับสภาพกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

พรเพ็ญ ปทุมศิริ. (2527 : 14 – 15) ได้เสนอหลักการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรว่าครูผู้สอนต้องเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี และเน้นที่ขั้นตอน

กระบวนการในการทำงานเท่า ๆ กับผลงานด้วย หลักการดังกล่าว หมายความว่า ผู้สอนจะต้องจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือทำจริง ๆ มากกว่าเรียนบนกระดานดำ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และมีประสบการณ์ในการทำงานด้วยตัวของเขาเอง มีนิสัยที่ดีในการทำงาน ทำงานได้สำเร็จเป็นชิ้นเป็นอัน ในการให้ผู้เรียนปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตาม ผู้สอนต้องคอยสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียน ตลอดจนลักษณะนิสัยในการทำงานทุกขั้นตอน มิใช่ดูแต่ผลงานสำเร็จขั้นสุดท้ายเท่านั้นรูปแบบ การสอนควรใช้เทคนิควิธีการสอนหลายแบบ ให้เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาของกิจกรรมเทคนิค และวิธีสอนเหล่านี้ ได้แก่ การแบ่งกลุ่ม การศึกษาค้นคว้า อภิปราย ปฏิบัติจริง สาธิตการสอนโดยใช้แรงงาน และการศึกษานอกสถานที่ ฯลฯ

2.5.5 สื่อการสอน มีความสำคัญมากสำหรับการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพราะผู้เรียนต้องปฏิบัติจริง จึงเกิดการเรียนรู้ อันจะเป็นพื้นฐานในการทำงานที่ถูกต้อง และสร้างเสริมอุปนิสัยที่ดีในการทำงาน ดังนั้นผู้สอนควรศึกษาแผนการสอนล่วงหน้า เพื่อจะได้ทราบว่าตลอดปีจะต้องใช้สื่อการเรียนการสอนอะไรบ้าง สำหรับประกอบการสอนเนื้อหากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ จะช่วยกันสะสมและจัดหาสื่อการเรียนการสอนเหล่านั้น มาไว้สำหรับจัดเตรียมจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดหาและสะสมสื่อการเรียนการสอนอาจทำได้หลายวิธี เช่น ให้นักเรียนได้สะสมหรือจัดหาวัสดุที่เหลือใช้ต่าง ๆ มาใช้เพื่อช่วยประหยัดงบประมาณ อาจขอความร่วมมือจากผู้ปกครองของนักเรียน หรือประชาชนในท้องถิ่น ครูอาจจะผลิตสื่อขึ้นใช้เอง โดยใช้วัสดุที่หาง่ายภายในท้องถิ่น รวมทั้งการจัดซื้อตัวงบประมาณประจำปีของโรงเรียน (สำนักงานศึกษาธิการ เขต 8. 2524 : ฅ)

2.5.6 การวัดผลและประเมินผล การวัดผลและประเมินผลกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการเรียนการสอน เพราะจะช่วยให้ผู้สอนได้ทราบว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด การประเมินผลการเรียนจะช่วยครูได้ คือ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งควรทำอย่างต่อเนื่อง หรือเมื่อสิ้นสุดการสอนแต่ละหน่วย เมื่อพบว่านักเรียนคนใดมีความสามารถไม่ถึงเกณฑ์ของแต่ละจุดประสงค์ ให้ศึกษาข้อบกพร่องหรือจุดอ่อน แล้วสอนซ่อมเสริมเพื่อแก้ไข แล้วประเมินผลใหม่อีกครั้ง เพื่อการปรับปรุงวิธีการสอนของครูด้วย และเพื่อตัดสินผลการเรียน เป็นการนำผลการประเมินมาใช้ในการตัดสินผ่านหรือไม่ผ่าน และการเลื่อนชั้นตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 335)

สรุปได้ว่า องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนที่กล่าวข้างต้น องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดได้แก่ ครูผู้สอน เพราะเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบตั้งแต่การวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ทั้งนี้ก็เพื่อให้ ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรที่วางไว้ ซึ่งก็นับว่าเป็นเรื่องหนักร้อยเปอร์เซ็นต์ สำหรับผู้บริหารก็นับว่ามีความสำคัญที่จะต้องกำกับดูแลและสนับสนุนในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ คู่มือครู และเอกสารต่าง ๆ วัสดุอุปกรณ์ ทั้งนี้ก็เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ เป็นภารกิจหลักของครูผู้สอน แต่ถ้าเมื่อใดครูผู้สอนไม่ยอมรับการสอนตามแนวที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้นๆ หลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นมาจะประสบแต่ความล้มเหลว ดังนั้นเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐาน

อาชีพประสบผลดีและมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้โดยตรงกับผู้เรียน จึงจำเป็นต้องทราบขอบข่ายภาระงาน โดยเฉพาะภารกิจทางด้านการจัดการเรียนให้ชัดเจน เพื่อทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สรุปได้ว่า ครูผู้สอนจะจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จ ประกอบไปด้วย การวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผล

2.6.1 การวางแผนการสอน

การเรียนการสอนเพื่อสนองจุดประสงค์ใดๆ ต้องอาศัยการวางแผน และกำหนดกิจกรรม ขั้นตอน ครูผู้สอนก็เช่นเดียวกันก่อนที่จะทำการสอนก็ต้องกำหนดรายละเอียดต่างๆ ลงบนแผนการสอนเพื่อให้ได้ทราบรายละเอียดที่ชัดเจน ในการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และต้องให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน รายละเอียดต่าง ๆ ในแผนการเรียนการสอนตามหลักสูตรฉบับปรับปรุง กรมวิชาการได้เสนอแนะว่า ครูควรเขียนให้ชัดเจนในรายละเอียดต่อไปนี้

1. ชื่อเรื่อง
2. จำนวนคาบ
3. สาระสำคัญ
4. จุดประสงค์การเรียนรู้
5. กิจกรรมการเรียนรู้
6. สื่อการเรียนการสอน
7. การวัดผลและประเมินผล

ในรายละเอียดต่างๆ เหล่านี้ครูผู้สอนควรจะต้องเป็นผู้เขียน(กรมวิชาการ. 2534 ข : 5)หรือกำหนดด้วยตนเอง เพราะเป็นผู้ที่รู้ว่าผู้เรียนมีลักษณะอย่างไร จะต้องเลือกใช้กิจกรรมและกระบวนการเรียนการสอนลักษณะใด จึงจะสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 33) นอกจากนี้ครูผู้สอนสามารถเพิ่มรายละเอียดหรือหัวข้อต่าง ๆ ที่คิดว่าเป็นประโยชน์ ต่อครูผู้สอนเอง และผู้เรียนได้ เช่น การสอนซ่อมเสริม หนังสืออ้างอิง และภาคผนวก เป็นต้น และรูปแบบก็ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนว่า จะกำหนดเป็นแบบบรรยายเรียงตามหัวข้อ หรือรูปแบบที่ทำเป็นตาราง

จากการศึกษาเอกสารหลักสูตรประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 จะมีเพียงแนวดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างกว้าง ๆ เท่านั้น นั่นก็หมายถึงว่า ครูผู้สอนต้องดำเนินการวางแผนการสอนด้วยตนเอง โดยใช้แนวการสอนเป็นเอกสารประกอบ ไม่ว่าจะเป็นแนวการทำแผนการสอน (กรมวิชาการ. 2533 : 9 – 11) แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 35 – 43) และเอกสารหลักสูตรสู่แผนการสอน (กรม วิชาการ. 2534 ข : 5) สามารถสรุปรายละเอียดและลำดับขั้นตอนในการวางแผนการสอนได้ ดังนี้

1. สำนักรวเวลาที่จะใช้สอน ว่าจะสอนสัปดาห์ละกี่คาบ กี่ชั่วโมง และรวมตลอดปี โดยทำกิจกรรมของโรงเรียน และวันหยุดราชการบันทึกไว้

2. การวิเคราะห์หลักสูตร ในขั้นนี้เป็นการกำหนดเนื้อหา จุดประสงค์ กิจกรรมและเวลาที่ใช้สอนตลอดทั้งปี แยกเป็นเรื่องย่อยๆ โดยอาศัยจากคำอธิบายในหลักสูตรเป็นตัวหลักแล้วนำมาวิเคราะห์ ลงใน

ตารางหลักสูตร ซึ่งจะประกอบไปด้วย เนื้อหาย่อยจากหลักสูตร วัตถุประสงค์ กิจกรรมและกระบวนการ คาบเวลา และหมายเหตุ

3. การเขียนแผนการสอน ในขั้นนี้จะเป็นการออกแบบ หรือนำกิจกรรมที่ปรากฏในตารางวิเคราะห์หลักสูตรมาปรับพยายามให้เหมาะสมกับเวลาที่จะใช้สอนจริง ดังนั้นครูจะเป็นผู้ที่ต้องกำหนด จุดประสงค์ กิจกรรมการใช้สื่อ การประเมินผล ให้เหมาะสมกับผู้เรียนตามที่ได้กำหนดมาในหลักสูตร และพร้อมที่จะสอน โดยอาศัยแนวการสอนช่วยเป็นแนวทางในการออกแบบวางแผนในการจัดการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับ จุดเน้น และแนวทางในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2536 : 133) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าแผน การสอนที่ดี ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) เป็นแผนการสอนที่มีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้ได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด
- 2) เป็นแผนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบ หรือทำสำเร็จด้วยตนเอง
- 3) เป็นแผนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ มุ่งให้ผู้เรียนรับรู้และนำกระบวนการไปใช้จริง
- 4) เป็นแผนการสอนที่ส่งเสริม และใช้วัสดุอุปกรณ์ ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น

ในประเด็นของการเขียนแผนการสอนที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่า ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้เขียน แผนการสอนด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนจะต้องศึกษาเอกสารเขียนแผนการสอนแล้วดำเนินการเขียนแผน การสอนตามลำดับที่กำหนดไว้ในเอกสาร โดยมีจุดเน้นของแผนการสอนที่ต้องให้สอดคล้องกับหลักสูตร คือ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและทักษะกระบวนการของผู้เรียน

2.6.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของหลักสูตร จำเป็นที่ครูผู้สอน จะต้องเลือกการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือวิธีสอนที่ดีที่สุด เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน ทั้งเนื้อหา เวลา และสถานที่ ทั้งนี้ ก็เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนสามารถบรรลุจุดหมายของ หลักสูตรที่ตั้งไว้ได้

1. ความหมายการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ความหมายการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีนักการศึกษาได้ให้ความหมาย ไว้ดังนี้

สมิทธ คุณากร (2523 : 23) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกระบวนการ จัดประสบการณ์ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการไปตามเป้าหมาย ที่หลักสูตรต้องการ

นริศ นันทิพย์ (2545 : 25) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ซึ่งการจัด การเรียนการสอน หรือการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนนั้น จะต้องมีความสนใจ ทำให้ผู้เรียนมีความ ต้องการที่จะเรียน ในขณะเดียวกันการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดประสบการณ์ จะต้องต้องมีข้อมูลหรือ เนื้อหาวิชาที่ถูกต้องเพียงพอ และต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลอง แก้ปัญหาต่างๆ โดยใช้ข้อมูลหรือเนื้อหา วิชาที่เรียนไป อีกทั้งจะต้องมีการตรวจสอบผลการพยายามนั้นว่าถูกต้องหรือไม่ ซึ่งเราเรียกขบวนการนี้ว่า ขบวนการเรียนรู้

จากทฤษฎีของนักการศึกษาดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการ จัดประสบการณ์ต่างๆ จากผู้สอนสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามความคาดหวังของครู และหลักสูตร

2. แนวทางการจัดการเรียนการสอน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ได้มีนักการศึกษา ได้เสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

เป็รื่อง กิจรต์นี้. (2523 : 157 – 158) ได้เสนอหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เหมาะสม มีหลักในการจัด ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนทุกกิจกรรม ต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียน ต้องเป็นสื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมาย
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะต้องเป็นไปตามลำดับขั้นการเรียนรู้ ทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรจัดเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อให้การเรียนรู้ต่อเนื่อง และกิจกรรมควรสืบเนื่องจากความรู้ และการเรียนรู้ที่ดำเนินมา ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียน ควรจัดลำดับจาก รูปธรรมไปหานามธรรม จากประสบการณ์ที่ใกล้ตัวไปหาประสบการณ์ที่ไกลตัว และจากกระบวนการคิดและการทำงานง่าย ๆ ไปสู่เหตุผลที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรมมากขึ้น
4. กิจกรรมการเรียนเหมาะกับวัย และวุฒิภาวะของนักเรียน
5. กิจกรรมการเรียนต้องท้าทายนักเรียน และอยู่ในวิสัยที่นักเรียนจะทำได้ นอกจากนั้น ยังเอื้อให้นักเรียน ได้นำสิ่งที่เรียนในสถานการณ์หนึ่งไปปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้ ทำการเรียนรู้ต่อเนื่อง สามารถอธิบายสิ่งใหม่คาดคะเน และพัฒนาทักษะการและเรียนรู้ในโรงเรียนได้
6. กิจกรรมการเรียนควรมุ่งพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล คิดแบบสืบสวนสอบสวน รู้จักแก้ปัญหาตามแนวทางของตน และรู้จักประเมินความคิตของตนด้วย
7. กิจกรรมการเรียน ควรมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้หลายๆทาง ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มี โอกาสสังเกต วิเคราะห์ อภิปราย โดยใช้กระบวนการ และสื่อการเรียนต่าง ๆ มาประกอบกิจกรรม
8. กิจกรรมการเรียน ควรมีลักษณะเปิดกว้างแก่นักเรียนที่มีความแตกต่างกัน กิจกรรมการเรียน ที่ดีควรมีความยืดหยุ่น ทั้งด้านเนื้อหาและแนวความคิด ทั้งนี้ ครูผู้สอนวิชาการงานควรคำนึงเสมอว่า ใน สภาพสังคมปัจจุบันคำตอบที่ถูกต้องอาจไม่มีเพียงคำตอบเดียวเท่านั้น การยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย และกิจกรรมการเรียนที่ยืดหยุ่น จะทำให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาการคิดอย่างมีเหตุผล และความคิดสร้างสรรค์ ด้วย

สำหรับการเรียนการสอนนั้น นักเรียนจะตั้งใจเรียนในสิ่งที่เป็นประโยชน์สำหรับตน และเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวในการจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้ง ทำได้โดยวิเคราะห์องค์ประกอบของการเรียนการสอน ซึ่งมีอยู่ 3 ประการ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน และเนื้อหา จากนั้นจึงเลือกวิธีสอนและกิจกรรมการเรียน ดังนี้

การวิเคราะห์ผู้เรียน ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านระดับสติปัญญา พื้นฐานการเรียนรู้ ความถนัด ความสนใจ

การวิเคราะห์ผู้สอน ได้แก่ ความรู้ ความสามารถเฉพาะตัวของผู้สอนเกี่ยวกับเทคนิคการสอนต่างๆ จุดเด่น จุดด้อยของผู้สอน รวมถึงบุคลิกลักษณะ และความสามารถพิเศษ ซึ่งเหล่านี้จะถูกเลือกและกำหนดใช้สำหรับสอนในแต่ละครั้ง

การวิเคราะห์เนื้อหา หลักสูตรฉบับปรับปรุงเปิดโอกาสให้ผู้สอนปรับหลักสูตรให้เข้ากับท้องถิ่น โดยยังคงหลักสูตรแกนไว้ เนื้อหาที่ปรับควรทำให้เหมาะสมกับผู้เรียน ทั้งด้านความต้องการ และความสนใจ ในการวิเคราะห์เนื้อหาที่ใช้ในการสอน คือ การย่อเนื้อหาและกำหนดพฤติกรรมนำทางไปสู่พฤติกรรม ปลายทางนั่นเอง

การนำองค์ประกอบการสอนทั้ง 3 ประการดังกล่าว มาวิเคราะห์พิจารณาเลือกวิธีสอน และกำหนด กิจกรรมการเรียน จะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนั้น ๆ เป็นการสอนที่มีประสิทธิภาพ กรมวิชาการ. (2534 ก : 48 – 50) ได้ให้แนวทางในการจัดการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

1. จัดครูที่มีใจสู้ และรับผิดชอบในการทำงานเป็นผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพราะ การจัดการเรียนการสอนจะสำเร็จ หรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับตัวครูเป็นสำคัญ

2. วางแผนจัดการวางสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพร่วมกันทั้งโรงเรียน โดยจัดช่วงเวลาสอน แต่ละครั้งแตกต่างกัน เช่น มีช่วงสั้นบ้างยาวบ้าง เพื่อสะดวกในการสอนภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

สำหรับการสอนภาคปฏิบัติ ควรจัดการสอนให้แต่ละชั้นลงปฏิบัติไม่พร้อมกัน เพื่อไม่ให้เกิด ปัญหาการขาดแคลนสถานที่และอุปกรณ์

3. พิจารณาเลือกสอนงานเลือกในแต่ละชั้นตามสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน ความพร้อมของครู โรงเรียน ผู้ปกครอง ฯลฯ โดยปฏิบัติตามแนวการจัดการเรียน การสอนงานเลือกตามหลักสูตร

4. จัดหาสื่อการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่ วัสดุอุปกรณ์การสอนสำหรับครู วัสดุและสถานที่ฝึก ปฏิบัติงานของผู้เรียนให้พร้อม โดยเฉพาะวัสดุฝึกปฏิบัติงานของผู้เรียน ให้พยายามจัดหาวัสดุที่มีในท้องถิ่น หรือวัสดุที่ราคาถูกมาใช้ และควรจัดระบบการจัดหาจัดซื้อ เพื่อให้ได้สื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพตรง ตามความต้องการ และไม่ทำความลำบากกับผู้ปกครองที่จะสนับสนุน

5. ควรจัดสอนงานแต่ละประเภท ได้แก่ งานบ้าน งานเกษตร และงานเลือกให้สัมพันธ์กัน รวม ทั้งให้สัมพันธ์กับกลุ่มประสบการณ์อื่นด้วย เช่น สอนงานเกษตรเรื่องการปลูกพืชผักสวนครัวเมื่อพืชผัก เจริญเติบโตพอที่จะเก็บเกี่ยว ก็สอนงานบ้าน เรื่องการประกอบ ปูรง จัดอาหาร เพื่อนำผลผลิตจากการ เกษตรมาใช้ หรือสอนเรื่องชีวิตในบ้านกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต แล้วนำเรื่องการจัดและตกแต่งบ้าน ฯลฯ ในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมาสอนให้สัมพันธ์กัน เป็นต้น

6. ควรเน้นกระบวนการในการทำงานเท่ากับผลงาน แต่เดิมการสอนให้ผู้เรียนทำงานมักคำนึง ถึงแต่ผลงานซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางของการทำงานเท่านั้น แต่ในหลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เน้น 2 อย่าง คือ กระบวนการทำงาน และผลงาน คือ ดูกระบวนการทำงาน ซึ่งเป็นวิธีการทำงาน และผลงานที่เกิดจากการทำงานนั้นด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ครูได้ปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมใน การทำงานของผู้เรียน อันจะนำไปสู่การมีนิสัยที่ดีในการทำงาน

7. เน้นกระบวนการกลุ่ม การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมีทั้งสอนให้ผู้เรียนทำงาน เป็นรายบุคคลและทำงานเป็นกลุ่ม แต่หลักสูตรนี้เน้นการทำงานกลุ่ม เพราะเป็นคุณสมบัติที่จำเป็น ของการอยู่ร่วมกันในสังคมปัจจุบัน การฝึกการทำงานเป็นกลุ่มในชั้นแรกต้องให้ความรู้เรื่องบทบาทหน้าที่ ของหัวหน้ากลุ่มและสมาชิก แล้วฝึกทักษะที่จำเป็นในการทำงานกลุ่ม เช่น ทักษะการพูด การฟัง ฯลฯ ต่อจากนั้นจึงเป็นเรื่องของวิธีการทำงาน

8. สอนปฏิบัติควบคู่ไปกับทฤษฎี หมายความว่า ในการให้ผู้เรียนทำงานใดๆ ควรสอนภาคความรู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ให้ผู้เรียนทำอาหารก็ต้องสอนให้มีความรู้เรื่องคุณค่าอาหาร การเลือกซื้อ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อหลักในการทำงานและพัฒนางานให้ดีขึ้น

ส่วนการสอนปฏิบัติ ควรคำนึงถึงหลักสำคัญอย่างน้อย 4 ประการ คือ ให้ทำอย่างประหยัด ด้วยวิธีที่ปลอดภัย รวดเร็ว และมีคุณภาพ สำหรับการสอนภาคปฏิบัติให้ผู้เรียนเกิดความคล่องแคล่วในการทำงาน ควรสอนไปตามขั้นตอนของการฝึกทักษะปฏิบัติดังได้กล่าวแล้ว

9. สอนภาคปฏิบัติด้วยวิธีการสาธิต และใช้ในงานประกอบการสอนเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะช่วยให้สอนได้ผล ทั้งผู้เรียนจะได้ศึกษา ค้นคว้า และทำงานด้วยตนเอง อันจะนำไปสู่การมีคุณสมบัติพึ่งตนเอง

สำหรับการสาธิต ควรจะทำเฉพาะเรื่องที่มีขั้นตอนการทำงานซับซ้อน หรือเป็นเรื่องการใช้เครื่องมือที่ต้องการความปลอดภัย ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วย

10. ควรจัดบทเรียนเริ่มจากง่ายไปยาก เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความสำเร็จ ความสำเร็จที่ได้รับแรก ๆ จะทำให้เกิดความหวังและเป็นแรงจูงใจ เกิดความพยายามในการทำงานต่อไป

11. สอนให้เกิดความมั่นใจ โดยไม่ให้ผู้เรียนเกิดความล้มเหลวในการทำงาน ซึ่งเป็นอุปสรรคและทำลายความมั่นใจ ควรหลีกเลี่ยงการวิจารณ์ ดิเช้งทำลาย คือ การพูดจาดูหมิ่น ถากถาง ฯลฯ

12. สอนให้เกิดนิสัย โดยให้เรียนหรือทำซ้ำ การเรียนหรือทำซ้ำต้องเป็นการเรียนและปฏิบัติในเรื่องที่มีความหมาย

13. จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลด้วยวิธีและเครื่องมือหลาย ๆ แบบ ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน เช่น ใช้วิธีสังเกต ในการจัดกระบวนการทำงาน วิธีจัดอันดับคุณภาพสำหรับการตรวจผลงาน เป็นต้น

14. ควรจัดให้ผู้เรียนมีโอกาสทำหรือฝึกปฏิบัติงานที่บ้าน หรือในสถานที่ทำงานจริง ๆ ภายใต้งานนิเทศของครู เพื่อฝึกทักษะในการทำงานเพิ่มเติม เพราะการสอนและฝึกปฏิบัติที่โรงเรียนไม่เพียงพอ

15. การสอนโดยเน้นกระบวนการ การจัดการเรียนการสอน ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ต้องเน้นกระบวนการ เพราะจะทำให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง

การสอนโดยเน้นกระบวนการ คือ การสอนเป็นขั้นเป็นตอนไปตามลักษณะเฉพาะของแต่ละกลุ่มประสบการณ์ โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้เอง กระบวนการที่ควรเน้นในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ได้แก่ กระบวนการฝึกทักษะในการปฏิบัติ กระบวนการทำงาน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ดังได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น

จากแนวการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว พอสรุปได้ว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำเป็นต้องเลือกใช้เทคนิค วิธีการหรือ เลือกจัดประสบการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เหมาะสมกับสภาพของ ผู้เรียน โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมของสังคม และความต้องการของท้องถิ่น ความต้องการของผู้เรียน เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และสถานการณ์ โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีการกระตุ้นเสริมแรงให้นักเรียนอยากเรียน อยากร่วมกิจกรรม เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นพบด้วยตนเองจากการทำกิจกรรม ได้ปฏิบัติจริง ดำเนินการสอนตลอดขั้นตอนของการสอน เน้นกระบวนการทำงานครอบคลุมทุกขั้นตอน เริ่มจากการได้รับรู้และเข้าใจ หลักการทำงาน วิเคราะห์งาน วางแผนการทำงาน ปฏิบัติงานตามขั้นตอน ปรับปรุงการปฏิบัติงาน มีค่านิยมที่ดีต่อการทำงาน มีลักษณะที่ดีในการทำงาน เมื่อครูดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามขั้นตอนชัดเจน โดยที่ครูสอนอย่างมีความกระตือรือร้น เด็กมีส่วนร่วม มีการติชม เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดี ใช้สื่อกระตุ้นช่วย

อธิบายเนื้อหา กิจกรรมขั้นตอนการทำงาน จะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจ ปฏิบัติได้ มีจิตสำนึกที่ดี บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

และเพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จึงขอเสนอแนววิธีการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของ (ประยงค์ จินดาวงศ์. 2527 : 210 – 232) ที่ได้เขียนไว้ในเอกสารการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ซึ่งเป็นวิธีสอนหลักสำคัญ เป็นพื้นฐานของการสอนต่างๆ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การสอนแบบสาธิต

การสอนแบบสาธิต เป็นการสอนที่ผู้สอนต้องแสดงการปฏิบัติให้ผู้เรียนเห็นจริงทุกขั้นตอน เพื่อช่วยให้เข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ทุกขั้นตอนตามกระบวนการที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการฟัง คิด สังเกต เปรียบเทียบ ฝึกปฏิบัติ และการถ่ายโยงความรู้ไปสู่การเพิ่มพูนทักษะในการทำงานต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน

การสอนแบบนี้เหมาะสำหรับใช้กับงานช่าง โดยเฉพาะการสอนเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ เพราะถ้าผู้เรียนได้ลองฝึกลองดูกับของมีคมด้วยตนเองแล้ว อาจทำให้เกิดอันตรายได้ สำหรับการสอนงานประดิษฐ์นั้น ควรจะกำหนดขอบเขตของงาน เพราะงานบางงานถ้าผู้เรียนได้รับอิสระในการทำงานทั้งหมด ผลงานอาจไม่เกิดผลสำเร็จสมบูรณ์ได้เท่าที่ควร ผู้สอนจึงมีความจำเป็นต้องสาธิตให้เข้าใจถึงโครงสร้างพื้นฐานก่อน การสอนแบบสาธิตมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเป็นอย่างดี ในส่วนที่ทำให้เกิดทักษะเกี่ยวกับกระบวนการทำงานโดยเริ่มจากการเลือกวัสดุ การเตรียมเครื่องมือ ขั้นตอนการทำงาน การตกแต่ง การทำความสะอาด และการเก็บเครื่องมือ

2. การสอนแบบโครงการ

การสอนแบบโครงการต้องดำเนินการตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เป็นโครงการที่มีระยะเวลาดำเนินการ เป็นสิ่งที่นักเรียนสนใจ อยากรู้ พอเหมาะกับความสามารถของนักเรียน ส่งเสริมความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีฝีมือ มีแบบแผน การจะดำเนินงานตามโครงการ ผู้เรียนต้องมีประสบการณ์หรือ มีพื้นฐานความรู้มาก่อน จึงสามารถทำโครงการต่อเนื่องจากการเรียนการสอนพื้นฐาน หลังจากที่ได้เข้าใจใน หลักการและทฤษฎีแล้ว ยกตัวอย่างการเพาะเมล็ด การปลูกพืชผักสวนครัว เป็นต้น ตัวอย่างนี้คงทำให้มองเห็นภาพที่ชัดเจนว่าไม่สามารถปฏิบัติจริงภายในเวลาที่สอนให้เสร็จสิ้นได้

การสอนแบบนี้จึงเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการทำงาน ภายหลังที่ได้เรียนหลักการและทฤษฎี โดยเริ่มตั้งแต่การได้แสดงออกซึ่งความคิดริเริ่ม ออกแบบวางแผนโครงการร่วมกันเป็นกลุ่ม ได้ปฏิบัติงานตามแผน เรียนรู้การดำเนินงานเป็นกลุ่ม มีการบันทึกผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินและสรุปผล รายงานผล ทั้งนี้กระบวนการทำงานจำเป็นต้องมีผู้สอนเป็นผู้แนะนำ ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา (วิชัย ประสิทธิ์วิฑูริย์. 2535 : 158)

3. การสอนแบบทดลอง

การสอนแบบทดลองเป็นวิธีที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พบความจริง ให้มีโอกาสดำเนินการทดลอง โดยใช้วัสดุและเครื่องมือต่างๆ ที่จัดไว้ในห้องปฏิบัติการ หรือภาคสนามนอกห้องปฏิบัติการ นักเรียนจะได้ร่วมมือกันค้นคว้าพิสูจน์หาหลักฐานและข้อสรุปเท็จจริงต่าง ๆ ที่เป็นทฤษฎีของความรู้ วิธีการทดลองเป็นวิธี

ของวิทยาศาสตร์ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้วิธีวิเคราะห์ปัญหา รู้จักตั้งสมมุติฐาน สามารถสร้างสถานการณ์ขึ้นเพื่อทดลอง สามารถรวบรวมหลักฐานจากการทดลองแล้วสรุปเป็นข้อเท็จจริง

4. การสอนแบบแก้ปัญหา

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ร่วมกันคิดแก้ไขปัญหาต่าง ๆ คุณค่าสำคัญของการสอนแบบนี้อยู่ที่วิธีการของผู้สอน อันจะชักนำให้ผู้เรียนได้รู้วิธีแก้ปัญหาและคุณค่าของการแก้ปัญหา ปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมีอยู่มากมาย เช่น ปัญหาเกี่ยวกับการเลือกใช้วัสดุต่าง ๆ ที่สามารถนำมาทดแทนวัสดุที่มีราคาแพง ยกตัวอย่างการใช้ถั่วเมล็ดแห้งปรุงอาหารผสมกับเนื้อสัตว์ เพื่อให้ได้รับโปรตีนที่มีราคาถูกและมีประโยชน์ต่อร่างกาย ถ้าผู้เรียนไม่เข้าใจ ผู้สอนอาจจะเสริมปัญหาเพื่อการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักปัญหา กระตุ้นให้คิดและลงมือทำเพื่อให้ได้คำตอบ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

การสอนแบบแก้ปัญหามีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นเตรียม ได้แก่

- การนำปัญหามาพิจารณาให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของปัญหา
- จำกัดปัญหาด้วยการใช้หลักฐาน และประสบการณ์เก่า ๆ

ขั้นดำเนินการ ได้แก่

- การรวบรวมข้อเท็จจริง หรือหลักการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับปัญหา
- การตั้งสมมุติฐานสำหรับแก้ปัญหาหรือการกำหนดวิธีแก้ปัญหา

ขั้นสรุปข้อเท็จจริง ได้แก่

- การสรุปหลักการวิธีการ ตลอดจนการสรุปวิธีการใช้ข้อเท็จจริงให้เป็นประโยชน์

การสอนแบบนี้จะเห็นได้ว่า มีความสำคัญและสอดคล้องกับหลักการที่หลักสูตรประถมศึกษาพึงปรารถนา เนื่องจากการฝึกคุณสมบัติให้แก่ผู้เรียนในด้านคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็นอย่างดี

5. การสอนด้วยแบบพิมพ์

การสอนด้วยแบบพิมพ์ เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนทำงานเป็น และเกิดทักษะในการทำงาน ผู้สอนควรมีการมอบหมายให้ผู้เรียนทำ ซึ่งเป็นเทคนิคการสอนอีกวิธีหนึ่งที่จะต้องใช้ควบคู่กับการสาธิต การมอบหมายงานนั้นจะต้องรัดกุม และผู้เรียนสามารถทำตามได้ ดังนั้นการมอบหมายงานโดยการสั่งด้วยวาจาหรือเขียนไว้อย่างกว้างๆ อาจจะไม่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถผลิตงานหรือฝึกปฏิบัติงานตามที่ผู้สอนมุ่งหวัง จึงจำเป็นต้องใช้แบบพิมพ์ ซึ่งแบบพิมพ์ที่นำมาใช้ในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ และใบมอบหมายงาน แบบพิมพ์ดังกล่าวจะบอกรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่มอบหมาย วัสดุ อุปกรณ์ ขั้นตอนการทำงาน ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น เกิดทักษะและกระบวนการเรียนรู้เป็นขั้นตอน

นอกจากการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแล้ว หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ยังได้เน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะกระบวนการ 9 ขั้น เพราะถือได้ว่าเป็นการร้อยรวมวิธีการสอนต่าง ๆ เข้าด้วยกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 21) กรมวิชาการ. (2534 ก : 12 – 17) ได้รับความหมายของคำว่า ทักษะกระบวนการไว้ในเอกสารข้อคิดเบื้องต้นการสอนและการสอบที่เน้นกระบวนการ ซึ่งสรุปได้ว่าเป็นขั้นตอนหรือแนวทางดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีขั้นตอนซึ่งวางไว้อย่าง

เป็นลำดับตั้งแต่ต้นจนแล้วเสร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และเป็นสิ่งที่เราคาดหวังว่าจะติดอยู่ในตัวผู้เรียน อันเป็นผลมาจากการทำได้บ่อยๆ จนกลายเป็นนิสัยในการทำงานของผู้เรียนตลอดไป ลำดับขั้นตอนของทักษะกระบวนการทั้ง 9 ขั้น มีดังต่อไปนี้

1. ตระหนักในปัญหาและความจำเป็น
2. คัดวิเคราะห์วิจารณ์
3. สร้างทางเลือกอย่างหลากหลาย
4. ประเมินและเลือกทางเลือก
5. กำหนดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ
6. ปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์
7. ประเมินระหว่างปฏิบัติ
8. ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
9. ประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภูมิใจ

(กรมวิชาการ. 2543 ง : 70)

จากแนวการจัดการเรียนการสอนตามแนวของหลักสูตรที่ได้กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่าบทบาทของครูผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนไปจากเดิมค่อนข้างมาก ตามจุดเน้นของหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนและทักษะกระบวนการเรียนรู้ เป็นสำคัญ กล่าวโดยสรุปการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการเรียนรู้และพื้นฐานอาชีพ ครูจะต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการสอน สอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการอันเป็นจุดหมายในการพัฒนาผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

2.6.3 การใช้สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน ถือเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียน โดยมีนักวิชาการศึกษาได้ให้ความหมายของสื่อ ดังนี้

กิตานันท์ มลิทอง. (2531 : 76) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง ตัวกลางที่ช่วยแนะนำและถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอน หรือจากแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้

ชอร์ส. (Shores, 1960) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง เครื่องมือช่วยสื่อความหมาย จัดขึ้นโดยครูและนักเรียนเพื่อเสริมการเรียนรู้ เครื่องมือการสอนทุกชนิดจัดเป็นสื่อการสอน เช่น หนังสือในห้องสมุด สื่อทัศนวัสดุต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ สไลด์ फिल्मสตริป รูปภาพ แผนที่ ของจริงและทรัพยากรจากแหล่งชุมชน

ไพโรจน์ ดวงตา. (2530 : 27) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง ตัวกลางที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ครูและนักเรียนเข้าใจในสิ่งที่ถ่ายทอดซึ่งกันและกัน ประกอบไปด้วยเครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ วิธีการ เทคนิคต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดผลดี สมความมุ่งหมายของการเรียนการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2524.) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ และวิธีประกอบการสอน เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อความหมายที่ผู้สอนประสงค์จะส่ง หรือถ่ายทอดไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำแนกได้ ดังนี้

1. สิ่งสิ้นเปลืองต่างๆ เรียกว่า “วัสดุ” ได้แก่ รูปภาพ แผนภูมิ แผนที่ ซอส์ก เป็นต้น
2. เครื่องมือที่มีความคงทนถาวร ซึ่งเรียกว่า “อุปกรณ์” ได้แก่ กระดานดำ โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องฉาย เครื่องเสียงต่าง ๆ เป็นต้น

3. กระบวนการและวิธีการต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงวิธีการใช้วัสดุอุปกรณ์ และกระบวนการที่เป็นอิสระ คือ ไม่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างใดเลย เช่น การฟังวิทยากร การศึกษานอกสถานที่

เดลี (Dale. 1965 : 42 – 43) ได้แบ่งประเภทสื่อการสอนไว้ 3 ประการใหญ่ ๆ คือ

1. สื่อประเภทวัสดุ (Software) คือ สิ่งที่เก็บความรู้ไว้ในตัวเอง เช่น รูปภาพ แผ่นเสียง หุ่นจำลอง แผนภูมิ แผนสถิติ ฯลฯ
2. สื่อประเภทอุปกรณ์ (Hardware) คือ สิ่งที่เป็นตัวผ่านทำให้ข้อมูลที่มีอยู่ในวัสดุถ่ายทอดออกมาได้ เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
3. สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการ (Techniquer and method) คือ รูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ การศึกษานอกสถานที่

การเลือกสื่อเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สิ่งสำคัญ ครูผู้สอนจะยึดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นเครื่องชี้แนะในการเลือกสื่อที่เหมาะสม ดังที่

กิตานันท์ มลิทอง (2531 : 33) ได้เสนอหลักการใช้สื่อการเรียนการสอน เพื่อประกอบการพิจารณา คือ

1. สื่อนั้นต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียน และจุดมุ่งหมายที่จะสอน
2. เลือกสื่อ ที่มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ และเป็นสื่อที่จะให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชานั้นได้ดีเป็นลำดับขั้นตอน
3. เป็นสื่อที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน
4. สื่อนั้นควรสะดวกในการใช้ มีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป
5. ต้องเป็นสื่อที่มีคุณภาพเทคนิคการผลิตที่ดี มีความชัดเจนและเป็นจริง
6. มีราคาไม่แพงจนเกินไป หรือถ้าจะผลิตเอง ควรคุ้มกับเวลาและการลงทุน

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2539 : 90) กล่าวว่า การเรียนการสอนส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จด้วยการใช้สื่อการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน ดังนี้ คือ

1. จูงใจให้ผู้เรียนมีความตั้งใจและสนใจเรียนมากขึ้น
2. ให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนอย่างมีความหมาย
3. ก่อให้เกิดเจตคติที่ดี และมีความประทับใจในสิ่งที่เรียน
4. อธิบายเนื้อหาวิชา และทักษะกระบวนการต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน
5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น

กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 146) กล่าวว่า การนำสื่อการสอนไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ง่ายและเร็วขึ้น ก่อนจะใช้จริงต้องมีการจัดเตรียมให้พร้อม และทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่อง สื่อการสอนใช้แทนครูไม่ได้ แต่เป็นสื่อช่วยการสอนได้ และการใช้สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ไม่ใช่สื่อการสอนหลายชนิดเกินความจำเป็นในคราวเดียวกัน
2. ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ นั้น ๆ ด้วยโดย (จับต้อง, ช่วยเหลือ)
3. สื่อการสอนช่วยครูได้แต่แทนครูไม่ได้
4. สื่อการสอนที่ดีที่สุด คือ สื่อการสอนที่ครูกับนักเรียนช่วยกันเสริมขึ้นมา ซึ่งนับว่าเป็นเครื่องหมายของความร่วมมือและความภาคภูมิใจในการใช้

สําทอง กล้ากักดี (2539 : 24) ได้เสนอแนวทางการใช้สื่อการเรียนการสอน ดังนี้
การใช้สื่อการเรียนการสอน ถ้าครูรู้จักใช้ให้เหมาะสมจะได้ประโยชน์คุ้มค่า ดังนั้นจึงควรวางแผนล่วงหน้าว่าจะนำมาใช้ในขั้นตอนใด การนำสื่อมาใช้ประกอบการสอน ควรปฏิบัติดังนี้

- 1) ใช้หน้าเข้าสู่บทเรียน เช่น ใช้ภาพนำการสนทนา แผนภูมิเพลง เทปเพลง เป็นต้น ช่วยทำให้เกิดความสนใจที่จะเรียนในบทเรียนใหม่
- 2) ใช้ในขณะดำเนินการสอน เช่น ใช้ภาพ ของจริง ประกอบการอธิบาย ฉายภาพยนตร์ หรือ ภาพนิ่ง เกมที่ช่วยให้เด็กเรียนเข้าใจเนื้อหาของบทเรียน การแสดงบทบาทสมมติช่วยให้การเรียนรู้สนุกสนานประทับใจ
- 3) ใช้สรุปบทเรียน เช่น แผนภูมิสรุปบทเรียน เพลง เป็นต้น
- 4) ใช้วัดผลการเรียนรู้ เช่น แผ่นเกม แบบฝึก ช่วยให้ครูทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน
- 5) ใช้บททบทวนบทเรียน จะช่วยให้นักเรียนระลึกได้ว่า ได้เรียนสิ่งใดไปแล้วบ้าง เพื่อครูจะได้สอนเนื้อหาต่อไปอย่างได้ผลดี

ไพโรจน์ ดวงตา (2530 : 31) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

- 1) กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน
- 2) กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง
- 3) ทำให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดและความเข้าใจที่ถูกต้องและรวดเร็ว
- 4) ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากอุปกรณ์การเรียน
- 5) ทำให้ผู้เรียนเกิดความจดจำเรื่องราวและสิ่งต่าง ๆ ได้นาน แม่นยำและถูกต้อง
- 6) ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน และเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางที่ดี
- 7) ช่วยให้สิ่งที่เรียนมีความหมาย และง่ายต่อการเรียน
- 8) ช่วยให้เรียนรู้ได้มากในเวลาอันสั้น

จากแนวคิดข้างต้นที่กล่าวมา สรุปได้ว่า สื่อการสอน ก็คือ วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนวิธีการต่างๆ ที่เป็นตัวกลางในกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนและครูเข้าใจสิ่งที่ถ่ายทอดซึ่งกันและกัน ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น จดจำได้แม่นยำ เกิดความกระตือรือร้นที่ถูกต้อง ประหยัดเวลาในการเรียนการสอน และอื่นๆ ครูมีหน้าที่ที่จะเลือกใช้สื่อการสอนแต่ละประเภทแต่ละชนิดให้เหมาะสม สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียน และเหมาะสมกับวัย สติปัญญาและประสบการณ์ของผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล

เมื่อมีการเตรียมการสอนไว้ดีแล้ว ดำเนินการสอนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ใช้สื่อการสอนกระตุ้น บั่วยุ อธิบายให้ความชัดเจน นักเรียนมีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน มีการเสริมแรง การที่คาดหวังว่าครูดำเนินการสอนไปตามขั้นตอนต่าง ๆ แล้วเกิดผลกับนักเรียนอย่างไร ครูจำเป็นต้องมีการวัดผลประเมินผล โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย เพื่อทราบผลการเรียนการสอน และนำผลนั้น มาตัดสินผลการเรียน และปรับปรุงการสอนของครูให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป

สำหรับรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลประเมินผล จะได้นำเสนอในหัวข้อต่อไป

2.7 การวัดผลและประเมินผลกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

การวัดผลและประเมินผล เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน เป็นการตรวจสอบว่านักเรียนได้พัฒนาไปตามจุดมุ่งหมายของการเรียนที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด

การวัดผล (Measurement) หมายถึง การกำหนดตัวเลขให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามเกณฑ์ (Rule) ที่ตั้งไว้ ฉะนั้น การกำหนดตัวเลขในการวัด จึงมีจุดมุ่งหมายที่จะจำแนก หรือจัดอันดับ ตลอดจนให้ผลการเปรียบเทียบที่ถูกต้อง ซึ่งอาจเป็นพฤติกรรมหรือกิจกรรม

การประเมินผลทางการศึกษา เป็นขบวนการตีความหมาย (Interpretation) และการตัดสินคุณค่า (Value Judgement)

การประเมินผลต่างกับการวัดผลทางการศึกษาตรงที่ว่า การประเมินผลจำเป็นต้องมีวัตถุประสงค์เด่นชัดก่อนดำเนินการประเมิน เพื่อจะทราบว่าผลที่ได้นั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด (เบาวดี วิบูลย์ศรี. 2535 : 19)

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2521 : 6) ให้ความหมายของการประเมินผลว่า เป็นกระบวนการที่ทำต่อจากการวัดผล และวินิจฉัยตัดสิน การสรุปค่าที่ได้จากการวัดอย่างมีกฎเกณฑ์

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 13) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลว่า เป็นกระบวนการตัดสินใจ ตีราคา ลงสรุปเพื่อพิจารณาความเหมาะสม หรือหาคุณค่าของคุณลักษณะ และพฤติกรรม เช่นผลการเรียน ผลการปฏิบัติ โดยอาศัยข้อมูล หรือรายละเอียดที่ได้จากการวัดเป็นหลัก และใช้วิจารณ์ญาณประกอบการพิจารณา

สัมพันธ์ ประชุมเวช (2536 : 50) ได้ให้ความหมายของการวัดผลประเมินผล หมายถึง การที่ครูใช้วิธีการและเครื่องมือวัดผลชนิดต่าง ๆ เพื่อที่ครูจะได้ทราบว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ หรือทักษะพื้นฐาน ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน ปลายภาคเรียนและปลายปี สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมที่กำหนดไว้ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สรุปได้ว่า การวัดผลและการประเมินผล เป็นกระบวนการรวบรวมหลักฐาน โดยใช้เครื่องมือในการวัดชนิดต่าง ๆ แล้วนำมาพิจารณาคูณค่า เพื่อที่จะได้ทราบว่า นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ พฤติกรรม เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร

ส่วนการนำการประเมินผลไปใช้ในการศึกษา Bloom และคณะ.1971(อ่างในโกวิท ประวาลพฤษฯ และ สมศักดิ์ สินธุระเวช. 2527) เสนอแนะไว้ 5 ประการ ดังนี้

1) การประเมินผลเป็นวิธีการที่จะได้รับหลักฐาน และนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนนักเรียน

2) การประเมินผลให้หลักฐานที่ครอบคลุมไปไกลกว่าการทดสอบที่ใช้กันตามปกติในห้องเรียน

3) การประเมินผลเป็นเครื่องช่วยขยายความสำคัญของเป้าหมาย และจุดประสงค์ของการศึกษา และเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้ทราบว่า นักเรียนได้เจริญงอกงามไปตามทางที่ปรารถนานั้น

4) การประเมินผลเป็นระบบควบคุมคุณภาพ ซึ่งใช้ในการวินิจฉัยคุณภาพของการเรียนการสอน ในแต่ละชั้นตอนว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด ถ้าไม่มีประสิทธิภาพจะต้องแก้ไขอย่างไรก่อนที่จะสายเกินไป

5) การประเมินผลเป็นเครื่องมือของการศึกษา โดยใช้พิจารณาประสิทธิภาพของทางเลือกของ กระบวนการจัดการศึกษาว่า ทางใดที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่ดีที่สุด

การประเมินผลการเรียนระดับประถมศึกษา ระเบียบการกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมิน ผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในหมวดที่ 1 หลัก การประเมินผลการเรียน และ หมวดที่ 2 วิธีการประเมินผลการเรียน กำหนดดังนี้

หลักในการประเมินผลการเรียน

- 1) ให้โรงเรียนมีหน้าที่ประเมินผล ตัดสินและอนุมัติการเรียนทุกชั้น
- 2) ให้มีการประเมินผลการเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และเพื่อตัดสินผลการเรียน
- 3) ให้หน่วยงานที่ควบคุมดูแลโรงเรียนประถมศึกษา และกรมวิชาการ ตรวจสอบมาตรฐาน
- 4) การศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ

วิธีการประเมินผลการเรียน

1. การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ให้ถือปฏิบัติดังนี้

1) แจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผล เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ การเรียนรู้ และเกณฑ์การผ่านกลุ่มประสบการณ์ ก่อนทำการสอน

2) จุดประสงค์การเรียนรู้ จะต้องครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และเน้นกระบวนการ

3) ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนต้องประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้ พื้นฐาน และทักษะเบื้องต้นของนักเรียน

4) ระหว่างภาคเรียนให้ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนของนักเรียนเป็นระยะ ๆ ตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในสมุดประจำชั้น เพื่อพัฒนาการเรียนของนักเรียน และเพื่อประเมินผลการผ่าน จุดประสงค์

5) เมื่อถึงปลายภาคเรียนหลังจากจบกระบวนการเรียนการสอนทุกกิจกรรมแล้วให้มีการ ประเมินผลปลายภาค โดยให้เลือกประเมินผลเฉพาะจุดประสงค์ที่สำคัญ ให้ครอบคลุมทั้งด้าน ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และเน้นกระบวนการ เพื่อตรวจสอบความรู้ ความสามารถ ตามที่กำหนดไว้ในภาคเรียน นั้นให้มีการประเมินผลการเรียนปลายภาคทุกภาค ทุกกลุ่มประสบการณ์ เว้นแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 ไม่ต้องประเมินผลการเรียนปลายภาคเรียนสุดท้าย แต่ให้มีการประเมินผลปลายปี

2. การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ตามข้อ 3) ข้อ 4) และ 5) ถ้านักเรียนมีความรู้ ความสามารถต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ของจุดประสงค์ ให้ผู้สอนวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียน แล้วสอนซ่อมเสริม โดยจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียน

3. ใช้ผลการเรียนตามข้อ 4) ในการตัดสินการผ่านจุดประสงค์ในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ และการใช้ผลประเมินปลายภาคตามข้อ 5) ในการตัดสินผลการเรียนของแต่ละกลุ่มประสบการณ์ เฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 – 4 และ 6

4. การประเมินผลการเรียน ตามข้อ 5) ให้แจ้งผลเป็นระดับผลการเรียน ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียน ดังนี้

- 4 หมายถึง ผลการเรียนดีมาก
- 3 หมายถึง ผลการเรียนดี
- 2 หมายถึง ผลการเรียนปานกลาง
- 1 หมายถึง ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
- 0 หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

5. โรงเรียนแจ้งผลการเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ และแจ้งผลการประเมินผลปลายภาค หรือ ปลายปี ให้ผู้ปกครองทราบทุกครั้ง (กรมวิชาการ. 2534 จ : 4 – 5)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้เสนอแนวทางการวัดและประเมินผลกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพไว้ ดังนี้

1. การประเมินผลก่อนเรียน
2. การประเมินผลระหว่างเรียน
3. การประเมินผลปลายภาคเรียน

การประเมินผลก่อนเรียน

การประเมินผลก่อนเรียน เป็นการประเมินที่ทราบความรู้พื้นฐาน และทักษะเบื้องต้นของผู้เรียนว่ามีความรู้และทักษะที่จะเริ่มเรียนในเรื่องที่จะเรียนใหม่หรือไม่ โดยการให้ประเมินผลที่พฤติกรรมก่อนเรียน หรือพฤติกรรมที่จะต้องมีความรู้ก่อน ถ้าผู้เรียนยังมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอ ครูผู้สอนควรสอนซ่อมเสริมในจุดประสงค์ก่อนเรียนหรือพฤติกรรมที่ต้องมีความรู้ก่อนนั้น หรือการประเมินก่อนเรียนในอีกลักษณะหนึ่ง เป็นการประเมินผลว่ามีจุดประสงค์ใด การเรียนรู้เรื่องใดบ้างที่ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถตามเกณฑ์นั้นแล้ว หรือผู้เรียนผ่านแล้ว ผู้สอนอาจทบทวนหรือให้ผู้เรียนนั้นผ่านจุดประสงค์นั้นได้เลย หากนำจุดประสงค์นั้นมาใช้เป็นเป้าหมายการเรียนการสอนอีก จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย และเสียเวลา วิธีการประเมินอาจทำได้หลายวิธี เช่น การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจสอบข้อมูลผลการเรียนที่ผ่านมา ครูผู้สอนควรเลือกวิธีการให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่จะประเมินผล

การประเมินผลระหว่างเรียน

การประเมินผลระหว่างเรียน การที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ผู้สอนควรจะให้ผู้เรียนเรียนทีละหน่วยย่อย ๆ เรียงตามลำดับขั้นของการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนแต่ละเรื่อง ซึ่งจะเป็นการเสริมแรงกระตุ้นให้เกิดความก้าวหน้าในการเรียน ดังนั้นเมื่อจบแต่ละเรื่องหรือแต่ละหน่วย ทำให้การประเมินผลตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นระยะ ๆ ตลอดภาคเรียน แล้วนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1) เพื่อพัฒนาการเรียนของผู้เรียน จากการที่ผู้สอนได้ประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยย่อย ถ้าพบว่าผู้เรียนคนใดไม่ผ่านจุดประสงค์ในหน่วยนั้น ให้จัดสอนซ่อมเสริมและแนะนำให้ผู้เรียนปรับปรุงแก้ไขวิธีการเรียน แล้วประเมินผลซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น การเรียนการสอน และการประเมินผลจึงเป็นกิจกรรมที่ต้องกระทำต่อเนื่องกันไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2) เพื่อประเมินผลการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื่องจากจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มประสบการณ์มีเป็นจำนวนมาก จึงให้เลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เป็นจุดประสงค์ปลายทาง หรือเป็นจุดประสงค์ที่สำคัญจำนวนหนึ่ง ไปกำหนดไว้ในจุดประสงค์ ป.02 เป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มประสบการณ์ และใช้เป็นเป้าหมายการเรียนของแต่ละชั้น ดังนั้น เมื่อโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว จะต้องประเมินผลการเรียนของผู้เรียนว่ามีความรู้ ความสามารถ ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ตามวิธีที่กำหนดไว้ในคำชี้แจงการจัดทำสมุดประจำชั้นในการประเมินผลผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ตาม ป.02 นั้น ถ้าพบว่าผู้เรียนไม่ผ่านจุดประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมใด ครูจะต้องสอนซ่อมเสริมให้ทันที แล้วประเมินใหม่ จนกว่าผู้เรียนจะผ่านจุดประสงค์ตามกิจกรรมนั้น โดยวิธีนี้ผู้เรียนจะได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ ตามจุดประสงค์ต่าง ๆ ครบถ้วนสมบูรณ์

การประเมินผลปลายภาคเรียน

การประเมินผลปลายภาคเรียน คือการประเมินผลหลังจากจบกระบวนการเรียนการสอนทุกกิจกรรมแล้ว ต้องมีการประเมินผลการเรียนปลายภาค โดยเลือกประเมินเฉพาะจุดประสงค์ที่สำคัญให้ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัยและเน้นกระบวนการ เพื่อตรวจสอบความรู้ ความสามารถ ตามที่กำหนดไว้ในภาคเรียน ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และพฤติกรรมบางอย่างที่หลักสูตรกำหนดไว้ นั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นพื้นฐานของการศึกษาชั้นสูง หรือเป็นสิ่งที่ต้องนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ดังนั้น เมื่อถึงปลายภาคเรียน หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเสร็จสิ้นแล้ว โรงเรียนจะต้องจัดให้มีการประเมินผลปลายภาคเรียน ดูว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและพฤติกรรมที่สำคัญเหล่านั้นหรือไม่

การประเมินผลปลายภาคเรียน ให้เลือกประเมินเฉพาะจุดที่สำคัญ โดยจะต้องครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียน ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และเน้นกระบวนการ ซึ่งจะทำให้เห็นภาพรวมของผู้เรียนในภาคเรียนนั้น

ในการประเมินผลปลายภาค ผู้สอนควรจะต้องวางแผนการประเมินตั้งแต่ต้นปี เพราะจุดประสงค์บางจุดประสงค์ โดยเฉพาะจุดประสงค์ด้านค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม จะต้องใช้ระยะเวลา ในการสังเกตพฤติกรรมเป็นเวลายาวนานต่อเนื่องกัน ตลอดภาคเรียน หรือตลอดปี แล้วจึงสรุปผลการประเมินจุดประสงค์นั้นได้หรือ หรือจุดประสงค์ด้านทักษะพิสัยในส่วนที่เน้นกระบวนการต่างๆ ว่าจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร และจะวัดผลประเมินผลอย่างไร การประเมินผลปลายภาคเรียน และการประเมินผลระหว่างภาคเรียน มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน จึงไม่นำผลการประเมินระหว่างภาคมาใช้ในการประเมินผลปลายภาคเรียน จากระเบียบการประเมินผล กำหนดให้เกณฑ์การเลือกชั้นเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 จะต้องพิจารณาจากผลการประเมินผลการเรียนปลายปีด้วย จึงให้ชั้นเรียนดังกล่าวในภาคเรียนสุดท้ายไม่ต้องทำการประเมินผลปลายภาค แต่ให้ทำการประเมินผลการเรียนปลายปีแต่เพียงอย่างเดียว โดยในการประเมินผลการเรียนปลายปีนั้นให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับการประเมินผลการเรียนปลายภาคทุกประการ

ปัญหาของการประเมินผลกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ คือ การประเมินภาคปฏิบัติ ซึ่งการประเมินผลจะไม่ครอบคลุมทั้งหมด จึงทำให้มีปัญหา กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเป็นกลุ่มที่ให้ผู้เรียนเรียนด้วยการปฏิบัติมากที่สุด ดังนั้น การประเมินผลก็ควรจะต้องครอบคลุมกระบวนการทำงานเป็นหลัก เช่น

- 1) รู้และเข้าใจหลักการและวิธีปฏิบัติงาน
- 2) วิเคราะห์งาน
- 3) วางแผนการทำงาน
- 4) ปฏิบัติงานตามขั้นตอน
- 5) ปรับปรุงการปฏิบัติงานและผลงาน
- 6) คำนึงที่ดีต่อการทำงาน
- 7) ลักษณะการทำงานที่ดี
- 8) ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติ

ดังนั้น การประเมินผลที่ดีควรจะต้องครอบคลุมทั้ง 8 เรื่อง ซึ่งแต่ละเรื่องอาจมีรายละเอียด ดังนี้

1) รู้จักงาน ผู้เรียนรู้จักลักษณะของงาน มีความรู้ในงานที่จะทำ งานนี้มีความหมาย มีลักษณะอย่างไร มีประโยชน์หรือโทษต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ อย่างไร

2) วิเคราะห์งาน ผู้เรียนแยกแยะรายละเอียดของงานนั้น เช่น แยกแยะได้ว่าต้องใช้วัสดุอะไร เครื่องมืออะไร มีหลักการหรือวิธีการทำอย่างไร ใช้ทุนทรัพย์ แรงงานเท่าไร จะนำไปจำหน่ายได้ที่ไหน

3) วางแผนการทำงาน ก่อนลงมือทำงานผู้เรียนต้องคิดล่วงหน้า เช่น ต้องทำอะไร ก่อนหลัง จึงจะได้งานตามเป้าหมาย แบ่งงานกันทำตามความสามารถ ข้อจำกัดของท้องถิ่น หรือสภาพความพร้อมต่างๆ จะจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ แรงงาน เงินทุนเท่าใด

4) ปฏิบัติงาน ผู้เรียนลงมือทำงานจนสำเร็จ เช่น ทำงานเป็นกระบวนการตามแผน ใช้เครื่องมืออย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว ปลอดภัย สังเกตและบันทึกว่าวิธีทำงาน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ปฏิบัติได้จริงหรือไม่ ถ้าพบปัญหา ควรหาสาเหตุและวิธีแก้ไขปัญหา แสวงหาช่องทางในการทำงาน

5) ปรับปรุงงาน ผู้เรียนมีการปรับปรุงงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ เช่น ขณะทำงานนักเรียนประเมินว่างานมีข้อบกพร่องหรือไม่ ต้องแก้ไขวิธีการทำงานและตัวงาน เพื่อให้ได้งานตามเป้าหมาย ผู้เรียนควรมีความคิดสร้างสรรค์ หาทางปรับวิธีการทำงานให้ดีกว่าเดิม แสวงหาความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

6) คำนึงที่ดีต่อการทำงาน ผู้เรียนต้องมีเจตคติที่ดีต่องานจนเกิดนิสัยรักการทำงาน เช่น มีความสนใจตั้งใจทำงาน สนุกกับการทำงาน ทำงานโดยไม่ต้องรอคำสั่ง แสวงหางานและวิธีทำงานที่มีประสิทธิภาพ

7) ลักษณะการทำงานที่ดี นักเรียนสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้ มีคุณธรรมในการทำงานร่วมกัน เช่น มีความรับผิดชอบ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไม่เอาเปรียบคนอื่น มีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม เช่น เป็นผู้นำ ผู้ตาม ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีส่วนร่วมคิดร่วมทำงาน มีทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม เช่น อภิปรายเสนอความคิดเห็น สรุป ประเมิน เสนอผลงาน ซื่อสัตย์ ประหยัด ตรงต่อเวลา

8) ผลงานจากการปฏิบัติ การตรวจผลงานของนักเรียนที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ควรมีเกณฑ์ ดังนี้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความแข็งแรงทนทาน ขนาดเหมาะสม ใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ มีความประณีต เรียบร้อย สวยงาม

การประเมินภาคปฏิบัติ

การปฏิบัติงานของนักเรียน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเพราะจะทำให้ครูได้ทราบว่านักเรียนแต่ละคน มีความพร้อม ความสามารถในการทำงานมากน้อยเพียงไร การสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียน จะทำให้ครู ได้ทราบว่านักเรียนแต่ละคนเป็นอย่างไร มีความพร้อมในการทำงานมากน้อยเพียงใด เป็นต้น การทำงานของ นักเรียนจะเริ่มจาก

- 1) การเตรียมวัสดุ (ฝึก) สำหรับการปฏิบัติ
- 2) การเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน
- 3) การใช้เครื่องมือต่าง ๆ อย่างถูกวิธี ปลอดภัย
- 4) การประกอบตกแต่งเรียบร้อยสวยงาม

เมื่อทำงานเสร็จเรียบร้อย จะเกิดผลงานขึ้นมา จุดมุ่งหมายของการประเมิน คือ นักเรียนรู้จักนำ ผลงานต่าง ๆ ของเพื่อน ๆ มาจัดวางเพื่อประเมินผลการทำงานของตนโดย

- 1) เปรียบเทียบผลงานของตนกับของเพื่อน ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร
- 2) ตรวจสอบข้อบกพร่องในผลงานของตน
- 3) แก้ไขข้อบกพร่องของงานให้ดีขึ้นด้วยตนเอง
- 4) ผลงานที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วมีความสมบูรณ์ขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ. 2539 : 9 – 13)

การวัดผลและการประเมินผล เป็นการรวบรวมข้อมูลของผู้เรียนโดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อทราบระดับความสามารถของผู้เรียนเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนพัฒนาผู้เรียนให้ครอบคลุมในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัยและกระบวนการโดยเฉพาะในกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ และเข้าใจหลักการ วิธีปฏิบัติงานวิเคราะห์งาน วางแผน การทำงาน ลงมือทำงานตามขั้นตอน มีการปรับปรุงการทำงานและปรับปรุงผลงาน มีค่านิยมที่ดีในการ ทำงาน มีลักษณะการทำงานที่ดี มีผลงานเป็นที่น่าพึงพอใจ การวัดผลประเมินผลจึงครอบคลุมทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ มีการวัดผลประเมินผลต่อเนื่องในทุกขั้นตอน โดยใช้วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย และใช้เครื่องมือในการวัดผลที่หลากหลายเช่นเดียวกัน มีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน ประเมินผล ปลายภาคและปลายปี เพื่อตัดสินใจผลการเรียนและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น

พฤติกรรมการสอนของครูทั้ง 4 ด้าน คือ การเตรียมการสอน การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อ การเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล มีความต่อเนื่อง สอดคล้องสัมพันธ์กัน ครูจึงควรให้ความสำคัญ ในทุกด้าน ทุกขั้นตอน พิจารณาองค์ประกอบของการสอนทั้งหมดในลักษณะของระบบที่มีทั้งตัวป้อน กระบวนการ ผลผลิตและผลย้อนกลับ จัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงผู้เรียน สภาพแวดล้อมของชุมชน และท้องถิ่น เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ให้ปฏิบัติจริง มีการเสริมแรงติชม ใช้สื่อกระตุ้นยั่วเย้าให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีในขณะที่เรียน เมื่อดำเนินการเช่นนี้แล้วก็คาดหมายได้ว่า นักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนดีขึ้น มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ นักเรียนมีความรู้ มีทักษะประสบการณ์ มีเจตคติที่ดี คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ รู้จักพัฒนาตน พัฒนา สังคม พัฒนาอาชีพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไปในอนาคต

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

ดำเนิน ดวงศรี. (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการของครูกลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ พบว่าครูต้องมีความรู้และวิธีจัดเนื้อหาบทเรียนวิชาเกษตร ให้เหมาะสม สอดคล้องกับท้องถิ่น ต้องการรับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่สำคัญ และความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการสอนเกษตร ต้องการงบประมาณด้านสื่อการสอนวิชางานเกษตร

รุ่งฟ้า หิรัญวงศ์. (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพให้เหมาะสม กับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอน ร้อยละ 52.8 มีความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐาน ความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ครูศึกษาหาความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรจากหลักสูตรประถมศึกษาฉบับปรับปรุง และนำไปใช้ในการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารส่งเสริมให้ปรับกิจกรรมการเรียนการสอน และ กำหนดให้มีการปรับกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ในแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน

ไพโรจน์ เนียมนาค. (2536 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียน และ ครูผู้สอน ต่อการใช้หลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก ผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ได้ดำเนินการอยู่ในระดับมาก โดยมีการวางแผนการสอนมากที่สุด มีการวัดและการประเมินผลการเรียน การจัดทำแผนการสอน เทคนิคและวิธีการสอน สื่อการสอน และ สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงานน้อย ลงมาตามลำดับ จากการเปรียบเทียบทัศนคติ ของผู้บริหารโรงเรียนและ ครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้และการดำเนินการใช้หลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพพบว่า ส่วนใหญ่มี ทัศนคติตรงกัน ยกเว้นการวางแผนการสอนที่มีทัศนคติแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะพบปัญหาในเรื่องเดียวกัน แต่ใช้วิธีการแก้ปัญหาต่างกัน จึงทำให้มีความเห็นแตกต่างกัน

ดำรง อินทร์ปิ่น. (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนและการบริหารการสอนกลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ เฉพาะงานเกษตร ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า

1.ปัญหาการสอนและการบริหารการสอน กลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ เฉพาะงานเกษตร ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ตามทัศนคติของผู้บริหาร และครูผู้สอนทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ออกไปสัมภาษณ์เกษตรกรเกี่ยวกับอาชีพการเกษตร และวิธีปฏิบัติงานเกษตร ด้านสื่อการสอนเกี่ยวกับเครื่องมือ งานเกษตรไม่เพียงพอ ขาดแคลนสื่อทัศนูปกรณ์ ขาดข่าวสารข้อมูล และขาดแคลนวัสดุฝึกงาน เป็นปัญหา ระดับมาก

2. ปัญหาการสอน และการบริหารการสอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เฉพาะงานเกษตร ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ตามทัศนคติของผู้บริหารและครูผู้สอน เมื่อนำมาเปรียบเทียบในทุกด้าน ส่วนใหญ่มีทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ครูผู้สอน งานเกษตร ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 มีทัศนคติไม่ดีต่องานเกษตร และอาชีพการเกษตร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านประโยชน์ที่ได้รับไม่ รู้จักใช้งานเกษตร สร้างนิสัย ที่ดีงามให้กับเด็ก ซึ่งมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

แสง แดงศรี. (2537) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนงานเกษตร ของครูผู้สอนงานเกษตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด กาฬสินธุ์ พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนครูส่วนใหญ่ เห็นว่า เนื้อหาไม่สอดคล้องกับความต้องการ ของท้องถิ่น เนื้อหาไม่เหมาะสมกับเวลา และไม่ละเอียด ยากต่อการนำไปใช้สอน ครูผู้สอนขาดความรู้ และ ทักษะเกี่ยวกับการเกษตร มีงานรับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาเตรียมการสอน และพบข้อเสนอในการแก้ปัญหา การจัดการเรียนการสอนว่า ควรจะกำหนดเนื้อหา และหลักสูตร ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับการประกอบอาชีพ ของท้องถิ่น ปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลา และให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง

ธาดา รอดสวัสดิ์. (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและความ ต้องการ การพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล เขตการ ศึกษาที่ 7 ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้หลักสูตร ด้านเนื้อหากลุ่ม กพอ. ด้านครูผู้ปฏิบัติการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผลและ ด้านโรงฝึกงาน สถานฝึกปฏิบัติ และเครื่องมือในการสอน มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านครูผู้ปฏิบัติการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านโรงฝึกงาน สถานฝึกปฏิบัติ และเครื่องมือ ในการสอน มีปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนในด้านการใช้หลักสูตร ด้านเนื้อหากลุ่ม กพอ. ด้านการวัดผล และการประเมินผลมีปัญหาในระดับน้อย

3. ความต้องการในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพด้านกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านการใช้หลักสูตร ด้านเนื้อหากลุ่ม กพอ. ด้านครูผู้ปฏิบัติการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล และด้านโรงฝึกงาน สถานฝึกปฏิบัติ และเครื่องมือในการสอน มีความ ต้องการในระดับมาก

4. สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้ปฏิบัติการสอน จำแนกตามตัวแปร ดังนี้

4.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และ โรงเรียนขนาดเล็ก มีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการจัดการ เรียนการสอน โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาในระดับปานกลาง แต่โรงเรียนขนาด ใหญ่ มีปัญหาในระดับน้อย

4.2 ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้ปฏิบัติการสอน มีความเห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

เพ็ญตา ขบวน. (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมการสอน กลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ ของโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ครูแต่ละคนเป็นผู้จัดทำแผนการสอน และ ใช้วิธีสอนแบบ แบ่งกลุ่มทำงาน ครูจัดตกแต่งห้องด้วยผลงานของนักเรียน และจัดมุมแสดงผลงานในห้องเรียน ครูผลิตสื่อ การสอนขึ้นใช้เอง และมีอุปกรณ์ทันสมัย ประเมินผลโดยการตรวจผลงานครู เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดง ความคิดเห็นโดยการซักถาม และให้คำแนะนำช่วยเหลือในขณะปฏิบัติงาน

สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีจุดมุ่งหมาย ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่ม การงาน และพื้นฐานอาชีพ เพื่อให้นักเรียนมีทักษะ ในการประกอบอาชีพ ครูแต่ละคนเป็นผู้จัดเตรียมแผน การสอน และใช้วิธีสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน ครูตกแต่งห้องโดยจัดมุมแสดงผลงานของนักเรียน ครูผลิตสื่อ การสอนขึ้นใช้เองประเมินผลโดยการตรวจผลงาน ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยการซักถาม และให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

ทบวงมหาวิทยาลัย มีจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อ เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ครูแต่ละคนเป็นผู้จัดเตรียมแผนการสอน ใช้วิธีสอนแบบสาธิต และฝึกในห้อง ปฏิบัติการ ครูตกแต่งห้องโดยจัดป้ายนิเทศ ครูผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ประเมินผลโดยการตรวจผลงาน ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน แสดงความคิดเห็นโดยการซักถาม และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

ทวี ทวีชนม์. (2539 : 127) ได้ทำการศึกษา ความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาชีพเกี่ยวกับหลักสูตร วิชาชีพพระยาสันในเรือนจำและทัณฑสถาน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีวุฒิการศึกษา ประสพการณ์ หมด วิชาที่สอน และสถานที่ตั้งทัณฑสถานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวหลักสูตรวิชาชีพพระยาสันทุกด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปราณี แป้นแก้ว. (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐาน อาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของครูชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 - 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและการประเมินผล ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 จำแนกตาม ตัวแปรที่ศึกษา พบว่า ชายและหญิง และ ประสพการณ์การสอน 1 - 8 ปี และ 5 ปีขึ้นไปในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี มีปัญหาการสอน กลุ่มการงานและพื้นฐาน อาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ วุฒิทาง การศึกษาวิชาเอกทางวิชาชีพ และวิชาเอกอื่นๆ มีปัญหาการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถม ศึกษปีที่ 1 - 4 ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$)

อัจฉรา จิตรวงศนันท์. (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการ การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบ ว่า

1. สภาพการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอน ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่าง เต็มที่ สาเหตุเพราะมีงานรับผิดชอบหลายด้าน โรงเรียนส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนเนื้อหา ในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพตามความต้องการ เนื้อหาที่เลือกที่สอน คือ งานสานและงานอุตสาหกรรม ในท้องถิ่น เพราะเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น โดยเน้นการฝึกปฏิบัติจริง ครูมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดหาสื่อโดยจัดซื้อด้วยงบประมาณประจำปี และมีหน่วยงานภายนอกช่วยเหลือบ้าง การ วัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน มีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ครูผู้สอน ส่วนใหญ่วัดผลและประเมินผลโดยใช้วิธีซักถาม และทำแบบทดสอบเป็นหลัก

2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ครูรับภาระงานหลายด้าน ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ขาดงบประมาณ ขาดเอกสารหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน ขาดแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น และขาดการนิเทศติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ และเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล

3. ความต้องการช่วยเหลือ ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการวางแผนการสอน ด้านเนื้อหา และการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความต้องการความช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

ผู้ปกครองนักเรียนต้องการให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก และความรู้พื้นฐานด้านอาชีพ สำหรับเนื้อหาที่ต้องการ ได้แก่ งานเกษตร เช่น การปลูกพืชผักสวนครัว งานบ้าน เช่น การประกอบอาหาร

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง (2537 : 39) ได้ประเมินผลการจัดการศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อม และด้านการจัดการเรียนการสอน มีระดับค่าเฉลี่ยเดียวกัน (2.39 และ 2.16) ส่วนบริหารหลักสูตร ค่าระดับเฉลี่ยต่ำสุด (1.88)

งานวิจัยต่างประเทศ

ยูเนสโก (UNESCO. 1978 : 66) ได้สรุปปัญหาการใช้หลักการของบางประเทศในทวีปเอเชีย ซึ่งได้แก่ ประเทศอัฟกานิสถาน บังคลาเทศ อินเดีย มาเลเซีย ศรีลังกา และฟิลิปปินส์ พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตร เป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดการประสานงานที่ดีของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร และขาดการติดตามผลการใช้หลักสูตรของครู และผู้เกี่ยวข้อง ขาดแคลนเอกสาร หลักสูตร ตำราเรียน

งานวิจัยที่กล่าวมาแสดงให้เห็นถึง ความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ที่จะส่งผลถึงความรู้ ทักษะพื้นฐานการทำงาน และเจตคติทางอาชีพของนักเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการประกอบอาชีพในอนาคต ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนกลุ่มประสบการณ์นี้ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เช่น เทคนิควิธีสอน ตัวครู และนักเรียน ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยทั้งหมดนี้ สามารถนำไปใช้ในการประกอบในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในระดับประถมศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาค้นคว้าเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2546 จำนวน 481 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 240 คน ครูผู้สอน 241 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ จำนวน 218 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ดังนี้

2.1 คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนประชากร 481 คน เพื่อหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดที่จะยอมรับได้ว่ามากพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากรได้ โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 (0.5) โดยใช้สูตร (Taro Yamane : 1976)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้เท่ากับร้อยละ 5 หรือเท่ากับ 0.05 เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นที่ระดับ

เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ

$$n = \frac{481}{1 + 481 (0.05)^2}$$

$$= 218 \text{ คน}$$

จากการคำนวณได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 218 คน จากประชากร 481 คน โดยแยกเป็นผู้บริหาร 109 คน และครูผู้สอน 109 คน เนื่องจากมีจำนวนประชากรใกล้เคียงกัน

2.2. แบ่งผู้บริหารและครูผู้สอน ออกเป็น 3 กลุ่ม ตามขนาดโรงเรียน โดยเจาะจงใช้ประชากรผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่ เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เนื่องจากมีจำนวนน้อย แล้วนำประชากรผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มาหาสัดส่วนตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูผู้สอน ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ของผู้บริหารและครูผู้สอน ตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน	
	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
เล็ก	112	42	112	42
กลาง	98	37	98	36
รวม	210	79	210	78
ใหญ่*	30*	30*	31*	31*
รวมทั้งสิ้น	240	109	241	109

จากตาราง 5 * โรงเรียนขนาดใหญ่ ใช้ประชากรผู้บริหารและครูผู้สอนทั้งหมด เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพราะมีจำนวนน้อย

2.3. สุ่มอย่างง่าย(Simple Random Sampling) จากกลุ่มตัวอย่างตามขนาดโรงเรียน โดยสุ่มรายชื่อโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน โดยการจับสลาก ยกเว้นโรงเรียนขนาดใหญ่ ใช้ประชากรผู้บริหารและครูผู้สอน เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี รวม 4 ด้าน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแบบปลายปิด มีลักษณะ แบบเลือกตอบ (Check list) ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐาน อาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี รวม 4 ด้าน คือ

1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร
2. ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดผลประเมินผล

โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีข้อคำถามให้ตอบเป็น ระดับความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนน 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้น้ำหนักคะแนน 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้น้ำหนักคะแนน 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้น้ำหนักคะแนน 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนน 1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ในปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ทั้ง 4 ด้าน คือ

1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร
2. ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดผลประเมินผล

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาเอกสาร ศึกษาแนวคิด ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตาม หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนประถมศึกษา และเอกสาร การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. ข้อมูลที่ได้ มาสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายที่ต้องการ รวม 4 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร
- 1.2 ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ
- 1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 1.4 ด้านการวัดผลประเมินผล

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติม และนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวิจัย ตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหาและภาษา(Content Validity) จำนวน 3 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่เสนอแนะ

6. นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงพินิจ จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง เพื่อคัดเลือกแบบสอบถามต่อไป

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี 25 โรงเรียน จำนวน 50 คน

8. นำแบบสอบถามที่ไปทดลองใช้ (Tryout) มาวิเคราะห์หาค่าเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

9. ได้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นเครื่องมือนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วางแผนการจัดเก็บโดยพิจารณาข้อมูล จำนวนผู้บริหารโรงเรียน และครูสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพระดับประถมศึกษา สังกัดงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2546

2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เสนอผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

3. นำหนังสืออนุญาตจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ในการเก็บข้อมูลโดยประสานงานกับหน่วยศึกษานิเทศก์ ของแต่ละสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลให้ โดยกำหนดระยะเวลา ระหว่างวันที่ 23 กรกฎาคม 2546 – 5 สิงหาคม 2546

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. จำแนกข้อมูลแบบสอบถามตามตัวแปรอิสระได้แก่
 1. ตำแหน่ง
 2. เพศ
 3. ระดับเงินเดือน

4. ประสิทธิภาพในการทำงาน
5. คุณวุฒิทางการศึกษา
6. ขนาดของโรงเรียน

3. ตรวจสอบให้คะแนนของแบบสอบถามตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ (ชูศรี วงศ์รัตน์ . 2541 : 75)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง เห็นด้วย น้อยที่สุด

4. นำคะแนนจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC วิเคราะห์ หาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
5. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบสอบถาม โดยหาค่าเฉลี่ยร้อยละ
6. วิเคราะห์ความคิดเห็น ของผู้บริหาร ครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
7. เปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน และคุณวุฒิทางการศึกษา โดยใช้สถิติค่า ที (t – test)
8. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม จำแนกตามประสิทธิภาพในการทำงาน คุณวุฒิทางการศึกษา และขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติค่า เอฟ (F-test)
9. เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบ ความแตกต่างทางสถิติ ทดสอบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของTukey-Kramer Test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 หาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์ . 2541 : 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 131)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าความเที่ยงตรง

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามแบบเกี่ยวกับความคิดเห็นโดยใช้สูตร

สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 131)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

K แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ ระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test เมื่อทดสอบความแปรปรวน ของกลุ่มประชากรกลุ่มที่ (σ_1^2) และกลุ่มที่ 2 (σ_2^2)

ถ้าพบ $(\sigma_1^2) = (\sigma_2^2)$ ใช้ t-test (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 165)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

ถ้าพบ $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$ ใช้ t-test (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 165)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การ ทดสอบ ค่า (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One Way Analysis of Variance) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 113)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงของ F

MS_b แทน ความแปรปรวน (Mean square) ระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงนำมาทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของ TuKey - Kramer Test

$$qTK = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{MS_E \left[\frac{\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2}}{2} \right]}}$$

เมื่อ $\overline{X}_1, \overline{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1,2

N_1, N_2 แทน จำนวนสมาชิกของกลุ่มที่ 1,2

MS แทน Mean Square Error

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายของข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็น
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean of squares)
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน คุณวุฒิทางการศึกษา และขนาดโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ จำนวนและค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยใช้วิธีการคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้าน และรายข้อ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน คุณวุฒิทางการศึกษา และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยใช้วิธีการเสนอในรูปแบบของความถี่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตาม เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน คุณวุฒิทางการศึกษา และขนาดโรงเรียน โดยการวิเคราะห์จำนวนและค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 6 – 7

ตาราง 6 จำนวน และร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน คุณวุฒิทางการศึกษา และขนาดโรงเรียน

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้บริหาร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1. ชาย	95	87.16
1.2. หญิง	14	12.84
รวม	109	100.00
2. ระดับเงินเดือน**		
2.1. ต่ำกว่า 15,000 บาท	6	5.50
2.2. มากกว่า 15,000 บาท	103	94.50
รวม	109	100.00
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
3.1. ต่ำกว่า 15 ปี	13	11.93
3.2. มากกว่า 15 ปี	96	88.07
รวม	109	100.00
4. คุณวุฒิทางการศึกษา		
4.1. ปริญญาตรี	97	88.99
4.2. สูงกว่าปริญญาตรี	12	11.01
รวม	109	100.00
5. ขนาดโรงเรียน		
5.1. ขนาดเล็ก	42	38.53
5.2. ขนาดกลาง	37	33.95
5.3. ขนาดใหญ่	30	27.52
รวม	109	100.00

** ข้อมูลระดับเงินเดือน ไม่นำข้อมูลไปวิเคราะห์

จากตาราง 6 พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 95 คน คิดเป็น ร้อยละ 87.16 เป็นเพศหญิง 14 คน คิดเป็นร้อยละ 12.84 มีระดับเงินเดือนมากกว่า 15,000 บาท จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 94.50 มีระดับเงินเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 15 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 88.07 มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 11.34 คุณวุฒิทางการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 88.99 คน คุณวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.01 และส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 38.53 รองลงมาอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 33.95 และอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 27.52

ตาราง 7 จำนวน และร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตาม เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน คุณวุฒิทางการศึกษา และขนาดโรงเรียน

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพครูผู้สอน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1. ชาย	31	28.44
1.2. หญิง	78	71.56
รวม	109	100.00
2. ระดับเงินเดือน		
2.1. ต่ำกว่า 15,000 บาท	13	11.93
2.2. มากกว่า 15,000 บาท	96	88.07
รวม	109	100.00
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
3.1. ต่ำกว่า 15 ปี	12	11.01
3.2. มากกว่า 15 ปี	97	88.99
รวม	109	100.00
4. คุณวุฒิทางการศึกษา**		
4.1. ปริญญาตรี	107	98.17
4.2. สูงกว่าปริญญาตรี	2	1.83
รวม	109	100.00
5. ขนาดโรงเรียน		
5.1. ขนาดเล็ก	42	38.53
5.2. ขนาดกลาง	36	33.03
5.3. ขนาดใหญ่	31	28.44
รวม	109	100.00

** ข้อมูลด้านคุณวุฒิทางการศึกษา ไม่นำไปวิเคราะห์

จากตาราง 7 พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 71.56 เป็นเพศชาย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 28.44 มีระดับเงินเดือนมากกว่า 15,000 บาท จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 88.07 มีระดับเงินเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 11.93 มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 15 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 88.99 มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.01 มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 98.17 คุณวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.83 และส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 38.53 รองลงมาอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 33.03 และอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 28.44

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยใช้วิธีการคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านและรายข้อ ดังแสดงในตาราง 8 - 17

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อ การจัดการเรียนการสอน กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยรวม และ รายด้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.89	0.50	เห็นด้วยมาก
2. ด้านเนื้อหาวิชา	3.48	0.57	เห็นด้วยปานกลาง
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.75	0.55	เห็นด้วยมาก
4. ด้านการวัดผลประเมินผล	3.75	0.57	เห็นด้วยมาก
รวม	3.72	0.43	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาวิชา ผู้บริหารเห็นด้วยปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ ผู้บริหารเห็นด้วยมาก

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อ การจัดการเรียน การสอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและ รายด้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.80	0.56	เห็นด้วยมาก
2. ด้านเนื้อหาวิชา	3.45	0.60	เห็นด้วยปานกลาง
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.75	0.57	เห็นด้วยมาก
4. ด้านการวัดผลประเมินผล	3.76	0.61	เห็นด้วยมาก
รวม	3.69	0.50	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 9 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการงานและพื้นฐาน อาชีพ โดยรวมเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาวิชา ครูผู้สอนเห็นด้วยปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ ครูผู้สอนเห็นด้วยมาก

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อ การจัดการเรียน การสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร โดยรวม และ รายข้อ(ข้อ1 - 12)

ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตร กลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพได้เป็นอย่างดี	3.88	0.68	เห็นด้วยมาก
2. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ตระหนัก และ เห็นคุณค่าของการทำงาน	3.92	0.69	เห็นด้วยมาก
3. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน	3.95	0.65	เห็นด้วยมาก
4. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับงานที่เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ	3.86	0.65	เห็นด้วยมาก
5. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ใน การเลือกใช้เครื่องมือ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับงาน	3.88	0.67	เห็นด้วยมาก
6. มีการกำหนดจุดประสงค์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ เพื่อวางแผนการทำงานได้	3.73	0.77	เห็นด้วยมาก
7. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติ งานอย่างถูกต้อง ตามกระบวนการทำงาน	3.89	0.65	เห็นด้วยมาก
8. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	3.76	0.71	เห็นด้วยมาก
9. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีนิสัยรักการ ทำงานเป็นกลุ่ม	4.02	0.71	เห็นด้วยมาก
10.มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี ต่อ วิชาชีพ	3.96	0.67	เห็นด้วยมาก
11.มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความคิด สร้างสรรค์ ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ	3.88	0.71	เห็นด้วยมาก
12.มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีคุณธรรม ใน การทำงาน	4.01	0.69	เห็นด้วยมาก
รวม	3.89	0.50	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐาน อาชีพ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร โดยรวม และรายข้อ เห็นด้วยมาก

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร โดยรวม และ รายข้อ(ข้อ1 – 12)

ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตร กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพได้เป็นอย่างดี	3.73	0.70	เห็นด้วยมาก
2. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ตระหนัก และเห็นคุณค่าของการทำงาน	3.82	0.67	เห็นด้วยมาก
3. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน	3.90	0.73	เห็นด้วยมาก
4. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานที่เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ	3.79	0.70	เห็นด้วยมาก
5. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ในการเลือกใช้เครื่องมือ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับงาน	3.87	0.72	เห็นด้วยมาก
6. มีการกำหนดจุดประสงค์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์เพื่อวางแผนการทำงานได้	3.66	0.83	เห็นด้วยมาก
7. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ตามกระบวนการทำงาน	3.81	0.68	เห็นด้วยมาก
8. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	3.69	0.75	เห็นด้วยมาก
9. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีนิสัยรักการทำงานเป็นกลุ่ม	3.89	0.67	เห็นด้วยมาก
10.การกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี ต่อวิชาชีพ	3.83	0.67	เห็นด้วยมาก
11.มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ	3.79	0.74	เห็นด้วยมาก
12.มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีคุณธรรม ในการทำงาน	3.84	0.75	เห็นด้วยมาก
รวม	3.80	0.56	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 11 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร โดยรวม และรายข้อ เห็นด้วยมาก

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านเนื้อหาวิชา โดยรวม และ รายข้อ (ข้อ 13 - 19)

ด้านเนื้อหาวิชา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
13. เนื้อหาวิชากลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับเวลาเรียน ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	3.59	0.73	เห็นด้วยมาก
14. เนื้อหาวิชากลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน	3.56	0.71	เห็นด้วยมาก
15. เนื้อหาวิชากลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับสภาพความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	3.45	0.72	เห็นด้วย ปานกลาง
16. เนื้อหาวิชากลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมและท้องถิ่น	3.48	0.74	เห็นด้วย ปานกลาง
17. เนื้อหาวิชากลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ มีการจัดลำดับความยากง่าย ตามความเหมาะสมกับผู้เรียน	3.60	0.66	เห็นด้วยมาก
18. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาวิชางานบ้าน งานเกษตร และงานเลือกตามโครงสร้าง เพื่อคัดเลือก และจัดรายวิชาที่สอน	3.20	0.81	เห็นด้วย ปานกลาง
19. มีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาตามโครงสร้าง งานบ้าน งานเกษตร และงานเลือก ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่น	3.49	0.72	เห็นด้วย ปานกลาง
รวม	3.48	0.57	เห็นด้วย ปานกลาง

จากตาราง 12 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ด้านเนื้อหาวิชา โดยรวม เห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ผู้บริหารเห็นด้วยมาก คือ เนื้อหาวิชากลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับเวลาเรียน ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เนื้อหาวิชากลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน และเนื้อหาวิชากลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพมีการจัดลำดับความยากง่าย ตามความเหมาะสมกับผู้เรียนส่วนข้ออื่น ๆ ผู้บริหารเห็นด้วยปานกลาง

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านเนื้อหาวิชา โดยรวม และ รายข้อ (ข้อ 13 – 19)

ด้านเนื้อหาวิชา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
13. เนื้อหาวิชากลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับเวลาเรียน ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	3.44	0.76	เห็นด้วยปานกลาง
14. เนื้อหาวิชากลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน	3.51	0.72	เห็นด้วยมาก
15. เนื้อหาวิชากลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับสภาพความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	3.44	0.75	เห็นด้วยปานกลาง
16. เนื้อหาวิชากลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมและท้องถิ่น	3.42	0.80	เห็นด้วยปานกลาง
17. เนื้อหาวิชากลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ มีการจัดลำดับความยากง่าย ตามความเหมาะสมกับผู้เรียน	3.55	0.76	เห็นด้วยมาก
18. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ศึกษารายละเอียด ของเนื้อหาวิชางานบ้าน งานเกษตร และงานเลือกตามโครงสร้าง เพื่อคัดเลือกและจัดรายวิชาที่สอน	3.26	0.88	เห็นด้วยปานกลาง
19. มีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาตามโครงสร้าง งานบ้าน งานเกษตร และงานเลือก ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่น	3.52	0.75	เห็นด้วยมาก
รวม	3.45	0.60	เห็นด้วยปานกลาง

จากตาราง 13 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ด้านเนื้อหาวิชา โดยรวม เห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ ครูผู้สอนเห็นด้วยมาก คือ เนื้อหาวิชากลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน เนื้อหาวิชากลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ มีการจัดลำดับความยากง่าย ตามความเหมาะสมกับผู้เรียน และมีการปรับปรุงเนื้อหาวิชา ตามโครงสร้าง งานบ้าน งานเกษตร และงานเลือกให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ส่วนข้ออื่น ๆ ครูผู้สอนเห็นด้วยปานกลาง

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวม และ รายข้อ (ข้อ 20- 34)

ด้านการจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
20. มีการเตรียมการ จัดทำแผนการสอนไว้ล่วงหน้า ก่อนการสอนจริง ทุกครั้ง	3.75	0.84	เห็นด้วยมาก
21. จัดทำแผนการสอนที่มีองค์ประกอบต่างๆครบถ้วน และสอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.67	0.76	เห็นด้วยมาก
22. การจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการสอน ที่กระตุ้นให้ผู้เรียน ค้นพบความสามารถด้วยตนเอง	3.72	0.80	เห็นด้วยมาก
23. การจัดการเรียนการสอน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้มีส่วนร่วม ในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง	3.69	0.68	เห็นด้วยมาก
24. การจัดการเรียนการสอน เน้นการฝึกปฏิบัติจริงของผู้เรียน และ ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้จัดการเรียนรู้เท่านั้น	3.88	0.72	เห็นด้วยมาก
25. การจัดการเรียนการสอน โดยเชิญวิทยากรในท้องถิ่น (ภูมิปัญญา ท้องถิ่น) มาบรรยาย หรือสาธิต ในรายวิชาที่เหมาะสมกับสภาพ ท้องถิ่นของผู้เรียน	3.71	0.83	เห็นด้วยมาก
26. การจัดการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อ ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและหาข้อสรุป ตามเวลาที่กำหนด	3.74	0.75	เห็นด้วยมาก
27. การจัดการเรียนการสอน โดยการสอดแทรกคุณธรรม -จริยธรรม ในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างคุณนิสัยที่ดีให้แก่ผู้เรียน	3.98	0.66	เห็นด้วยมาก
28. การจัดการเรียนการสอน โดยการศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ ที่ มีในชุมชน	3.81	0.87	เห็นด้วยมาก
29. การจัดการเรียนการสอน โดยครูผู้สอน มีการแจ้งจุดประสงค์ การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับทราบ ก่อนมีการจัดการเรียนการสอน ทุกครั้ง	3.73	0.80	เห็นด้วยมาก
30. การจัดการเรียนการสอน โดยมีส่วนส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ ในการสร้างโครงงานวิชาชีพ ตามความสนใจ	3.78	0.81	เห็นด้วยมาก
31. การจัดการเรียนการสอน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียน รู้กระบวนการ แก้ปัญหา โดยการใช้กระบวนการกลุ่ม	3.77	0.71	เห็นด้วยมาก
32. การจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียน ได้กำหนดขั้นตอน ใน การปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานของตนเอง	3.70	0.80	เห็นด้วยมาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
33. การจัดการเรียนการสอน มีการใช้สื่อการเรียนการสอน ที่หลากหลาย ทั้งในและนอกสถานศึกษา	3.75	0.75	เห็นด้วยมาก
34. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้าง และใช้สื่อของตนเอง	3.64	0.77	เห็นด้วยมาก
รวม	3.75	0.55	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 14 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวม และรายข้อ เห็นด้วยมาก

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวม และ รายข้อ (ข้อ 20 – 34)

ด้านการจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
20. มีการเตรียมการ จัดทำแผนการสอนไว้ล่วงหน้า ก่อนการสอนจริง ทุกครั้ง	3.66	0.73	เห็นด้วยมาก
21. จัดทำแผนการสอนที่มีองค์ประกอบต่างๆครบถ้วน และสอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.58	0.65	เห็นด้วยมาก
22. การจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการสอน ที่กระตุ้นให้ผู้เรียน ค้นพบความสามารถด้วยตนเอง	3.75	0.69	เห็นด้วยมาก
23. การจัดการเรียนการสอน โดยเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง	3.78	0.69	เห็นด้วยมาก
24. การจัดการเรียนการสอน เน้นการฝึกปฏิบัติจริงของผู้เรียน และ ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้จัดการเรียนรู้เท่านั้น	3.89	0.76	เห็นด้วยมาก
25. การจัดการเรียนการสอน โดยเชิญวิทยากรในท้องถิ่น (ภูมิปัญญา ท้องถิ่น) มาบรรยายหรือสาธิต ในรายวิชาที่เหมาะสมกับสภาพ ท้องถิ่นของผู้เรียน	3.62	1.00	เห็นด้วยมาก
26. การจัดการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อ ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและหาข้อสรุป ตามเวลาที่กำหนด	3.67	0.79	เห็นด้วยมาก
27. การจัดการเรียนการสอนโดยการสอดแทรกคุณธรรม – จริยธรรม ในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างคุณนิสัยที่ดีให้แก่ผู้เรียน	4.09	0.71	เห็นด้วยมาก

ตาราง (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
28. การจัดการเรียนการสอน โดยการศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ ที่มีในชุมชน	3.69	0.88	เห็นด้วยมาก
29. การจัดการเรียนการสอน โดยครูผู้สอน มีการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้รับทราบก่อนมีการจัดการเรียนการสอนทุกครั้ง	3.70	0.81	เห็นด้วยมาก
30. การจัดการเรียนการสอน โดยมีส่วนส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ในการสร้างโครงงานวิชาชีพ ตามความสนใจ.	3.83	0.81	เห็นด้วยมาก
31. การจัดการเรียนการสอน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียน รู้กระบวนการแก้ปัญหา โดยการใช้กระบวนการกลุ่ม	3.73	0.77	เห็นด้วยมาก
32. การจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียน ได้กำหนดขั้นตอน ในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานของตนเอง	3.76	0.75	เห็นด้วยมาก
33. การจัดการเรียนการสอน มีการใช้สื่อการเรียนการสอน ที่หลากหลาย ทั้งในและนอกสถานศึกษา	3.74	0.78	เห็นด้วยมาก
34. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้าง และใช้สื่อของตนเอง	3.71	0.77	เห็นด้วยมาก
รวม	3.75	0.57	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 15 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวม และรายข้อ เห็นด้วยมาก

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อ การจัดการเรียน การสอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวม และ รายข้อ (ข้อ35–46)

ด้านการวัดผลและประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
35. ครูและนักเรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ วิธีการและรูปแบบ การวัดผลและประเมินผล	3.55	0.81	เห็นด้วยมาก
36. มีการวัดผลและประเมินผล ที่ยึดจุดประสงค์ของหลักสูตรรายวิชา ตามโครงสร้าง ทุกกลุ่มงานเป็นเกณฑ์	3.75	0.72	เห็นด้วยมาก
37. มีการประเมินความพร้อมของผู้เรียนทุกครั้ง ก่อนทำการสอน	3.54	0.78	เห็นด้วยมาก
38. มีการแจ้งวิธีการวัดผลประเมินผล ให้ผู้เรียนได้รับทราบล่วงหน้า	3.63	0.81	เห็นด้วยมาก
39. มีการวัดผลประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อ นำผลมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.65	0.76	เห็นด้วยมาก
40. มีการวัดผลประเมินผลจากแฟ้มสะสมงานของผู้เรียน	3.59	0.77	เห็นด้วยมาก
41. มีการวัดผลประเมินผลจากการปฏิบัติจริงของผู้เรียน	3.99	0.73	เห็นด้วยมาก
42. มีการวัดผลประเมินผล หลากหลายวิธี ในรายวิชาที่จัดสอน	3.82	0.77	เห็นด้วยมาก
43. มีการกำหนดเกณฑ์ การวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน และสะท้อน คุณภาพของผลงาน	3.72	0.75	เห็นด้วยมาก
44. เน้นการประเมิน ที่สร้างนิสัย การทำงาน สร้างความภูมิใจในความ สำเร็จของผู้เรียน เพื่อให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนรู้	3.94	0.65	เห็นด้วยมาก
45. การวัดผลประเมินผล ครอบคลุมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	3.99	0.67	เห็นด้วยมาก
46. นำผลการวัดผลประเมินแต่ละครั้ง มาตรวจสอบพิจารณาปรับปรุง หรือยืดหยุ่น ในการจัดการเรียนการสอน	3.86	0.77	เห็นด้วยมาก
รวม	3.75	0.57	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 16 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการงานและพื้นฐาน อาชีพ ด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวม และรายข้อ เห็นด้วยมาก

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อ การจัดการเรียน การสอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวม และ รายข้อ (ข้อ 35 – 46)

ด้านการวัดผลและประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
35. ครูและนักเรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ วิธีการ และรูปแบบ การวัดผลและประเมินผล	3.55	0.88	เห็นด้วยมาก
36. มีการวัดผลและประเมินผล ที่ยึดจุดประสงค์ ของหลักสูตรรายวิชา ตามโครงสร้าง ทุกกลุ่มงานเป็นเกณฑ์	3.69	0.79	เห็นด้วยมาก
37. มีการประเมินความพร้อมของผู้เรียนทุกครั้ง ก่อนทำการสอน	3.51	0.86	เห็นด้วยมาก
38. มีการแจ้งวิธีการวัดผลประเมินผล ให้ผู้เรียนได้รับทราบล่วงหน้า	3.66	0.80	เห็นด้วยมาก
39. มีการวัดผลประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อ นำผลมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.70	0.83	เห็นด้วยมาก
40. มีการวัดผลประเมินผลจากแฟ้มสะสมงานของผู้เรียน	3.67	0.81	เห็นด้วยมาก
41. มีการวัดผลประเมินผลจากการปฏิบัติจริงของผู้เรียน	3.96	0.76	เห็นด้วยมาก
42. มีการวัดผลประเมินผล หลากหลายวิธี ในรายวิชาที่จัดสอน	3.81	0.68	เห็นด้วยมาก
43. มีการกำหนดเกณฑ์ การวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน และสะท้อน คุณภาพของผลงาน	3.77	0.74	เห็นด้วยมาก
44. เน้นการประเมิน ที่สร้างนิสัย การทำงาน สร้างความภูมิใจในความ สำเร็จของผู้เรียน เพื่อให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนรู้	3.88	0.76	เห็นด้วยมาก
45. การวัดผลประเมินผล ครอบคลุมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	3.98	0.73	เห็นด้วยมาก
46. นำผลการวัดผลประเมินแต่ละครั้ง มาตรวจสอบพิจารณาปรับปรุง หรือยืดหยุ่น ในการจัดการเรียนการสอน	3.93	0.71	เห็นด้วยมาก
รวม	3.76	0.61	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 17 พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการงานและพื้นฐาน อาชีพ ด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวม และรายข้อ เห็นด้วยมาก

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน คุณวุฒิทางการศึกษา ขนาดโรงเรียน และตำแหน่ง ดังแสดงในตาราง 18 - 26

ตาราง 18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม เพศ โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อ การจัดการเรียนการสอน	ชาย (N = 95)		หญิง (N = 14)		t	sig
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.95	0.49	3.51	0.43	3.19**	0.00
2. ด้านเนื้อหาวิชา	3.50	0.58	3.35	0.45	0.91	0.36
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.77	0.56	3.63	0.48	0.91	0.36
4. ด้านการวัดผลประเมินผล	3.76	0.58	3.66	0.53	0.61	0.54
รวม	3.75	0.44	3.54	0.35	1.68	0.09

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18 พบว่า ผู้บริหารที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน การสอนกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ผู้บริหารมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ ผู้บริหารชายมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน การสอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มากกว่าผู้บริหาร หญิง ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 เปรียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
จำแนกตาม เพศ โดยรวม และรายด้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อ การจัดการเรียนการสอน	ชาย		หญิง		t	sig
	(N = 31)		(N = 78)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.68	0.61	3.85	0.53	-1.49	0.13
2. ด้านเนื้อหาวิชา	3.35	0.68	3.48	0.56	-1.05	0.29
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.75	0.58	3.75	0.57	0.00	0.99
4. ด้านการวัดผลประเมินผล	3.67	0.61	3.80	0.60	-0.97	0.33
รวม	3.61	0.52	3.72	0.49	-1.02	0.30

จากตาราง 19 พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน การสอนกลุ่ม
กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 20 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มงาน และ
พื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม ระดับเงินเดือน โดยรวม และรายด้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อ การจัดการเรียนการสอน	ต่ำกว่า 15,000		มากกว่า 15,000		t	sig
	บาท (N =13)		บาท (N = 96)			
	$\overline{X}$	S.D	$\overline{X}$	S.D		
1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.96	0.51	3.78	0.57	1.08	0.27
2. ด้านเนื้อหาวิชา	3.52	0.70	3.44	0.58	0.48	0.62
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.77	0.52	3.74	0.58	0.14	0.88
4. ด้านการวัดผลประเมินผล	3.67	0.48	3.77	0.62	-0.53	0.59
รวม	3.73	0.47	3.68	0.50	0.32	0.74

จากตาราง 20 พบว่า ครูผู้สอนที่มีระดับเงินเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน
กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม และรายด้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อ การจัดการเรียนการสอน	ต่ำกว่า 15 ปี		มากกว่า 15ปีขึ้นไป		t	sig
	(N = 13)		ไป (N = 96)			
	$\overline{X}$	S.D	$\overline{X}$	S.D		
1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.38	0.64	3.90	0.50	-0.32	0.74
2. ด้านเนื้อหาวิชา	3.23	0.76	3.50	0.55	-1.10	0.27
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.82	0.83	3.75	0.53	0.28	0.77
4. ด้านการวัดผลประเมินผล	3.72	0.84	3.75	0.56	-0.14	0.88
รวม	3.65	0.68	3.72	0.42	-0.41	0.68

จากตาราง 21 พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 22 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มงาน และพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม และรายด้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อ การจัดการเรียนการสอน	ต่ำกว่า 15 ปี		มากกว่า 15ปีขึ้นไป		t	sig
	(N = 12)		ไป (N = 97)			
	$\overline{X}$	S.D	$\overline{X}$	S.D		
1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.82	0.45	3.67	0.68	0.34	0.71
2. ด้านเนื้อหาวิชา	3.58	0.47	3.55	0.98	0.78	0.45
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.75	0.50	3.66	0.67	1.16	0.19
4. ด้านการวัดผลประเมินผล	3.74	0.67	3.67	0.65	1.08	0.25
รวม	3.61	0.36	3.52	0.61	0.98	0.37

จากตาราง 22 พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 23 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม คุณวุฒิทางการศึกษา โดยรวม และรายด้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อ การจัดการเรียนการสอน	ปริญญาตรี (N = 97)		สูงกว่าปริญญาตรี (N = 12)		t	sig
	<i>X</i>	S.D	<i>X</i>	S.D		
1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.89	0.50	3.95	0.50	-0.37	0.71
2. ด้านเนื้อหาวิชา	3.46	0.56	3.66	0.59	-1.15	0.25
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.77	0.54	3.64	0.58	0.76	0.44
4. ด้านการวัดผลประเมินผล	3.75	0.58	3.77	0.55	-0.09	0.92
รวม	3.72	0.44	3.75	0.43	-0.27	0.78

จากตาราง 23 พบว่า ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน โดยรวม และรายด้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อ การจัดการเรียนการสอน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	sig
1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.98	0.49	0.89	0.82
	ภายในกลุ่ม	106	27.63	0.26		
	รวม	108	27.73			
2. ด้านเนื้อหาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.71	0.35	1.09	0.33
	ภายในกลุ่ม	106	34.52	0.32		
	รวม	108	35.23			
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.40	0.20	0.66	0.51
	ภายในกลุ่ม	106	32.57	0.30		
	รวม	108	32.98			
4. ด้านการวัดผลประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.30	0.15	0.00	0.99
	ภายในกลุ่ม	106	35.84	0.33		
	รวม	108	35.85			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.44	0.22	0.11	0.89
	ภายในกลุ่ม	106	20.75	0.19		
	รวม	108	20.79			

จากตาราง 24 พบว่า ผู้บริหารที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 25 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการงานและ
พื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน โดยรวม และรายด้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อ การจัดการเรียนการสอน	แหล่งความแปรปร วน	df	SS	MS	F	sig
1. ด้านจุดประสงค์ของ หลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.79	0.88	2.91	0.06
	ภายในกลุ่ม	106	32.70	0.30		
	รวม	108	34.50			
2. ด้านเนื้อหาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.64	0.32	0.89	0.41
	ภายในกลุ่ม	106	38.34	0.36		
	รวม	108	38.98			
3. ด้านการจัดการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.82	0.44	1.34	0.26
	ภายในกลุ่ม	106	34.65	0.32		
	รวม	108	35.53			
4. ด้านการวัดผล ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.53	0.76	2.09	0.12
	ภายในกลุ่ม	106	38.93	0.36		
	รวม	108	40.47			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.12	0.56	2.27	0.10
	ภายในกลุ่ม	106	26.21	0.24		
	รวม	108	27.34			

จากตาราง 25 พบว่า ครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน
การสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 26 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยรวม และรายตำแหน่ง

ความคิดเห็นที่มีต่อ การจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหาร (N = 109)		ครูผู้สอน (N = 109)		t	sig
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.89	0.50	3.80	0.56	1.26	0.20
2. ด้านเนื้อหาวิชา	3.48	0.57	3.45	0.60	0.46	0.64
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.75	0.55	3.75	0.57	0.09	0.92
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.75	0.57	3.76	0.61	-0.12	0.90
รวม	3.72	0.43	3.69	0.50	0.49	0.62

จากตาราง 26 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยเสนอในรูปของความถี่ ดังแสดงในตาราง 27 - 28

ตาราง 27 ค่าความถี่ ปัญหาเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

การจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติม	ความถี่
1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร	
1.1 จุดประสงค์ของหลักสูตรกว้างเกินไป และบางรายวิชาไม่เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น	32
1.2 ครูผู้สอนขาดความชำนาญ ในการวิเคราะห์จุดประสงค์ของหลักสูตร	21
1.3 จุดประสงค์ของหลักสูตร มีรายละเอียดมากเกินไป ทำให้ยุ่งยากต่อการนำไปปฏิบัติ	15
1.4 จุดประสงค์ บางรายวิชาไม่ส่งเสริม ทักษะกระบวนการทำงานที่สร้างสรรค์ ครูส่วนใหญ่ สื่อความหมายไม่ตรงกัน	18
2. ด้านเนื้อหาวิชา	
2.1 เนื้อหาวิชามีมาก และกว้างเกินไป ยากต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน	11
2.2 เนื้อหาของหลักสูตรบางเรื่องไม่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น	12
2.3 เนื้อหาบางเรื่องไม่เหมาะสมกับกิจกรรมเวลาเรียน สื่ออุปกรณ์การสอน และสถานที่ที่ปฏิบัติกิจกรรม	10
2.4 เนื้อหาบางเรื่อง สื่ออุปกรณ์ ทำได้ยาก	8
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	
3.1 ขาดงบประมาณ สนับสนุน ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	32
3.2 ขาดบุคลากร ที่มีความรู้ ความสามารถ เฉพาะทาง	24
3.3 เวลาเรียนมีน้อย ไม่เพียงพอ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในแต่ละสัปดาห์	17
3.4 บุคลากรขาดความสนใจ ไม่ได้ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเท่าที่ควร	15
3.5 สื่ออุปกรณ์มีไม่เพียงพอ ไม่มีคุณภาพ และไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	13
4. ด้านการวัดผลประเมินผล	
4.1 ขาดการวัดประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง เน้นความรู้ มากกว่าภาคปฏิบัติ และความต่อเนื่อง	12
4.2 การประเมินผลภาคปฏิบัติ สถานที่ และอุปกรณ์ไม่พร้อม	10

จากตาราง 27 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ดังนี้

ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ปัญหาท้องถิ่นที่สำคัญ คือ จุดประสงค์ของหลักสูตรกว้างเกินไป และบางรายวิชา ไม่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ครูผู้สอนขาดความชำนาญในการวิเคราะห์จุดประสงค์ของหลักสูตร จุดประสงค์ของหลักสูตรมีรายละเอียดมากเกินไป ทำให้ยุ่งยากต่อการนำไปปฏิบัติ และจุดประสงค์บางรายวิชาไม่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทำงานที่สร้างสรรค์ ครูส่วนใหญ่สื่อความหมายไม่ตรงกัน

ด้านเนื้อหาวิชา ปัญหาที่สำคัญคือ เนื้อหาวิชามีมาก และกว้างเกินไปยากต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาของหลักสูตรบางเรื่องไม่สอดคล้องกับสภาพ ความต้องการของท้องถิ่น เนื้อหาบางเรื่องไม่เหมาะสมกับกิจกรรม เวลาเรียน สื่ออุปกรณ์การสอนและสถานที่ที่ปฏิบัติกิจกรรม และเนื้อหาบางเรื่อง สื่ออุปกรณ์ทำได้ยาก

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาที่สำคัญ คือ ขาดงบประมาณสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดบุคลากรโดยเฉพาะครูผู้สอน ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง เวลาเรียนมีน้อย ไม่เพียงพอ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละสัปดาห์ และสื่ออุปกรณ์ไม่เพียงพอ ไม่มีคุณภาพ และไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

ด้านการวัดผล ปัญหาที่สำคัญ คือ ขาดการประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง เน้นความรู้ มากกว่าภาคปฏิบัติ และขาดความต่อเนื่องการประเมินผลภาคปฏิบัติ สถานที่ และอุปกรณ์ไม่พร้อม

ตาราง 28 ค่าความถี่ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่
1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร	
1.1 ควรเปิดโอกาส ให้ครูผู้สอนจัดทำจุดประสงค์ของหลักสูตรเฉพาะรายวิชา ที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	28
1.2 ควรจัดให้มีการประชุม เชิงปฏิบัติการ การวิเคราะห์จุดประสงค์ของหลักสูตร	25
1.3 ควรให้ครูผู้สอน เขียนจุดประสงค์เอง เพื่อจะได้จัดได้ตรงตามความต้องการ	21
1.4 ควรให้โรงเรียนกำหนดจุดประสงค์เฉพาะเรื่อง โดยเพิ่มเติมจากจุดประสงค์	10
3. ด้านเนื้อหาสาระ	
2.1 ควรส่งเสริมให้จัดเนื้อหาการสอนที่นักเรียนสามารถประกอบอาชีพจริงได้	23
2.2 ควรปรับเนื้อหา ตามสภาพความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่น	21
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	
3.1 ควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดการเรียนการสอน ให้เพียงพอกับความต้องการของโรงเรียน	34
3.2 ควรจัดให้มีการอบรมพัฒนาครูผู้สอน หรือเปิดศูนย์อบรมระยะสั้น ให้กับบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	28
3.3 ควรจัดสรรหรือคัดเลือกครูที่มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพ ให้ตรงกับความต้องการของโรงเรียน	21
3.4 ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียน ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	13
4. ด้านการวัดประเมินผล	
4.1 ควรสนับสนุน ให้มีการวัดผลประเมินผล ตามสภาพที่แท้จริง และให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการประเมินผล	18
4.2 การวัดผลประเมิน ควรเน้นที่ขั้นตอน และกระบวนการ ไม่ควรเน้นที่ผลงาน หรือชิ้นงาน	13
4.3 ควรให้นักเรียนได้ออกมาประเมินผลงาน ชิ้นงาน ของตนเองทุกครั้ง	11

จากตาราง 28 พบว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอนมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ดังนี้

ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ ควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอน จัดทำจุดประสงค์ของหลักสูตร เฉพาะรายวิชาที่สอดคล้องกับท้องถิ่น เพื่อจะได้จัดตรงตามความต้องการ ควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ การวิเคราะห์จุดประสงค์ของหลักสูตร ควรให้ครูผู้สอนเขียนจุดประสงค์เฉพาะเรื่อง โดยเพิ่มเติมจากจุดประสงค์หลัก

ด้านเนื้อหาสาระ ข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ควรส่งเสริมให้จัดเนื้อหาการสอน ที่นักเรียนสามารถประกอบอาชีพจริงได้ และควรปรับเนื้อหา ตามสภาพความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

ด้านการจัดการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ควรสนับสนุนงบประมาณ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เพียงพอกับความต้องการของโรงเรียน ควรจัดให้มีการอบรมพัฒนาครูผู้สอน หรือเปิดศูนย์อบรมระยะสั้นให้กับบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ควรจัดสรรหรือคัดเลือกครูที่มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพ ให้ตรงกับความต้องการของโรงเรียน และควรส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียน ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมในการจัดการเรียนการสอน

ด้านการวัดประเมินผล ข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ควรสนับสนุนให้มีการวัดผล ประเมินผล ตามสภาพที่แท้จริง และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมิน การวัดและประเมินผล ควรเน้นที่ขั้นตอน และกระบวนการไม่ควรเน้นที่ผลงานหรือชิ้นงานของตนเองทุกครั้ง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งในบทนี้ได้กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน และคุณวุฒิทางการศึกษา
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ครูผู้สอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2546 จำนวน 481 คน จาก 240 โรงเรียน แยกเป็นผู้บริหาร 240 คน ครูผู้สอน 241 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2546

โดยใช้สูตร Taro yamanc ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 218 คน แยกเป็นผู้บริหาร 109 คน ครูผู้สอน 109 คน

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสภาพ ตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีระดับเงินเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
6. ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2546 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพ ของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบสำรวจรายการ(Cheek Lisk) จำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน คุณวุฒิทางการศึกษา และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Ratinh Scal) รวมทั้งสิ้น 46 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา เท่ากับ 0.95

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับ ปัญหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาศึกษาค้นคว้าในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เสนอผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 23 กรกฎาคม 2546 ถึงวันที่ 5 สิงหาคม 2546 โดยขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และศึกษานิเทศก์อำเภอ ช่วยแจกแบบสอบถามให้กับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมเก็บแบบสอบถามกลับคืน ด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนทั้งสิ้น 218 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง
2. การทดสอบค่าที (t – Test) ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม
3. การทดสอบค่าเอฟ (F – Test) ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป
4. ทดสอบความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของ Tukey – Kramer Test
5. การวิเคราะห์ปัญหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี สรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 1.1 ตำแหน่ง ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 218 คน เป็นผู้บริหารจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เป็นครูผู้สอน จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00
 - 1.2 เพศ ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นผู้บริหาร เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง เป็นเพศชาย 95 คน คิดเป็นร้อยละ 87.16 เป็นเพศหญิง 14 คน คิดเป็นร้อยละ 12.84 ส่วนครูผู้สอน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เป็นเพศหญิง 78 คน คิดเป็นร้อยละ 71.56 เป็นเพศชาย 31 คน คิดเป็นร้อยละ 28.44
 - 1.3 ระดับเงินเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารส่วนใหญ่ มีระดับเงินเดือนมากกว่า 15,000 บาท จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 94.50 มีระดับเงินเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 ส่วนครูผู้สอนมีระดับเงินเดือนมากกว่า 15,000 บาท จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 88.07 และมีระดับเงินเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 11.93

1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 88.07 รองลงมามีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 11.93 ส่วนครูผู้สอนมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 88.99 รองลงมามีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.01

1.5 คุณวุฒิทางการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นผู้บริหารส่วนใหญ่มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 88.99 และมีคุณวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.01 ส่วนครูผู้สอนส่วนใหญ่มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 98.17 และมีคุณวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.83

1.6 ขนาดโรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นผู้บริหารส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียน ขนาดเล็ก จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 38.53 รองลงมาอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง 37 คน คิดเป็นร้อยละ 33.95 และอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 27.52 ส่วนครูผู้สอนส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 38.53 รองลงมาอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 33.03 และอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 28.44

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรอยู่ลำดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.89$) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน กับด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.75$) และด้านเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 3.48$) ส่วนครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวม เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร อยู่ลำดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.80$) รองลงมาคือด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.76$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.75$) และด้านเนื้อหาวิชา เห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้ง 4 ด้าน พบว่า

2.1 ความคิดเห็น ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวม เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ การกำหนดจุดประสงค์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการทำงานเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมาคือ มีการกำหนดจุดประสงค์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมในการทำงาน ($\bar{X} = 4.01$) และ การกำหนดจุดประสงค์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ($\bar{X} = 3.96$) ส่วนครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวม เห็นด้วยมากกว่า ($\bar{X} = 3.80$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับความคิดเห็น สูงสุด คือ มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมา คือ การกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการทำงานเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 3.89$) และมีการกำหนดจุดประสงค์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเลือกใช้เครื่องมือได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับงาน ($\bar{X} = 3.87$)

2.2 ความคิดเห็น ด้านเนื้อหาวิชา พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวม เห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ เนื้อหาวิชากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีการจัดลำดับความยากง่าย ตามความเหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{X} = 3.60$) รองลงมา คือ เนื้อหาวิชากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพมีความเหมาะสมกับเวลาเรียน ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ($\bar{X} = 3.59$) และเนื้อหาวิชากลุ่มงานพื้นฐานอาชีพมีความเหมาะสมกับ ระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.56$) ส่วนครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวม เห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ เนื้อหาวิชา กลุ่ม การงานพื้นฐานอาชีพมีการจัดลำดับความยากง่าย ตามความเหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{X} = 3.55$) รองลงมา คือ มีการปรับปรุงเนื้อหาวิชา ตามโครงสร้างงานบ้านงานเกษตร และงานเลือกให้เหมาะสมกับความต้องการ ของผู้เรียนและท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.52$) และเนื้อหาวิชากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับ ระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.51$)

2.3 ความคิดเห็น ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อการ จัดการเรียนการสอนโดยรวม เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มี ระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ การจัดการเรียนการสอน โดยการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อ สร้างคุณนิสัยที่ดีให้แก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมา คือ การจัดการเรียนการสอนเน้นการฝึกปฏิบัติจริงของ ผู้เรียน ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้จัดการเรียนรู้เท่านั้น ($\bar{X} = 3.88$) และการจัดการเรียนการสอนโดยการศึกษา ตูงานแหล่งเรียนรู้ที่ดีในชุมชน ($\bar{X} = 3.81$) ส่วนครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวม เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณา เห็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นสูงสุด คือการจัดการเรียน การสอน โดยการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างคุณนิสัยที่ดีให้แก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา คือ การจัดการเรียนการสอนเน้นการฝึกปฏิบัติจริงของผู้เรียนครูผู้สอนเป็นเพียงผู้ จัดการเรียนรู้นั้น ($\bar{X} = 3.89$) และ การจัดการเรียนการสอนโดยมีส่วนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการสร้างโครงงานวิชาชีพตามความสนใจ ($\bar{X} = 3.83$)

2.4 ความคิดเห็น ด้านการวัดผลประเมินผล พบว่า ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อการ จัดการเรียนการสอน โดยรวม เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับความ คิดเห็นสูงสุด คือ มีการวัดผลประเมินผลจากการปฏิบัติจริงของผู้เรียน กับการวัดผลประเมินผลครอบคลุม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมา คือเน้นการประเมินที่สร้างนิสัยการทำงาน สร้างความภูมิใจในความสำเร็จของผู้เรียน เพื่อให้เกิดแรงจูงใจให้สัสมฤทธิ์ในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.94$) ส่วน ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวม เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ การวัดผลประเมินผล ครอบคลุมคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมา คือ มีการวัดผลประเมินผลจากการปฏิบัติจริงของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.96$) และ นำผลการวัดผลประเมินผล แต่ละครั้งมาตรวจสอบพิจารณา เพื่อปรับปรุงหรือยืดหยุ่น ใน การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.93$)

3. ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม

ศึกษาจังหวัดเพชรบุรี รวม 4 ด้าน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน และคุณวุฒิทางการศึกษา พบว่า

3.1 ผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ผู้บริหารมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ ผู้บริหารชายมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ มากกว่าผู้บริหารหญิง ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ครูผู้สอนที่มีระดับเงินเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 ผู้บริหารที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนครูผู้สอนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.6 ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ดังนี้

4.1 ปัญหาเพิ่มเติม

4.1.1 ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร พบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ จุดประสงค์ของหลักสูตรกว้างเกินไปและบางรายวิชา ไม่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ครูผู้สอน ขาดความชำนาญในการวิเคราะห์จุดประสงค์ของหลักสูตร จุดประสงค์ของหลักสูตรมีรายละเอียดมากเกินไป ทำให้ยุ่งยากต่อการนำไปปฏิบัติ จุดประสงค์บางวิชาไม่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทำงานที่สร้างสรรค์ ครูส่วนใหญ่ สื่อความหมายไม่ตรงกัน

4.1.2 ด้านเนื้อหาวิชา พบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ เนื้อหาวิชามีมากและกว้างเกินไป ยากต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาของหลักสูตรบางเรื่องไม่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น เนื้อหาบางเรื่องไม่เหมาะสมกับกิจกรรม เวลาเรียน สื่ออุปกรณ์การสอน และสถานที่ ที่ปฏิบัติกิจกรรม และเนื้อหาบางเรื่อง สื่ออุปกรณ์ทำได้ยาก

4.1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ขาดงบประมาณสนับสนุน ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดบุคลากร โดยเฉพาะครูผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะทาง เวลาเรียนมีน้อย ไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4.1.4 ด้านการวัดผลประเมินผล พบว่า ปัญหาที่สำคัญ คือ ขาดการวัดผลประเมินผล ตามสภาพที่แท้จริง เน้นความรู้มากกว่าภาคปฏิบัติและขาดความต่อเนื่อง การประเมินผลภาคปฏิบัติ สถานที่ และอุปกรณ์ไม่พร้อม

4.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4.2.1 ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร มีข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอน จัดทำจุดประสงค์เฉพาะรายวิชาที่สอดคล้องกับท้องถิ่น เพื่อจะได้วัดตรงตามความต้องการ ควรจัดให้มีการ ประชุมเชิงปฏิบัติการ การวิเคราะห์จุดประสงค์ของหลักสูตร ควรให้ครูผู้สอนเขียนจุดประสงค์เอง เพื่อจะได้วัด ได้ตรงตามความต้องการ และควรให้โรงเรียนกำหนดจุดประสงค์เฉพาะเรื่องโดยเพิ่มเติมจากจุดประสงค์หลัก

4.2.2 ด้านเนื้อหาสาระ มีข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ควรส่งเสริมให้จัดเนื้อหาการสอน ที่ นักเรียนสามารถประจักษ์จริงได้ และควรปรับเนื้อหาตามสภาพความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

4.2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ควรส่งเสริมสนับสนุน ในเรื่องงบประมาณ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เพียงพอกับความต้องการของโรงเรียน ควรจัดให้ มีการอบรมพัฒนาครูผู้สอน หรือเปิดศูนย์อบรมระยะสั้น ให้กับบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ควรจัดสรร หรือคัดเลือกครูที่มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพ ให้ตรงกับความต้องการของโรงเรียน และควรส่งเสริม และสนับสนุนให้โรงเรียน ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาร่วมในการจัดการเรียนการสอน

4.2.4 ด้านการวัดผลประเมินผล มีข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ควรสนับสนุนให้มีการวัดผล ประเมินผล ตามสภาพที่แท้จริง และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมิน การวัดประเมินผลควรเน้นที่ขั้นตอน และกระบวนการไม่ควรเน้นที่ผลงานหรือชิ้นงาน และควรให้นักเรียนได้ออกมา ประเมินผลงานชิ้นงานของ ตนเองทุกครั้ง

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวม เห็นด้วยมากและอยู่ลำดับสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ได้เล็งเห็นว่าจุดประสงค์การจัดการศึกษากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ มุ่งเน้นให้ ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน เห็นประโยชน์ของการทำงาน ทำงานเป็น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อันนำไปสู่การ ดำรงชีวิตที่ดี พึ่งตนเองได้ และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องปลูกฝังให้มี คุณลักษณะดังนี้

1.1 มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน และ งานที่เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

1.2 มีทักษะในการใช้มือ เครื่องมือ และทักษะในกระบวนการทำงาน ทำงานอย่างมีแผน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือรอบคอบ และผู้อื่นได้ตามควรแก่วัย

1.3 มีนิสัยที่ดีในการทำงาน และรู้จักพึ่งตนเอง

1.4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการปรับปรุงผลงาน และกระบวนการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

(กรมวิชาการ 2532 : 89) และสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง (2537 : 50) ที่ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนวิชาอาชีพ ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ ของหลักสูตรวิชาอาชีพ โดยได้รับความรู้จากการศึกษา เอกสาร การคัดเลือกครูให้สอนวิชาอาชีพ ยึดความรู้ความสามารถของครู โดยผู้มีบทบาทในการคัดเลือกครู คือผู้บริหารโรงเรียน และในการประชุมของครูภายในโรงเรียน การพัฒนาความรู้ให้ครูส่วนใหญ่ให้ศึกษาเอกสาร ในการศึกษาความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ และแหล่งวิทยากรของท้องถิ่น และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ข้อที่ผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การกำหนดจุดประสงค์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีนิสัยรักการทำงานเป็นกลุ่ม การกำหนดจุดประสงค์ที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีคุณธรรมในการทำงาน และการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ส่วนครูผู้สอน มีความคิดเห็น โดยรวมเห็นด้วยมาก เช่นเดียวกับผู้บริหาร แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ข้อที่ครูผู้สอนมีความคิดเห็นสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงาน ในชีวิตประจำวัน รองลงมาคือ การกำหนดจุดประสงค์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการทำงานเป็นกลุ่ม และมีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเลือกใช้เครื่องมือได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับงาน ซึ่งก็เป็นไปตามธรรมชาติ วิชาที่กลุ่มวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพนั้น จะเน้นการปฏิบัติควบคู่ไปกับทฤษฎี โดยเน้นขั้นตอนกระบวนการทำงานเท่า ๆ กับผลงาน การสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพนั้น มีทั้งสอนให้ผู้เรียนทำงานเป็นรายบุคคลและทำงานเป็นกลุ่มแต่หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เน้นทำงานกลุ่มเพราะเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นของการอยู่ร่วมกันในสังคมปัจจุบัน (กรมวิชาการ. 2534 : 48 - 50)

2. ด้านเนื้อหาสาระพบว่าผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมเห็นด้วยปานกลาง ข้อที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นตรงกันคือ เนื้อหาวิชากลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับสภาพความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เนื้อหาวิชากลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมและท้องถิ่น และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ศึกษารายละเอียด ของเนื้อหาวิชางานบ้าน งานเกษตรและงานเลือก ตามโครงสร้างเพื่อคัดเลือกและจัดรายวิชาที่สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โครงสร้างเนื้อหาวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีรายละเอียดเนื้อหาวิชาที่เปิดกว้างโดยเฉพาะงานที่เตรียมไปสู่อาชีพในระดับชั้น ป.5-ป.6 มีมากมาย โรงเรียนสามารถเลือก หรือปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพของแต่ละท้องถิ่นได้ นอกจากนี้หลักสูตรยังกำหนดให้มีงานเลือกทุกชั้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความพอใจ ความถนัดและความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ส่วนงานบังคับซึ่งเป็นพื้นฐานที่ทุกคนต้องเรียนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ชั้น ป.1 - ป.6 กำหนดให้เรียน 2 คาบ ได้แก่ งานบ้านกับงานเกษตร สำหรับงานเลือกในชั้น ป.1 - ป.4 จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้สัมผัส และมีประสบการณ์ในงานอาชีพตามสภาพ ซึ่งจะเป็นการเตรียมพื้นฐานในการเรียนระดับต่อไป ส่วนงานเลือกชั้น ป.5 - ป.6 ต้องการให้ผู้เรียนได้เห็นโลกกว้างของการทำงาน และได้สัมผัสหรือมีประสบการณ์ในงานที่เตรียมไปสู่อาชีพ จึงจะช่วยให้ ผู้เรียนเลือกอนาคตได้เหมาะสมขึ้น นอกจากนี้หลักสูตรฉบับปรับปรุง ยังเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ ในการเลือกเนื้อหา ที่จะนำมาจัดประสบการณ์ให้นักเรียน ทาง โรงเรียนต้องคำนึงว่า เนื้อหาใดจะทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และเกิดการพัฒนาได้ผลสัมฤทธิ์สูง โดยเนื้อหาที่เรียนต้อง

สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และฐานะของเศรษฐกิจของนักเรียน ดังทัศนะของ สมชาย วุฒิปริชา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2533 : 151; อ้างจากสมชาย วุฒิปริชา) ว่า การจัดการเรียนการสอน วิชาการงาน พื้นฐานอาชีพ คงต้องคิดอย่างหนักว่า อาชีพสำหรับเด็กในเมือง กับอาชีพสำหรับเด็กในชนบท แตกต่างกันอย่างไร โดยความคิดทั่วไป อาชีพการเกษตรก็ยังคงเป็นอาชีพหลักในบ้านเมือง แต่ต้องเป็น เกษตรที่ใช้ความรู้ในด้านเทคนิคอย่างสูง เพราะว่าพื้นที่การผลิตจะน้อยลง แต่ว่าปริมาณการผลิตจะต้องมากขึ้นเพื่อที่จะเลี้ยงประชาชนในประเทศ และเหลือเป็นสินค้าส่งออก เพื่อเงินตราต่างประเทศ เข้าประเทศ เพราะฉะนั้น การเกษตรต้องเป็นเกษตรที่ใช้เทคโนโลยีสูง การเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพใน โรงเรียนประถมศึกษา คงจะต้องดัดแปลงให้เหมาะสม และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ข้อที่ผู้บริหารมีความ คิดเห็นสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เนื้อหาวิชาการงาน และพื้นฐานอาชีพ มีการจัดลำดับความยากง่าย ตาม ความเหมาะสมกับผู้เรียน รองลงมาคือเนื้อหาวิชาวิชาการงาน และพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับเวลา เรียน ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และ เนื้อหาวิชาวิชาการงาน และพื้นฐานอาชีพมีความเหมาะสมกับระดับ ความรู้ความสามารถของผู้เรียน ส่วนครูผู้สอนมีความคิดเห็น โดยรวม เห็นด้วยปานกลาง เช่นเดียวกับ ผู้บริหาร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ข้อที่ครูผู้สอนมีความคิดเห็นสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เนื้อหา วิชาวิชาการงาน และพื้นฐานอาชีพ มีการจัดลำดับความยากง่ายตามความเหมาะสมกับผู้เรียน รองลงมา คือ มีการปรับปรุงเนื้อหาตามโครงสร้าง งานบ้าน งานเกษตร และงานเลือก ให้เหมาะสมกับความต้องการของ ผู้เรียนและท้องถิ่น และเนื้อหาวิชาวิชาการงาน และพื้นฐานอาชีพมีความเหมาะสมกับระดับความรู้ความ สามารถของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาวิชาการงาน และพื้นฐานอาชีพ ของ สเตลีย์ (ลักษณะ สมเชื้อ. 2524 : 14 ; อ้างอิงจาก staler. 1970) ว่าเนื้อหาที่จะจัดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนตามถนัด ความสนใจ และเป็นงานที่ส่งเสริม ความเจริญก้าวหน้า ของท้องถิ่น และการเตรียมอาชีพให้เด็กนั้น ควรให้เด็กได้เตรียมตัวก่อนที่จะออกจากโรงเรียน 1-2 ปี เพื่อให้ เด็กได้รู้ว่า ตนมีโอกาสดังนั้นได้ และมีอนาคตอย่างไร จากแนวคิดของ สเตลีย์ นับว่าสอดคล้องกับ การจัดการเรียนการสอน งานเลือกกลุ่มวิชาการงาน และพื้นฐานอาชีพตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 166) ซึ่งกำหนดให้ นักเรียนได้เรียนงานเลือกตามความสนใจ และตามความถนัดของนักเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบ อาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 แต่เนื่องจากปัจจุบันความพร้อมของโรงเรียนและครูไม่ เพียงพอ ซึ่งไม่สามารถให้นักเรียนเลือกเรียนเนื้อหางานเลือกได้ตามความต้องการของผู้เรียน ซึ่งเปลี่ยนแปลง วิธีเลือก โดยโรงเรียน หรือครูผู้สอนเป็นผู้เลือกเอง โดยปรับสภาพกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับสภาพ แวดล้อมของโรงเรียน

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน การสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมเห็นด้วยมาก อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรประถมศึกษาพุทธ ศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นหลักสูตรที่ได้ปรับปรุง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลง ความต้องการด้านเศรษฐกิจ สังคม เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา โครงสร้างของ หลักสูตร มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ค่านิยม และการจัดการ เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ ทักษะ สามารถ คิดและแก้ปัญหา เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ และ หลักสูตร ฉบับปรับปรุง ยังเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และสื่อการเรียนรู้ ซึ่งในเรื่องดังกล่าว นริศ น้ำทิพย์ (2545 : 25) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่า เป็นการ จัด ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

ซึ่งจะจัดการเรียนการสอน หรือการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนนั้น จะต้องมีความสนใจ ทำให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียน ในขณะเดียวกัน การจัดการเรียนการสอน หรือการจัดประสบการณ์ จะต้อง มีข้อมูล หรือ เนื้อหาวิชาที่ถูกต้องเพียงพอ และต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลอง แก้ปัญหาต่าง ๆ โดยใช้ ข้อมูลหรือเนื้อหาวิชาที่เรียนไป อีกทั้งจะต้องมีการตรวจสอบผลการพยายามนั้นว่าถูกต้องหรือไม่ ซึ่งเราเรียก ขบวนการนี้ว่า ขบวนการเรียนรู้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า ข้อที่ผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน โดยการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม โดยกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อ สร้างคุณลักษณะที่ดี ให้แก่ผู้เรียน รองลงมา คือ การจัดการเรียนการสอนเน้นการฝึกปฏิบัติจริงของผู้เรียน ครู ผู้สอนเป็นเพียงผู้จัดการเรียนรู้เท่านั้น และการจัดการเรียนการสอนโดยการศึกษาดูงาน แหล่งเรียนรู้ที่มี ใน ชุมชน ส่วนครูผู้สอน มีความคิดเห็นโดยรวม เห็นด้วยมาก เช่นเดียวกับผู้บริหาร แต่เพื่อพัฒนาเป็นรายข้อ แล้ว พบว่าข้อที่ครูผู้สอน มีความคิดเห็นสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน โดยการ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างคุณลักษณะที่ดีให้แก่ผู้เรียน รองลงมา คือ การ จัด การเรียนการสอนเน้นการฝึกปฏิบัติจริงของผู้เรียน ครูผู้สอนเป็นเพียงการจัดการเรียนรู้เท่านั้น และ การจัด การเรียนการสอน โดยมีส่วนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ในการสร้างโครงงานวิชาชีพ ตาม ความสนใจ ซึ่งในเรื่องดังกล่าว สอดคล้องกับหลักการในการจัดกิจกรรมการสอนของ พรเพ็ญ ปทุมศิริ (2527. 14-15) ที่ได้เสนอหลักการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรว่า ครูผู้สอนต้องเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี และเน้นที่ขั้นตอน กระบวนการในการทำงานเท่าๆกับผล ของงานด้วย ซึ่งผู้สอน จะต้องจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือทำจริง ๆ มากกว่าเรียนบนกระดานดำ เพื่อให้เกิด การเรียนรู้ และมีประสบการณ์ ในการทำงานด้วยตัวของเขาเอง มีนิสัยที่ดีในการทำงาน ทำงาน ได้สำเร็จ เป็นขั้นเป็นอัน ในการให้ผู้เรียนปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตาม ผู้สอนต้องคอยสังเกตพฤติกรรมการทำงาน ของผู้เรียน ตลอดจนลักษณะนิสัยในการทำงานทุกขั้นตอน มิใช่ดูแต่ผลงานสำเร็จขั้นสุดท้ายเท่านั้น รูปแบบ การสอน ควรใช้เทคนิค วิธีการสอนหลายแบบให้เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาของกิจกรรม เทคนิคและวิธี สอนเหล่านี้ ได้แก่ การแบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้า อภิปราย ปฏิบัติจริง สาธิตการสอนโดยใช้แรงงาน และ การศึกษานอกสถานที่ ฯลฯ

4. ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน การสอน กลุ่มวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยรวมเห็นด้วยมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและ ครูผู้สอน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการวัดผลและประเมินผล ว่าเป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการจัด การเรียนการสอน เป็นการตรวจสอบว่านักเรียนได้พัฒนาไปตามจุดมุ่งหมายของการเรียน ที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด ซึ่ง สัมพันธ์ ประชุมเวช (2536 : 50) ได้ให้ความหมายของการวัดผลและประเมินผลว่า หมายถึง การที่ครูใช้วิธีการ และเครื่องมือวัดผลชนิดต่าง ๆ เพื่อที่ครูจะได้ทราบว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ หรือ ทักษะพื้นฐาน ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน ปลายภาคเรียน และปลายปี สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมที่กำหนดไว้ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ เสนอแนวทางการวัดและประเมินผลกลุ่ม วิชาการงาน และพื้นฐานอาชีพไว้ ดังนี้ 1. การประเมินผลก่อนเรียน 2. การประเมินผลระหว่างเรียน และ 3. การประเมินผลปลายภาคเรียน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ข้อที่ผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การวัดผลจากการปฏิบัติจริงของผู้เรียน กับการวัดผล ประเมินผล ครอบคลุมลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน รองลงมา คือ เน้นการประเมินที่สร้างนิสัยการทำงาน สร้างความภูมิใจในความสำเร็จของผู้เรียน เพื่อให้เกิดแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ ส่วนครูผู้สอน มีความ คิดเห็นโดยรวม เห็นด้วยมาก เช่นเดียวกับผู้บริหาร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ครูผู้สอนมีความคิด

เห็นสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การวัดผลและประเมินผลครอบคลุมลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน รองลงมา คือ การวัดผลและประเมินผลจากการปฏิบัติจริงของผู้เรียน และ นำผลการวัดผลและประเมินผลแต่ละครั้ง มาตรวจสอบพิจารณาเพื่อปรับปรุง หรือยืดหยุ่นในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งในเรื่องดังกล่าว Bloom และ คณะ 1971 (อ้างใน โกวิท ประมวลพฤษ และ สมศักดิ์ สินธุระเวช, 2527) ได้กล่าวถึงการประเมินผลไปใช้ในการศึกษา ไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. การประเมินผลเป็นวิธีการที่จะได้รับหลักฐาน และนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน นักเรียน
2. การประเมินผลให้หลักฐานที่ครอบคลุมไปไกลกว่าการทดลองที่ใช้กันตามปกติในห้องเรียน
3. การประเมินผลเป็นเครื่องช่วยขยายความสำคัญของเป้าหมาย และจุดประสงค์ของการศึกษา และเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้ทราบว่า นักเรียนได้เจริญงอกงามไปตามทางที่ปรารถนานั้น
4. การประเมินผลเป็นระบบควบคุมคุณภาพ ซึ่งใช้ในการวินิจฉัยคุณภาพและการเรียนการสอน ในแต่ละขั้นตอนว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด ถ้าไม่มีประสิทธิภาพจะต้องแก้ไขอย่างไร ก่อนที่จะสายเกินไป
5. การประเมินผล เป็นเครื่องมือ ของการศึกษา โดยใช้พิจารณาประสิทธิภาพของทางเลือกของ กระบวนการจัดการศึกษาว่า ทางใดที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่ดีที่สุด

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ผลจากการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี มีข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้นำไปเป็นแนวทางพัฒนาปรับปรุง และการให้คำปรึกษา แนะนำ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนกลุ่มวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี เกิดประสิทธิภาพและส่งผลประโยชน์สู่นักเรียน โดยตรง ดังนี้

- 1.ปัญหาด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร จุดประสงค์หลักสูตรเขียนไว้กว้างเกินไป และมีรายละเอียดมาก บางรายวิชาไม่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ข้อเสนอแนะ ควรให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร เพิ่มเติมจากจุดประสงค์หลัก โดยคำนึงถึงความกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นเป็นหลัก แล้วกำหนดไว้หลักสูตรของโรงเรียนและหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวัดจุดประสงค์ของผู้เรียนต่อไป
- 2.ปัญหาด้านเนื้อหาวิชา เนื้อวิชากลุ่มวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพมีมากและกว้างเกินไป และบางเรื่องไม่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น ข้อเสนอแนะ ควรให้ทางโรงเรียนและครูผู้สอนเลือกหรือปรับเนื้อหาวิชาตามสภาพความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น และเนื้อหาวิชาที่จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ควรจัดเนื้อหาที่ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง
- 3.ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ขาดการสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพเท่าที่ควร นอกจากนั้นยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะทาง (กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ) ข้อเสนอแนะ โรงเรียนควรจัดหางบประมาณจากภาครัฐและเอกชน เพื่อมาสนับสนุนในการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอนอย่างจริงจัง สำหรับด้านการขาดแคลนบุคลากร สาขาเฉพาะทาง(กลุ่มวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ) ข้อเสนอแนะ โรงเรียนควรทำหนังสือขออัตราครู ที่มีวุฒิตามสาขาเฉพาะทาง (กลุ่มวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ) จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เพชรบุรี เขต1 ถ้ากรณีที่ทางโรงเรียนยังไม่ได้มีการจัดสรรครูตามวุฒิที่ต้องการ ควรคัดเลือกครูที่ มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพพืชม มาทำหน้าที่เป็นครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นลำดับแรก และควรจัดให้มีการอบรมพัฒนาครูผู้สอน หรือเปิดศูนย์อบรมระยะสั้นให้กับบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยประสานความร่วมมือกับองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ อาทิเช่น วิทยาลัยเกษตรกรรมเพชรบุรี, วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี, วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี, วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี, วิทยาลัยการอาชีพบ้านลาด, วิทยาลัยการอาชีพเขาย้อย, ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนเพชรบุรี และมูลนิธิพัฒนาชีวิตชนบท เพื่อร่วมกันพัฒนาครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในสถานศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพได้ นอกจากนี้โรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

4.ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล ขาดการประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง เน้นความรู้มากกว่าภาคปฏิบัติ ข้อเสนอแนะ ควรได้มีการอบรมสัมมนา ครูผู้สอนวิชาการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในด้านการจัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผล การประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง รวมถึงการจัดรวมกลุ่มเพื่อจัดทำจุดประสงค์รายวิชา การจัดทำแผนการสอน และเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ตามมาตรฐานของการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – ป.6) ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในครั้งนี้

2. ควรมีการเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหาร และครูผู้สอน วิชาการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กับโรงเรียนมัธยมศึกษาของกรมสามัญศึกษา หรือศึกษาความต้องการและความพร้อมด้านต่าง ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2529 ก). บทความและรายงานวิจัยที่เกี่ยวกับโครงการโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ. (2529 ข). การวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ. (2532). หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ. (2533). แนวการทำแผนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ. (2534 ก). คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา
- กรมวิชาการ. (2543 ข). จากหลักสูตรสู่แผนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ. (2543 ค). ข้อคิดเบื้องต้นในการสอนและการสอนที่เน้นกระบวนการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ. (2543 ง). สารที่เปลี่ยนแปลงของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ. (2543 จ). คู่มือการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กาญจนา คุณรักษ์. (2527). หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กิตานันท์ มลิทอง. (2531). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โกวิท ปรวาลพฤกษ์ และ สมศักดิ์ สันธะเวชญ์. (2527). การประเมินในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนาพานิช.
- จิตตินันท์ เจริญกุล. (2538). จิตวิทยาการบริหาร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2524). เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). เทคโนโลยีการสอน : การออกแบบพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ดำรง อินทรปิ่น. (2536). ปัญหาการสอนและการบริหารการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพเฉพาะงานเกษตรระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.

- ดำเนิน ดวงศรี. (2535). *ความต้องการของครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพแขนงงานเกษตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา).
- มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ทวี ทวีชนม์. (2539). *ความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาชีพเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำ และทัณฑสถาน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายกุล. (2529). *เทคนิคการสอน*. (เอกสารหน่วยการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- ธาดา รอดสวัสดิ์. (2538). *การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 7*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ธำรง บัวศรี. (2521). *การศึกษาเพื่อกรงานและอาชีพ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- ธีระพร อุวรรณโณ. (2529). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นริศ น้าทิพย์. (2545). *ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเชิด ภิญโญนันทพงษ์. (2521). *การวัดผลและประเมินผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญเชิด ภิญโญนันทพงษ์. (2545). *เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมิน* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปราณี แป้นแก้ว. (2539). *ปัญหาการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- ประภาพร สุวรรณ. (2526). *ทัศนคติการวัดผลและการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ประยงค์ จินดาวงศ์. (2527). *การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในปัญหาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ*. เอกสารการสอนชุดวิชา 21423 หน่วยที่ 10. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เปื้อง กิตติณี. (2534). *การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับอุตสาหกรรมศิลป์*. กรุงเทพฯ : อุตสาหกรรมศิลป์ วิทยาลัยครูพระนคร.
- สุสดี ภูอินทร์. (2527). *แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ*. หน่วยที่ 10 - 15. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.

- พรเพ็ญ ปทุมศิริ. (2527, กุมภาพันธ์). "หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ," สารพัฒนาหลักสูตร. 27(2) : 18 – 25.
- เพียงตา ขนาน. (2538). การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานการศึกษาศาภาพอาชีพ ของโรงเรียน ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ไพโรจน์ เนียมมาศ. (2536). ทรรศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนต่อการใช้หลักสูตรกลุ่มการทำงาน และ พื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ภิรมยา อินทร์กำแหง. (2540, มกราคม – มีนาคม). "ความสัมพันธ์ของการพัฒนาการศึกษากับการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง," สารพัฒนาหลักสูตร. 16(128) : 20.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2535). การประเมินโครงการ. ใน สมหวัง พิชัยานุกุล (บรรณาธิการ). รวมบทความทาง การประเมินโครงการ. หน้า 91. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งฟ้า หิรัญวงศ์. (2535). การศึกษาความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ให้เหมาะสม กับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ สุวีริยาสาส์น.
- ลักขณา สมเชื้อ. (2524). ปัญหาการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งและสอง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ประถมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช. (2535). การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธ ศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- สงบ ลักษณะ. (2543). การเพิ่มคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในการใช้หลักสูตร ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 : ถ่ายเอกสาร.
- สงัด อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สัมพันธ์ ประชุมเวช. (2536). พฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่นักเรียนมีผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ 10 อันดับแรก และ 10 อันดับสุดท้าย ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ชลบุรี : บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.

- สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี. (2544). ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ประจำปี 2544. เพชรบุรี : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี. ถ่ายเอกสาร
- สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง. (2537). รายงานการวิจัยการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. พัทลุง : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2525). แผนการอบรมครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ วัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (วิทยุ). กรุงเทพฯ : วัชรินทร์การพิมพ์..
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2530). ชุดอบรมศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เรื่อง การนิเทศการจัดสภาพการเรียนการสอนกลุ่ม การงาน และพื้นฐานอาชีพ. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2533). รายงานผลความก้าวหน้าของการดำเนินการ อบรม 10 ปี. กรุงเทพฯ : บริษัท พี.เอ. สี่ฟวิ้ง จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2534). คู่มืออบรมครู แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 – 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2536). แนวทางการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธ ศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุรัสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2539). เอกสารเสริมความรู้กลุ่มการงานและพื้นฐาน อาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุรัสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2539). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544). กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2544 – 2549). กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- สำนักงานศึกษาธิการ เขต 8. (2524). แผนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. เชียงใหม่ : เขตการศึกษา 8.
- สวัสดิ์ จงกล. 2521, กุมภาพันธ์ – มีนาคม). “ ก่อนที่หลักสูตร พ.ศ. 2521 จะเข้าสู่ห้องเรียน,” วารสารสภา การศึกษาแห่งชาติ . 12(3) : 20.
- สาออง กล้าภักดี. (2539). พฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนกลุ่มทักษะ(ภาษาไทย) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจะเชิงเทร . วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ประถม ศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สุชา จันทรเอม และ สุรางค์ จันทรเอม. (2540). จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุทธิ ประจักษ์ดี และ ศิริกุล ไทพิทักษ์. (2525). วิธีสอนการงานและพื้นฐานอาชีพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์.

- สุมิตร คุณานุกร. (2528). *หลักสูตรการสอน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- แสง แกลงศรี. (2537). *การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนงานเกษตรของครูผู้สอนงานเกษตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2527). *แผนการอบรมครูและคู่มือการรับฟังการอบรมครูประถมศึกษา (ป.1 – 6) โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (วิทยุ)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2529). *แผนการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- อัจฉรา จิตรวงค์นันท์. (2539). *สภาพ ปัญหา และความต้องการ การจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ประถมศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- Dale, Edgar. (1965). *Audio – Visual Materials in Teaching*. 2nd ed. New York : Holt. Rinehart and Winston.
- Hornby, A.S. Catendy, E.V. and Wakefield, W. (1968). *The Advanced Learners Dictionary of Current English*. 2nd ed. London : Oxford. University Press.
- Shores Louis. (1980). *Instructional Materials : an Instruction for Teachers* : New York The Ronald Press.
- UNESCO. (1978). *Stratignies and Procedures in Developing and Implementing Curriculum*. in *Report of a Workshop*. P. 66. Bangkok : UNESCO.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือผู้เชี่ยวชาญ

หนังสือขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือ

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ที่ ทม 1012/4567

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะศึกษาศาสตร์เทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายไพฑูรย์ ไชยสมนึก นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สาธิต จันทร์วิรัช เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นายไพฑูรย์ ไชยสมนึก และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อนิติ โทรทัศน์ 032-444219 มือถือ 09-8061745

ที่ ทบ 1012/4568

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายไพฑูรย์ ไชยสมนึก นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุภาพรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สมยศ จันทรวงศ์ศึกษานิเทศก์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นายไพฑูรย์ ไชยสมนึก และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อนิติ โทรทัศน์ 032-444219 มือถือ 09-8061745

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทบ 1012/4567

วันที่ 10 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นายไพฑูรย์ ไชยสมนึก นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลัมไทย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นายไพฑูรย์ ไชยสมนึก และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/5๔๖1

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖๔ มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม และรายชื่อโรงเรียนในสังกัด

เนื่องด้วย นายไพฑูรย์ ไชยสมนึก นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 50 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายไพฑูรย์ ไชยสมนึก ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเกิเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 032-444219 มือถือ 09-8061745

ที่ ศธ 0519.12/ 5 7. 2

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕1 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายไพฑูรย์ ไชยสมนึก นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ ศิริแพทย์พิสุทธิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 98 คน แยกเป็นผู้บริหาร จำนวน 49 คน ครูผู้สอน จำนวน 49 คน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายไพฑูรย์ ไชยสมนึก ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุภาพรรณ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 032-444219 มือถือ 09-8061745

ที่ ศธ 0519.12/5703

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๑ กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายไพฑูรย์ ไชยสมนึก นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุภาพรณ ศิริแพทย์พิสุทธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิติมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 120 คน แยกเป็นผู้บริหาร จำนวน 60 คน ครูผู้สอน จำนวน 60 คน คอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายไพฑูรย์ ไชยสมนึก ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุภาพรณ ะหวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท์ 032-444219 มือถือ 09-8061745

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. **ผศ.สายัณห์ จันทรวีรัช**
 การศึกษา : กศ.บ.(อุตสาหกรรมศิลป์) ค.อ.ม.(เทคโนโลยีการศึกษา)
 ตำแหน่ง : รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
 ที่ทำงาน : สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

2. **ผศ.สุพรีร์ ลิ้มไทย**
 การศึกษา : กศ.บ.(เคมี) พบ.ม.(บริหารธุรกิจ)
 ตำแหน่ง : หัวหน้าภาควิชาบริหารธุรกิจ
 ที่ทำงาน : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

3. **อาจารย์สมยศ จันทรวงศ์**
 การศึกษา : ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา)
 ตำแหน่ง : ศึกษานิเทศก์ 7
 ที่ทำงาน : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงาน
และพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมี 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ สอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง
น้อย และน้อยที่สุด สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม 4 ด้าน คือ

- 1.ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร
- 2.ด้านเนื้อ
- 3.ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 4.ด้านการวัดผลและประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบ
สอบถาม

2. กรุณาตอบแบบสอบถามครบทุกข้อ

3. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ และเก็บรักษาไว้เป็นความลับ การรายงาน
ผลการวิจัยกระทำเป็นส่วนรวม ซึ่งไม่กระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด

ขอขอบคุณทำให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงาน
และพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตรงกับความเป็นจริง

1. ตำแหน่ง

☐

1. ผู้บริหาร

☐

2. ครูผู้สอน

2. เพศ

☐

1. ชาย

☐

2. หญิง

3. ระดับเงินเดือน

☐

1. ต่ำกว่า 15,000 บาท

☐

2. มากกว่า 15,000 บาท

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐

1. ต่ำกว่า 15 ปี

☐

2. มากกว่า 15 ปี

5. คุณวุฒิทางการศึกษา

☐

1. ปริญญาตรี

☐

2. สูงกว่าปริญญาตรี

6. ขนาดโรงเรียน

☐

1. ขนาดเล็ก

☐

2. ขนาดกลาง

☐

3. ขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียนประถมศึกษาใน 4 ด้าน คือ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนประถมศึกษา ข้อคำถามในแบบสอบถามนี้ แบ่งเป็นระดับความคิดเห็น 5 ระดับ มีเกณฑ์ การพิจารณา ดังนี้

- 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
- 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
- 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ข้อ	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงาน และ พื้นฐานอาชีพ ระดับชั้น ป.5 – 6	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1.	1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตร กลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพได้เป็นอย่างดี					
2.	2. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ตระหนักและเห็นคุณค่า ของการทำงาน.....					
3.	3. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน					
4.	4. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานที่เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ.....					
5.	5. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ในการเลือกใช้เครื่องมือ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับงาน.					
6.	6. มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์เพื่อวางแผนการทำงานได้.....					

ข้อ	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงาน และ พื้นฐานอาชีพ ระดับชั้น ป.5 – 6	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
7.	มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ตามกระบวนการทำงาน.....					
8.	มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปรับปรุง แก้ไข การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น.....					
9.	มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีนิสัยรักการทำงาน เป็นกลุ่ม					
10.	มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อ วิชาชีพ.....					
11.	มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิด สร้างสรรค์ ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ.....					
12.	มีการกำหนดจุดประสงค์ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีคุณธรรมในการ ทำงาน.....					
2. ด้านเนื้อหาวิชา						
13.	เนื้อหาวิชาจากกลุ่มการทำงาน และ พื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับ เวลาเรียน ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร.....					
14.	เนื้อหาวิชาจากกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับ ระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน.....					
15.	เนื้อหาวิชาจากกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับ สภาพความต้องการและความสนใจของผู้เรียน.....					
16.	เนื้อหาวิชา กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ มีความเหมาะสมกับ สภาพสังคมและท้องถิ่น.....					
17.	เนื้อหาวิชาจากกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ มีการจัดลำดับความ ยากง่าย ตามความเหมาะสมกับผู้เรียน.....					
18.	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ศึกษารายละเอียด ของเนื้อหาวิชา งานบ้าน งานเกษตร และงานเลือก ตามโครงสร้าง เพื่อคัดเลือก และจัดรายวิชาที่สอน.....					
19.	มีการปรับปรุงเนื้อหาวิชา ตามโครงสร้าง งานบ้าน งานเกษตร และ งานเลือก ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และ -					

ข้อ	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการงาน และ พื้นฐานอาชีพ ระดับชั้น ป.5 – 6	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	ท้องถิ่น.....					
	3. ด้านการจัดการเรียนการสอน					
20.	มีการเตรียมการ จัดทำแผนการสอนไว้ล่วงหน้า ก่อนการสอนจริง ทุกครั้ง.....					
21.	จัดทำแผนการสอนที่มีองค์ประกอบต่างๆครบถ้วน และสอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้.....					
22.	การจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการสอน ที่กระตุ้นให้ผู้เรียน ค้นพบความสามารถด้วยตนเอง.....					
23.	การจัดการเรียนการสอน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมใน การเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง.....					
24.	การจัดการเรียนการสอน เน้นการฝึกปฏิบัติจริงของผู้เรียน และ ครูผู้สอน เป็นเพียงผู้จัดการเรียนรู้เท่านั้น.....					
25.	การจัดการเรียนการสอน โดยเชิญวิทยากรในท้องถิ่น (ภูมิปัญญา ท้องถิ่น) มาบรรยายหรือสาธิต ในรายวิชาที่ เหมาะสมกับสภาพ ท้องถิ่นของผู้เรียน.....					
26.	การจัดการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อ ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและหาข้อสรุป ตามเวลาที่กำหนด.....					
27.	การจัดการเรียนการสอน โดยการสอดแทรกคุณธรรม - จริยธรรม ในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างคุณนิสัยที่ดีให้แก่ผู้เรียน.....					
28.	การจัดการเรียนการสอน โดยการศึกษาดูงาน จาก แหล่งเรียนรู้ ที่ ในชุมชน.....					
29.	การจัดการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนมีการแจ้งจุดประสงค์ การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับทราบ ก่อนมีการจัดการเรียนการสอน ทุกครั้ง.....					
30.	การจัดการเรียนการสอน โดยมีการส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ ในการสร้างโครงงานวิชาชีพ ตามความสนใจ ของตนเอง.....					

ข้อ	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงาน และ พื้นฐานอาชีพ ระดับชั้น ป.5 – 6	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
31.	การจัดการเรียนการสอน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียน รู้กระบวนการแก้ปัญหา โดยการใช้กระบวนการกลุ่ม.....					
32.	การจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียน ได้กำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานของตนเอง.....					
33.	การจัดการเรียนการสอน มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ทั้งในและนอกสถานศึกษา.....					
34.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้างและใช้สื่อของตนเอง.....					
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล						
35.	ครูและนักเรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ วิธีการและรูปแบบการวัดผลและประเมินผล.....					
36.	มีการวัดผลและประเมินผล ที่ยึดจุดประสงค์ของหลักสูตรรายวิชาตามโครงสร้าง ทุกกลุ่มงานเป็นเกณฑ์					
37.	มีการประเมินผลความพร้อมของผู้เรียนทุกครั้ง ก่อนทำการสอน.....					
38.	มีการแจ้งวิธีการวัดผลและประเมินผล ให้ผู้เรียนได้รับทราบล่วงหน้า.....					
39.	มีการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อนำผลมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน.....					
40.	มีการวัดผลและประเมินผลจากแฟ้มสะสมงานของผู้เรียน.....					
41.	มีการวัดผลและประเมินผลจากการปฏิบัติจริงของผู้เรียน.....					
42.	ใช้การวัดผลและประเมินผล หลากหลายวิธี ในรายวิชา ที่จัดสอน.....					
43.	มีการกำหนด เกณฑ์การวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน และสะท้อนคุณภาพของผลงาน.....					
44.	เน้นการประเมิน ที่สร้างนิสัย การทำงาน สร้างความภูมิใจในความสำเร็จของผู้เรียน เพื่อให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนรู้.....					

ข้อ	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มการทำงาน และ พื้นฐานอาชีพ ระดับชั้น ป.5 – 6	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
45.	การวัดผลและประเมินผล ครอบคลุมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน.....					
46.	นำผลการวัดผลและประเมินผล แต่ละครั้ง มาตรวจสอบพิจารณาปรับปรุง หรือยืดหยุ่น ในการจัดการเรียนการสอน...					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ จากผู้บริหารและครูผู้สอน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง ให้ท่านแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่ามีปัญหาหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจัด
การเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533) โดยการเขียนตอบข้อคำถามข้างล่างต่อไปนี้

1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

1.1. ปัญหา.....

.....

1.2. ข้อเสนอแนะ.....

.....

2. ด้านเนื้อหาวิชากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

2.1. ปัญหา.....

.....

2.2. ข้อเสนอแนะ.....

.....

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

3.1. ปัญหา.....

.....

3.2. ข้อเสนอแนะ.....

.....

4. ด้านการวัดผลและประเมินผลกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

4.1. ปัญหา.....

.....

4.2. ข้อเสนอแนะ.....

.....

ภาคผนวก ง

รายชื่อ โรงเรียน ที่ใช้ผู้บริหารและครูผู้สอน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

**รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ผู้บริหารเป็นกลุ่มตัวอย่าง
ตามขนาดโรงเรียน แต่ละเขตพื้นที่ ที่สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี**

โรงเรียนขนาดเล็ก

สำนักงานการศึกษาอำเภอเมืองเพชรบุรี

1. โรงเรียนบ้านไร่ดอน
2. โรงเรียนวัดเจริญศรีมณเฑียร
3. โรงเรียนวัดโรงเข้
4. โรงเรียนวัดถิ่นปุรา
5. โรงเรียนบ้านโตนดน้อย
6. โรงเรียนวัดไสกระดาน
7. โรงเรียนวัดเพรียง
8. โรงเรียนวัดทองนพคุณ

สำนักงานการศึกษาอำเภอเขาย้อย

1. โรงเรียนวัดทรงธรรม
2. บ้านหนองตู
3. โรงเรียนวัดยาง
4. โรงเรียนวัดเทพประชุม

สำนักงานการศึกษาอำเภอบ้านแหลม

1. โรงเรียนวัดสมุทรโคดม
2. โรงเรียนมิตรภาพ 34
3. โรงเรียนบ้านเหมืองไทร
4. โรงเรียนวัดบางลำพู
5. โรงเรียนบ้านสามแพรก

สำนักงานการศึกษาอำเภอหนองหญ้าปล้อง

1. โรงเรียนบ้านจะโปรง
2. โรงเรียนบ้านสามเรือน

สำนักงานการศึกษาอำเภอท่ายาง

1. โรงเรียนบ้านหนองหินถ่วง
2. โรงเรียนบ้านหนองน้ำถ่าย
3. โรงเรียนบ้านหนองบัว
4. โรงเรียนบ้านหนองตาฉาว
5. โรงเรียนบ้านโพรงเข้
6. โรงเรียนบ้านทุ่งโปรง
7. โรงเรียนบ้านท่ากระเทียม

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ

1. โรงเรียนบ้านบางเก่า
2. โรงเรียนบ้านหนองขาม
3. โรงเรียนบ้านรางจิก
4. โรงเรียนบ้านหนองเขื่อน

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านลาด

1. โรงเรียนวัดหาดทราย
2. โรงเรียนวัดห้วยเสือ
3. โรงเรียนบ้านพุทุม
4. โรงเรียนบ้านดงห้วยหลวง
5. โรงเรียนวัดหว่า
6. โรงเรียนวัดดอนกอก

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแก่งกระจาน

1. โรงเรียนชลประทานแก่งกระจาน
2. โรงเรียนบ้านท่าเรือ
3. โรงเรียนบ้านหนองหงษ์
4. โรงเรียนบ้านหนองมะกอก
5. โรงเรียนบ้านทุ่งเคสิด
6. โรงเรียนบ้านห้วยปลาตุต

รวม ผู้บริหารโรงเรียน จากโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน

โรงเรียนขนาดกลาง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองเพชรบุรี

1. โรงเรียนวัดหนองขวาง
2. โรงเรียนวัดบันไดทอง
3. โรงเรียนบ้านบ่อขม
4. โรงเรียนวัดบางทุละ
5. โรงเรียนวัดโพพระใน
6. โรงเรียนวัดนาค
7. โรงเรียนบ้านดอนยี่กรอก

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาย้อย

1. โรงเรียนวัดห้วยโรง
2. โรงเรียนวัดหนองส้ม
3. โรงเรียนวัดดอนทราย

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านแหลม

1. โรงเรียนวัดนอกปากทะเล
2. โรงเรียนวัดลักษณาราม
3. โรงเรียนวัดเขาตะเครา

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองหญ้าปล้อง

1. โรงเรียนบ้านหนองไผ่
2. โรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง
3. โรงเรียนบ้านยางน้ำกลัดเหนือ

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอยายาง

1. โรงเรียนวัดหนองแขม
2. วัดเขากระจิ้ว
3. โรงเรียนวัดท่าขาม
4. โรงเรียนบ้านมาบปลาเค้า
5. โรงเรียนเขื่อนเพชร
6. โรงเรียนบ้านท่าเหว
7. โรงเรียนบ้านท่าลาว
8. โรงเรียนบ้านท่าไม้รวก
9. โรงเรียนบ้านท่ามะวิด

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ

1. โรงเรียนบ้านโตนดหลวง
2. โรงเรียนวัดหนองศาลา
3. โรงเรียนหุบกระพง
4. โรงเรียนบ้านร่องระก้า
5. โรงเรียนบ้านพุทไธสง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านลาด

1. โรงเรียนวัดกุ่ม
2. โรงเรียนวัดท่าศาลาราม
3. โรงเรียนบ้านหนองโสน
4. โรงเรียนวัดบ่อบุญ
5. โรงเรียนบ้านแหลมทอง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแก่งกระจาน

1. โรงเรียนบ้านแม่ตะเมย
2. โรงเรียนบ้านด่านไฉ

รวม ผู้บริหารโรงเรียน จากโรงเรียนขนาดกลาง ที่ใช้สุมเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองเพชรบุรี

1. โรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี
2. โรงเรียนวัดดอนไก่เตี้ย

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาย้อย

1. โรงเรียนบ้านหนองชุมพล
2. โรงเรียนบ้านเขาย้อย

3. โรงเรียนวัดหนองปรัง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านแหลม

1. โรงเรียนวัดปากอ่าว
2. โรงเรียนวัดตันสน
3. โรงเรียนบ้านแหลม
4. โรงเรียนบ้านท่าแร่
5. โรงเรียนวัดไทรทอง
6. โรงเรียนวัดในกลาง
7. โรงเรียนวัดปากคลอง
8. โรงเรียนบ้านบางแก้ว
9. โรงเรียนวัดบางขุนไทร

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองหญ้าปล้อง

-

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอยายาง

1. โรงเรียนบ้านท้ายาง
2. โรงเรียนวัดหนองจอก
3. โรงเรียนบ้านตาลกง
4. โรงเรียนวัดวังไคร้
5. โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง
6. โรงเรียนบ้านหนองโรง
7. โรงเรียนวัดพระพุทธบาทเขาลูกช้าง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ

1. โรงเรียนบ้านดอนขุนห้วย
2. โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านลาด

1. โรงเรียนวัดหนองแก
2. โรงเรียนวัดโพธิ์ลอย
3. โรงเรียนบ้านช่อง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแก่งกระจาน

1. โรงเรียน อ.อ.สิงค์
2. โรงเรียนบ้านหนองปีนแตก
3. โรงเรียนบ้านป่าเต็ง
4. โรงเรียนบ้านช่อง

รวม ผู้บริหารโรงเรียน จากโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

รวม ผู้บริหารโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้งสิ้น จำนวน 109 คน

**รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ครูผู้สอนเป็นกลุ่มตัวอย่าง
ตามขนาดโรงเรียน แต่ละเขตพื้นที่ ที่สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี**

โรงเรียนขนาดเล็ก

สำนักงานการศึกษาอำเภอเมืองเพชรบุรี

1. โรงเรียนบ้านไร่ดอน
2. โรงเรียนวัดเจริญศรีมณเฑียร
3. โรงเรียนวัดโรงเข้
4. โรงเรียนวัดถิ่นปุรา
5. โรงเรียนบ้านโตนดน้อย
6. โรงเรียนวัดโสกระดาน
7. โรงเรียนวัดเพรียง
8. โรงเรียนวัดทองนพคุณ

สำนักงานการศึกษาอำเภอเขาย้อย

1. โรงเรียนวัดทรงธรรม
2. โรงเรียนบ้านหนองตู
3. โรงเรียนวัดยาง
4. โรงเรียนวัดเทพประชุม

สำนักงานการศึกษาอำเภอบ้านแหลม

1. โรงเรียนวัดสมุทรโคดม
2. โรงเรียนมิตรภาพ 34
3. โรงเรียนบ้านเหมืองไทร
4. โรงเรียนวัดบางลำพู
5. โรงเรียนบ้านสามแพรก

สำนักงานการศึกษาอำเภอหนองหญ้าปล้อง

1. โรงเรียนบ้านจะโปรง
2. โรงเรียนบ้านสามเรือน

สำนักงานการศึกษาอำเภอท่ายาง

1. โรงเรียนบ้านหนองหินถ่วง
2. โรงเรียนบ้านหนองน้ำถ้ำ
3. โรงเรียนบ้านหนองบัว
4. โรงเรียนบ้านหนองตาฉาว
5. โรงเรียนบ้านโพรงเข้
6. โรงเรียนบ้านทุ่งโปรง
7. โรงเรียนบ้านท่ากระเทียม

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ

1. โรงเรียนบ้านบางเก่า
2. โรงเรียนบ้านหนองขาม
3. โรงเรียนบ้านรางจิก
4. โรงเรียนบ้านหนองเขื่อน

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านลาด

1. โรงเรียนวัดหาดทราย
2. โรงเรียนวัดห้วยเสือ
3. โรงเรียนบ้านพุทุม
4. โรงเรียนบ้านดงห้วยหลวง
5. โรงเรียนวัดห้วย
6. โรงเรียนวัดดอนกอก

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแก่งกระจาน

1. โรงเรียนชลประทานแก่งกระจาน
2. โรงเรียนบ้านท่าเรือ
3. โรงเรียนบ้านหนองหงษ์
4. โรงเรียนบ้านหนองมะกอก
5. โรงเรียนบ้านทุ่งเคล็ด
6. โรงเรียนบ้านห้วยปลาตุค

รวม ครูผู้สอน จากโรงเรียนขนาดเล็ก ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน

โรงเรียนขนาดกลาง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองเพชรบุรี

1. โรงเรียนวัดหนองควง
2. โรงเรียนวัดบันไดทอง
3. โรงเรียนบ้านบ่อขม
4. โรงเรียนวัดบางตุลละ
5. โรงเรียนวัดโพพระไณ
6. โรงเรียนวัดนาค

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาย้อย

1. โรงเรียนวัดห้วยโรง
2. โรงเรียนวัดหนองส้ม
3. โรงเรียนวัดดอนทราย

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านแหลม

1. โรงเรียนวัดนอกปากทะเล
2. โรงเรียนวัดลักษณาราม
3. โรงเรียนวัดเขาตะเครา

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองหญ้าปล้อง

1. โรงเรียนบ้านหนองไผ่
2. โรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง
3. โรงเรียนบ้านยางน้ำกลัดเหนือ

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอท่ายาง

1. โรงเรียนวัดหนองแขม
2. วัดเขากระจิ้ว
3. โรงเรียนวัดท่าขาม
4. โรงเรียนบ้านมาบปลาเค้า
5. โรงเรียนเขื่อนเพชร
6. โรงเรียนบ้านท่าเหว
7. โรงเรียนบ้านท่าลาว
8. โรงเรียนบ้านท่าไม้รวก
9. โรงเรียนท่ามะวิด

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอ้า

1. โรงเรียนบ้านโตนดหลวง
2. โรงเรียนวัดหนองศาลา
3. โรงเรียนหุบกระพง
4. โรงเรียนบ้านร่องระกำ
5. โรงเรียนบ้านพุทรวาย

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านลาด

1. โรงเรียนวัดกุ่ม
2. โรงเรียนวัดท่าศาลาราม
3. โรงเรียนบ้านหนองโสน
4. โรงเรียนวัดบ่อบุญ
5. โรงเรียนบ้านแหลมทอง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแก่งกระจาน

1. โรงเรียนบ้านแม่ตะเมย
2. โรงเรียนบ้านด่านโจ

รวม ครูผู้สอน จากโรงเรียนขนาดกลาง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองเพชรบุรี

1. โรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี
2. โรงเรียนวัดดอนไก่เตี้ย(คนที่ 1)
3. โรงเรียนวัดดอนไก่เตี้ย(คนที่ 2)

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาย้อย

1. โรงเรียนบ้านหนองชุมพล
2. โรงเรียนบ้านเขาย้อย

3. โรงเรียนวัดหนองปรัง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านแหลม

1. โรงเรียนวัดปากอ่าว
2. โรงเรียนวัดตันสน
3. โรงเรียนบ้านแหลม
4. โรงเรียนบ้านท่าแร่
5. โรงเรียนวัดไทรทอง
6. โรงเรียนวัดในกลาง
7. โรงเรียนวัดปากคลอง
8. โรงเรียนบ้านบางแก้ว
9. โรงเรียนวัดบางขุนไทร

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองหญ้าปล้อง

-

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอท่ายาง

1. โรงเรียนบ้านท่ายาง
2. โรงเรียนวัดหนองจอก
3. โรงเรียนบ้านตาลกง
4. โรงเรียนวัดวังไคร้
5. โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง
6. โรงเรียนบ้านหนองโรง
7. โรงเรียนวัดพระพุทธบาทเขาลูกช้าง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ

1. โรงเรียนบ้านดอนขุนห้วย
2. โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านลาด

1. โรงเรียนวัดหนองแก
2. โรงเรียนวัดโพธิ์ลอย
3. โรงเรียนบ้านช่อง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแก่งกระจาน

1. โรงเรียน อ.ส.ลิ่งค์
2. โรงเรียนบ้านหนองปิ่นแตก
3. โรงเรียนบ้านป่าเต็ง
4. โรงเรียนบ้านช่อง

รวม ครูผู้สอน จากโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 31 คน

รวม ครูผู้สอน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ทั้งสิ้น จำนวน 109 คน

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – ชื่อสกุล	นายไพฑูรย์ ไชยสมนึก
เกิดวันที่	4 ธันวาคม 2494
สถานที่เกิด	จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่อยู่ในปัจจุบัน	6 ถนนพานิชเจริญ ตำบลท่าราบ อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ใหญ่ ระดับ 7 โรงเรียนวัดลาดโพธิ์ฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2512	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสุวรรณรังสฤษฎ์วิทยาลัย จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2515	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนการช่างเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2517	ประกาศนียบัตรประโยคครูประถม(ป.ป.) วิทยาลัยครูเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2518	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง(ป.กศ.สูง) วิทยาลัยครู เพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2526	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต(ค.บ.) วิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2547	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต(กศ.ม.) วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพฯ